

FLATTIVIESTI

4/2023 - www.flatti.net

Nutrolin®

PIDÄN SINUSTA HUOLTA ♥

RAUHOITTA
TILANNETTA
NIVELESSÄ

PITÄÄ YLLÄ
NIVELTEN
LIKKUVUUTTA

NÄKYVIÄ
TULOKSIA
2-6 VIKOSSA

TEHOKAS KALAÖLJYN
JA NIVELRAVINTEIDEN
YHDYSVAIKUTUS

SOPII KAIKKIEN RUOKINTA-
VAIHTOEHTOJEN TÄYDENTÄMISEEN

100 % LUONNOLLINEN

LÄÄKELAAUISET
RAAKA-AINEET

YHDESSÄ VAHVEMMAT

Tiesitkö, että Nutrolin® HIP & JOINT sisältää sekä lääkelatuisen kalaöljyn että nivelravinteet? Näiden yhteisvaikutus on enemmän kuin osiensa summa. Helsingin yliopiston tutkijat testasivat tuotetta nivelrikkokoirilla, joilla oli kroonista kipua. Kolmen kuukauden kuluessa kipu väheni merkittävästi.*

Kivuton koira on liikkuva, ja nivelille liike on lääkettä.

*(Hielm-Björkman & Seppälä, 2013)

LIITY
NUTROLIN®
-KASVATTAJA-
KERHOON

Lue lisää www.nutrolin.fi

WWW.NUTROLIN.FI

ESTD 2007

#NUTROLINLIFE

2	NUTROLIN
4	PUHEENJOHTAJAN TERVEISET
6	FLATTI.NET -SIVUSTO UUDISTUU
7	RIISTAAN TUTUSTUMINEN JATKUU
8	FLATTI-INFO
9	LAUKAUKSESTA KIIHTYMINEN HAITTAA KOIRAN SUORITUSTA
10	VINKKEJÄ TURVALLISEEN JOULUN VIETTOON
12	RAUHOITTUMINEN JA MALTTI
16	PÄIVITYS KOTIMAISEN SYÖPÄTESTIN KEHITYSYSTÄ FLATEILLE
18	MATKALLE KOIRAN KANSSA
21	KIERTOPALKINTOJEN HAKU
22	KÄYTÄNNÖN JÄLJELLÄ
24	KOHTI ENSIMMÄISIÄ TOKOKOKEITA
26	POHJOISMAIDEN MESTARUUS RUOTSISSA
28	SOPISIKO SINUN KOIRASI KAVERIKOIRAKSI?
31	FLATTIEN TOKOMESTARUUSTULOKSET
32	FLATIN KANSSA BH-KOKEESSA
34	TERVEISET FLATTIEN SYYSTREFFEILTÄ
36	MIKSI KOIRA NUOLEE ITSEÄÄN TAI IHMISTÄ?
37	TAPAHTUMAKALENTERI
38	NUORTEN KOIRIEN KATSELMUKSESSA
40	MINUN POLKUNI FLATTIEN PARIIN - ILPO SARKKINEN
42	SYYSKOKOUSPÖYTÄKIRJA
44	KOMENNUSHAUKKUA JA INNOSTUMISTA
45	TARVIKEMYYNTI
47	TASSUTELLAAN HYVILLÄ MIELIN TALVELLAKIN
48	JOULUILMOITUKSIA
52	VANHAT JA VIISAAT -PALSTA
54	SPONDYLOOSIKUVAUSTUKI / PENTUVÄLITYS
55	UUDET VALIOT
60	KASVATAJAILMOITUKSIA
62	JÄSENASIAKAS, TILITIEDOT / FLATTIVIESTIN AIKATAULU
63	JÄRJESTÖN YHTEYSTIEDOT
64	BOZITA ROBUR

PÄÄTOIMITTAJA

Mari Mamia

TAITTO

Elisa Pekki, flattiviesti@gmail.com

TOIMITUSSIHTEERI

Katja Virtanen, flattiviesti@gmail.com

TOIMITUSKUNTA

Jalostus-, näyttely-, mejä-, nou/nome- ja harrastuslajien toimikunnat, hallitus sekä jäsenet.

KANNEN KUVA

Tanja Siltanen

FLATTIVIESTIEN MATERIAALI

flattiviesti@gmail.com

VALIOILMOITUKSET

flattiviesti@gmail.com

ILMOITUSKOOT

1/1 sivu 210 mm x 297 mm

1/2 sivu (vaaka) 186 mm x 133,5 mm

1/2 sivu (pysty) 90 mm x 273 mm

1/4 sivu 90 mm x 133,5 mm

ILMOITUSHINNASTO JÄSENILLE

1/1 sivu 60€/lehti, 200€/vuosi

1/2 sivu 40€/lehti, 140€/vuosi

1/4 sivu 30€/lehti, 100€/vuosi

Valioilmoitus normaali taittokoossa ilmainen

Ilmoitusmaksut Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n tilille: FI28 5620 0920 4247 50. Ilmoitusaineistot osoitteeseen flattiviesti@gmail.com. Ilmoituksen mukana tulee lähettää maksumuisti.

FLATTIVIESTI NRO 1/2024

ilmestyy: 29.2.2024, aineistopäivä: 30.1.2024

AINEISTOVAATIMUKSET

Tekstiedostot Wordin doc/docx/rtf-muodossa. Kuvat jpg/tif/pdf-muodossa, 300 dpi. Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä sutuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä.

Toimitus huomauttaa, että artikkeleiden mielipiteet ovat kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallituksen tai toimituksen. Flattiviestiin kirjoitetuissa jutuissa on aina oltava kirjoittajan oikea nimi ja yhteystiedot, jotka pyydyttäessä jäävät vain toimituksen tietoon.

Artikkeleiden ja kuvien osittainenkin lainaaminen ilman toimituksen ja kirjoittajan lupaa on kielletty.

PAINOPAIKKA

Savion Kirjapaino Oy, Kerava

PUHEENJOHTAJALTA

Miksi FLATIN OMISTAJAN KANNATTAA MEDITOIDA?

Koirat ovat läsnäolon mestareita. Ne ovat, toisin kuin me ihmiset, koko ajan kehossaan ja läsnä hetkessä. Ne viestivät kehollaan ja vastaanottavat muiden viestintää kehollaan. Mekin voimme viestiä kehollemme, mutta vietämme kuitenkin paljon aikaa oman päämme sisällä, jolloin keho-tietoisuus unohtuu ja sammuu.

Koira ei suunnittele, ei aseta tavoitteita eikä sillä ole kiire edetä tavoitteellisesti tai osallistua kokeisiin ja kilpailuihin. Kun nämä asiat taas ovat läsnä ihmisessä, se tuo vuorovaikutukseen ihmisen kanssa mukaan ristiriitaisia, koiralle ymmärtämättömiä signaaleja, joihin koira saattaa reagoida – jotenkin. Sitä, miten koira reagoi, ei voida etukäteen ennustaa. Se voi jäähmettyä, hermostua, keskittyä kaikkeen muuhun, poistua paikalta, näyttää ilmeitä, yrittää rauhoittua haukottelemalla, tai mielistelemällä. Erilaisia reaktioita on loputtomasti. Se voi myös reagoida niin hienovaraisesti, tai pieni eleisesti, ettei ihminen sitä huomaa ja ajan kanssa muodostuu joku tapa, jota ihmiset sitten tulkitsevat ”tämä koira nyt vaan on tällainen”.

Meditaatio on tuhansia vuosia vanha tapa ja tullut meille mentaalioppineesta idästä. Meditaatio = läsnäolon harjoittelu. Meditaation maailmasta löytyy yllättäviäkin mahdollisuuksia kehittää ja parantaa omaa elämää ja yhteistyötä koiran kanssa.

Sana meditaatio voi kuulostaa isolta ja saavuttamattomalta asialta, mutta jos mieltää meditaation yksinkertaisesti läsnäolon harjoitteluun, ollaan jo paljon tutummalla maaperällä. Läsnäolon harjoittelu voi tuottaa yllättävää, yleensä positiivista, lisäarvoa flatin ja sen ohjaajan yhteistyöhön. Länsimainen versio meditaatiosta on mindfulness, josta on myös tieteellistä tutkimusta ja se on helppo tapa aloittaa läsnäolon harjoittelu.

Ihmisen on siis hyvä harjoitella läsnäoloa ja poistaa mieltä rasittavat asiat koiran kanssa harjoitellessaan. Läsnäoloa voi harjoitella monella eri tavalla, lyhyesti tai pidempikeskitoisena, hiljaa tai ohjatusti, keskittyen eri asioihin. Tapoja on lukemattomia ja hyödyt ovat kiistattomia. Moni on jo varmasti tutustunut hengitysharjoituksiin, rentoutusharjoituksiin ja mielikuvaharjoitteluun, jotka nekin ovat läsnäolon harjoittelua.

Miksi et siis kokeilisi meditaatiota, kun seuraavan kerran lähdet treeneihin. Tyhjennät mielesi arjen, ihmissuhteiden, tai töiden haasteista. Hengität syvään, keskityt ajattelemaan vain tätä harjoitusta ja olet läsnä. Ei kuulosta mahdottomalta – vai mitä?

Totuttuun tapaan ja perinteitä kunnioittain julkaisen vuoden viimeisessä Flattiviestin numerossa hyväksi havaitsemani reseptin. Tällä kertaa se on kuitenkin rakkaille pallonenillemme tarkoitettu!

Oletko saanut jostain riistan luita koirille syötettäväksi, mutta koirasi ei voi niitä raakana syödä? Tällöin voit keittää luut, jolloin loputkin lihat irtoavat niistä. Erityisesti rankaluissa on monesti vielä paljon lihaa. Luiden keittoliemestä valmistat mukaillun ”yrjölän puuron”, koiran herkkupuuron, joka yleensä maistuu nirsoimmallekin flattille.

Näin minä teen: Luita keitellään pari tuntia mukavasti poreilevassa vedessä. Laita niin paljon vettä, että kaikki luut peittyvät. Kun näyttää siltä, että liha irtoaa luista helposti, lopeta keittäminen ja nosta luut keittiöpihdeillä pois kattilasta. Anna luiden jäähtyä sen verran, että saat irrotettua lihat. Keitetyt luut pitää heittää roskiin, sillä ne eivät sovi koirien syötäväksi, vaan aiheuttavat terveydellistä haittaa. (Terävät luunpalat saattavat olla vaarallisia koiran suolelle tai vatsalaukulle tai luumassa voi tehdä suoleen tukoksen.)

Puuro tehdään luiden keittoliemeen, lisäämällä siihen kaura-riisiä, ohrasuurimoita, pellavansiemenrouhetta ja tietenkin mukaan lisätään luista irrotetut lihat. Halutessasi voit raastaa mukaan porkkanaa, palsternakkaa, juuriselleriä, punajuurta, tai kipata mukaan ylivuotisia pakkasen perälle unohtuneita mustikoita, puolukoita tai muita marjoja. Jos koirallesi ei sovi

riisi, mukaile ohjetta esimerkiksi tatarilla, kauralla ja hirssillä. Puuro kypsennetään liedellä miedolla lämmöllä, juuri ja juuri kiehuen, tunnista pariin tuntiin, tai uunissa 175 asteessa, annoksen koosta riippuen 2-4 tuntia. Kerralla kannattaa tehdä isompi satsi ja pakastaa puuro sopiviin annoksiin.

Puuron voi hyvin tehdä myös esimerkiksi kanankoivista keittämällä (muista poistaa tarkasti keittämisen jälkeen kaikki luut!) tai jauhelihasta, jolloin lihaa ei kannata keittää erikseen, vaan laittaa suoraan raakana muiden puuroainesten joukkoon.

KOIRAN HERKKUPUURO

4 l luiden keittoliemettä, tai vettä
2 kg lihaa, raakana tai keitettynä
7 dl kaura-riisiä
7 dl ohrasuurimoita
1 dl pellavansiemenrouhetta
(5 dl raastettuja kasviksia, tai marjoja)

Herkkupuuro maistuu yleensä koiralle kuin koiralle. Muista silti huolehtia siitä, että koirasi saa kaikki tarvittavat ravintoaineet, entsyymit, vitamiinit ja rasvahapot! Jottei flatin paras ystävä jää nälkäiseksi, laitetaan jakoon myös sorsaresepti syksyisille nuotiotulille.

PATASORSA JA SORSAPANNU

Patasorsan yksinkertainen resepti antaa mahdollisuuden valmistaa kulinaristisen nautinnon samalla reseptillä nuotiolla tai kotona sähköuunissa. Reseptiä voi muunnella tilanteen ja saatavilla olevien tarvikkeiden mukaan. Tärkeintä on kynnyksiä sorsa, metso, fasaani, pyy, (kana) ja sopiva valurautapata.

Patasorsa-ainekset:

1 kpl sorsa
voita paistamiseen
1 kpl sitruuna
pari porkkanaa
pari sipulia
muutama valkosipulinkyntsi
noin litra vettä
suolaa ja pippuria

Kastikeainekset:

sorsan keitinliemi
puolukoita tai puolukkahilloa
kermaa
sinihomejuustoa
(jaloviinaa)
hunajaa

Sido puuvillanarulla koivet ja siivet kiinni, ei pakollista, mutta lintu on näin helpompi pyöryttää padassa. Ruskista sorsa padassa, käytä voita paistamiseen. Hiero sitruunaa linnun ruskistetulle nahalle. Taputtele sen jälkeen pintaan vielä suolaa ja pippuria. Laita sorsa pataan porkkana- ja sipulilohkojen, sekä valkosipulin kanssa. Kaada kiehuva vettä pataan noin puolilleen.

Pata kypsyy nuotiolla lempeällä tulella tai uunissa 180 °C noin tunnissa. Voit kääntää linnun padassa ylösalaisin noin puolen tunnin jälkeen. Ota kypsä lintu padasta ja kääri se folioon. Siivilöi liemi padasta. Kiehuta liemi kasaan. Mausta liemi puolukkasurvoksella tai -hillolla. Lisää kermaa ja reilusti sinihomejuustoa. Maista kastiketta ja lisää tarvittaessa mausteita ja halutessasi loraus jaloviinaa. Hunajalla saat pyöristettyä sokeroimattoman puolukan makua. Kastikkeen voi siivilöidä hienoksi ja tarvittaessa suurustaa.

Sorsapadan lisukkeeksi sopii mainiosti keitetyt perunat, mutta voit tarjota myös haluamaasi lisuketta, kuten ohraa, riisiä tai vaikka uunijuureksia. Patasorsan tähteistä syntyy helposti seuraavan päivän sorsapannu pyttipannun tapaan. Pilko pannulle mukaan kantarelleja, suppilovahveroita, herkkutatteja tai herkkusieniä, sipulia ja edellisen päivän tähteeksi jääneet keitinperunat ja paista koko hoito pannulla voissa.

KUUSI JA PUOLI VUOTTA PUHEENJOHTAJUUTTA TAKANA

Ensi vuonna minulla käynnistyy seitsemäs täysi puheenjohtajakausi. Katson tulevaan hieman pelonsekaisin tuntein – muistanette tarinan seitsemästä lihavasta ja seitsemästä laihasta vuodesta? Jäämme siis odottamaan mitä ensi vuosi tuo tullessaan.

Kiitän jäsenistöä heittäytymisestä, yhteen hiileen puhaltamisesta, yhteishengestä ja siitä kuuluisasta flattimäisestä, ennakkoluulottomasta asenteesta! Sekä tietysti kannustuksesta ja luottamuksesta – pyrin olemaan sen arvoisen myös ensi vuonna.

Toivotan kaikille rentouttavaa joulun aikaa. Nauttikaa flattiseurasta ja -energiasta. Joka päivä!

Uuteen vuoteen #positive flattitude!
– Mari

FLATTI.NET -SIVUSTO UUDISTUU

Syyskuussa 2023 Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallitus päätti aloittaa flatti.net -sivujen päivitysprojektin. Projektin tarkoituksena on päivittää sivut ulkoasun, sivuston rakenteen ja sisällön osalta. Projekti liittyy tulevaan tiedotuksen teema-vuoteen "2024 flattimaailma tunnetuksi", jonka tavoitteena on aktiivinen Flattiviesti-lehden ja flatti.net -kotisivujen kehittäminen, sosiaalisen median käytön ja muun tiedotuksen parantaminen sekä tiedotusstrategian muodostaminen.

Sivujen päivityksessä tullaan keskittymään sivujen visuaalisuuteen ja helppokäyttöisyyteen. Pyrimme tekemään sivuista raikkaat sekä rakenteesta selkeän. Etusivusta tulee tyylikäs ja kompakti. Etusivulta on selkeät siirtymät uutisiin sekä eniten käytettyihin sivuihin. Taustalla otamme huomioon mobiilikäyttäjät ja projektin ajan seuraamme sivujen käytettävyyttä mobiilikäyttäjän silmin. Yhdistysavain tarjoaa hyvät mahdollisuudet uusiin ominaisuuksiin ja niiden avulla viemme flatti.net -sivut uudelle aikakaudelle. Sivujen rakentamisen lisäksi teemme kokonaisvaltaisen sisällön tarkistuksen yhdessä toimihenkilöiden sekä toimikuntien kanssa. Lehden julkaisun aikaan olemme jo pitkällä valmisteluissa aikataulun mukaisesti:

- Toimikunnat tarkistavat vastuualueensa sivujen sisällön + uuden sivuston testaus ja toimintojen varmistaminen samanaikaisesti 31.10.2023 mennessä
- Ulkoasun ja rakenteen rakennus 30.11.2023 mennessä
- Sisällön ja nettisivujen viimeistely 31.12.2023 mennessä
- 18.12.2023 alkaa jäädytys, jolloin vanhoja sivuja ei enää päivitetä (sivut toimivat normaalisti)
- Uudet sivut käytössä 1.1.2024

Flatti.net -sivuille tulee muun muassa seuraavanlaisia parannuksia:

- Etusivu on rakennettu täysin uudeksi kokonaisuudeksi
- Jäseneksi-sivuston kautta on entistä helpompaa liittyä jäseneksi
- Toiminta-sivusto on muokattu uudeksi kokonaisuudeksi
- Selkeä uutisointimalli
- Tapahumat kompaktisti yhdessä paikassa, yhden klikkauksen päässä

Tämän mielenkiintoisen projektin taustalla on ohjausryhmä, joka tekee yhdessä sivuja koskevat päätökset. Ohjausryhmään kuuluvat Mari Mamiä, Miia Koski, Senni Husso, Heidi Siipo ja Salla Sipilä sekä webmasterit Markku Kastepohja ja Katja Virtanen. Flatti.net -päivityksen toteutuksesta vastaavat projektipäällikkö Katja Virtanen ja Markku Kastepohja sekä kuvituksen osalta Senni Husso.

Ohjausryhmän sekä projektiryhmän osalta kiitämme kaikkia päivitystyöhön osallistuneita! Tehtävä ei ole ollut todellakaan helppo, mutta lopputulos tulee olemaan hieno!

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry

Tapahumat

Kasvatijat

Pentuvälitys

Liity jäseneksi

Kausi-ilmoitus 1#

Kausi-ilmoitus 2#

Sileäkarvainen noutaja, tutummin Flatti, on keskikokoinen, iloinen ja eloisa metsästyskoira. Sillä on salaperäistä, määrittelemätöntä viehätysvoimaa. Se on ekstrovertti ja optimisti ja hännänheiluttajista suurin, niin tyytyväinen se on elämäänsä. Sen luonne on moitteeton: se on mitä älykkäin ja ystävällisin seuralainen, joka runsain mitoin antaa itsestään ihmiskenelle. Flatti on aina valmiina hauskanpitoon, vielä vanhemmallakin iällä – tuo koiramaailman.

Peter Pan.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry on sileäkarvaisen noutajien rotujärjestö, joka perustettiin vuonna 1982. Yhteistyössä muiden noutajakoiratoimintaa harrastavien tahojen kanssa teemme parhaamme vaikuttaaksemme oman rotumme myönteiseen kehitykseen. Järjestö seuraa sileäkarvaisen noutajien menestystä niin kokeissa kuin näyttelyissä. Pyrimme edistämään rodunomaisten ja terveiden flattien kasvatusta, koulutusta ja käyttöö eri harrastusmuodoissa. Olemme myös mukana vaikuttamassa kenneltoimintaan Suomen Kennelliiton jäsenenä.

Uutiset

Syöpätutkimus 2023 -
lisätietoja +

14.11.2023

Uusia näyttelytoimikajaja:
Päiviä Datan Vuokkoilika 18.11.

Syyskokouksen
päätökset +

5.11.2023

Tiedote syyskokouksen
pöytäkirja 31.10.2023

Sääntömääräinen
syyskokous 28.10.2023

8

18.10.2023

Riistaan tutustuminen jatkuu

Edellisellä kerralla pentu tutustui riistaan ja opetteli nostamaan ja kantamaan sitä hihnassa. Treeniä voi jatkaa siten, että käydään hajustamassa alue metsässä ja jätetään hajustetulle alueelle esim. varis. Pentu ei ole nähnyt, että olet käynyt alueella. Tämän jälkeen lähdetään pennun kanssa kävelemään metsään, aika läheltä paikkaa, jossa riista on. Pentu saa edetä vapaasti ilman hihnaa. Sillä ei ole mitään käskyä, se saa edetä ihan omalla tyylillä ja tavalla. Annetaan sen mennä rauhassa, haistella ja tutkia mistä haju tulee.

Todennäköisesti osa pennuista lähtee reippaasti hajustetulle alueelle tutkimaan, että mistä haju tulee ja mitä sieltä voisi löytää. Jotkut pennut voivat olla vähän varovaisempia ja saattavat tarvita kannustamista lähtä tutkimaan hajustettua aluetta.

Toisenlaisessa harjoituksessa voi riistalla vetää pennun näkemättä lyhyen jäljen vaikka nurmikolle. Ja riista laitetaan jäljen päähän esimerkiksi heinätuppaaseen, ettei pentu näe sitä heti. Jäljen vetämisen jälkeen haetaan pentu ja annetaan sen itse löytää jäljen pää. Pennulla ei ole tässä harjoituksessa mitään käskyä, vaan annetaan sen toimia itsenäisesti. Tarvittaessa voidaan näyttää kohta, josta jälki lähtee, jos pentu ei sitä muutoin huomaa. Pennun lähtiessä jäljelle, varovaisempi pentu vaatii todennäköisesti kannustamista, jotta uskaltaa edetä.

Löytäessään riistan pentu todennäköisesti lähtee kantamaan sitä. Varsinkin, jos on jo harjoiteltu riistan nostamista ja kantamista hihnassa. Tässä vaiheessa on hyvä kehua pentua kuinka hienosti se riistan löysi. Pennun

tuodessa riistaa, otetaan koko koira vastaan ja kehuaan.

Molemmat harjoitukset vahvistavat pennun kykyä löytää riistaa ja pysymään löytämälleen hajulla. Se opettelee seuraamaan sitä ja saa palkan, kun riista löytyy. Sen itseluottamus vahvistuu. Harjoituksiin voidaan lisätä vähän kerralla haastetta esim. pidentämällä matkaa tai vetämällä jälki metsään, pellolta metsään, metsästä pellolle jne.

Molemmissa harjoituksissa on tärkeää, että pidetään ne niin lyhyinä, ettei pentu ehdi kyllästyä ja mikä tärkeintä: suunnitellaan treeni siten, että pentu onnistuu siinä mitä on tekemässä.

- Treeni-iloa! Terveisin Heli

Kasvattaja! flatti-infot
kasvattajaetuhintaan 5 €/kpl.
Ota yhteyttä jäsen sihteeriin
jasenasiat@flatti.net
tilataksesi.

flatti-info

flatti-info on Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n julkaisema tuhti tietopaketti flattien omistajille ja flattipennun hankintaa harkitseville.

flatti-infossa käsitellään asioita flatin hoidosta aina trimmauksesta ja kynsien leikkuusta ruokintaan asti, ensiapuhjeita unohtamatta. Lisäksi infossa kerrotaan vinkkejä ja neuvoja flatin pennun kotiutumisesta uuden perheen luokse ja pennun tarvitsemasta peruskoulutuksesta. Ja paljon muuta flatin omistajalle hyödyllistä tietoa.

flatti-info tarvikemyynnistä 10 €/kpl -> tarvike@flatti.net

Kasvattaja! flatti-infot kasvattajaetuhintaan 5 €/kpl.
Ota yhteyttä jäsen sihteeriin -> jasenasiat@flatti.net tilataksesi.

Hintoihin lisätään postimaksut.

LAUKAUKSESTA kiihtyminen HAITTAА KOIRAN SUORITUSTA

Laukauksesta kiihtyminen on yhtä paljon koiran toimintaa haittaava tekijä kuin laukauksen pelkääminenkin. Tämän on joutunut moni toteamaan kokeen odotuspaikalla koiran viretilan noustessa sen kuunnellessa edellisen suorituksen laukauksia: koiralla saattaa olla kova pyrkimys kohti laukauksia, se saattaa vinkua, haukkua tai vaikka repiä keppejä. Kontaktin saaminen koiraan on haastavaa.

Kun koira lopulta pääsee suorituspaikalle, ei se välttämättä enää suoriudukaan tehtävistä tutulla tasollaan. Kiihtyminen on koiralle myös väsyttävää, ja siten keskittyminen tehtävillä herpaantuu useammasta syystä. Tämä saattaa näkyä eri koirilla eri tavalla: päästessään töihin koira käyttääkin hakuruudussa enemmän jalkoja kuin nenäänsä, koira äänтелеe, karkaa noutoon, riista rikoutuu, luovutukset kärsivät, jne.

Jotta koiralla on mahdollisuus suoriutua koikeessa yhtä hyvin kuin harjoituksissa, tulisi koira saada starttiviivalle mahdollisimman rentona. Mutta jos kiihtyminen on jo syntynyt, miten sitä voidaan kouluttaa pois?

MITEN KIIHTYMYS SYNTYY?

Laukauksesta kiihtyminen syntyy usein tilanteessa, jossa laukaus toistuvasti yhdistetään johonkin koiraan kiihdyttävään. Tyyppisesti tämä tarkoittaa, että laukauksen yhteydessä tulee damin tai riistan heitto ja/ tai noutaminen. On toki tärkeää, että laukaus yhdistyy johonkin koiran kannalta miellyttävään, mutta tässä kannattaa myös suunnitella, millaisen tunnetilan koiralle haluaa laukauksesta syntyvän. Heitoista kiihtyvä koira ehdollistaa nopeasti saman tunnetilan myös pelkkään laukaukseen.

Koiran kiihtymistä tilanteessa voidaan lisätä pitämällä koira hihnassa laukauksen ja heiton aikana ilman, että sille on opetettu paikallaoloa heiton yhteyteen. Näin koiran pyrkimys noutoon estetään, ja se on omiaan lisäämään turhautumista tilanteessa. Tärkeää onkin, että heitoja harjoitellessa koiralle opetetaan myös paikallaoloa, jotta se heiton jälkeen tietää, miten sen on mahdollista noutoon päästä.

MITEN SIEDÄTTÄÄ KIIHTYMISTÄ?

Kiihtyminen ei poistu itsestään - varsinkin, jos koira toistuvasti altistetaan tilanteelle ilman minkäänlaista siedättämistä. Siedättämistä ei myöskään ole, että ammutaan eikä koira pääsekään noutamaan: kun toistetaan

laukauksia niistä jo kiihtyvälle koiralle ilman mitään seurauksia, syntyy yleensä vain lisää turhaumaa ja siten jopa voimakkaampia reaktioita. Reaktio saattaa myös yleistyä niin, että koira alkaa ennakoita tulevaa laukausta jo sitä edeltävistä tapahtumista.

Siedättäminen aloitetaan pilkkomalla tapahtumaketju pienempiin osiin, ja katsomalla, missä vaiheessa koira alkaa osoittaa ensimmäisiä merkkejä viretilan noususta. Alkaako koira levottomaksi jo kun näkee ampujan? Vai alkaako levoton käytös aseensa nostamisesta?

Siedättäminen aloitetaan vaiheessa, jossa koiralla ei vielä ole voimakasta reaktiota. Tapahtuman seurauksia muuttamalla koiralle opetetaan uusi odotusarvo ja sen myötä uusi tunnetila. Ampujan katsomisesta voikin seurata esimerkiksi makupalojen etsiminen maasta. Jos koira ei pysty syömään makupaloja, koska sen on seurattava ampujaa, on

harjoitus jo liian haastavalla tasolla ja sitä tulee edelleen helpottaa. Siedätyksessä edetään pikkuhiljaa harjoitusta vaikeuttaen niin, että koira pysyy koko ajan mahdollisimman rentona; esimerkiksi pystyy syömään, ei ääntele, ei tuijota ampujaa jne.

Jos koiran kanssa ei vielä ole aloitettu laukausten harjoittelua, kannattaa jo etukäteen miettiä, millaisia seurauksia laukaukseen yhdistää. Koira voi kuulla ensimmäiset laukaukset kaukaa ja päästä sen jälkeen etsimään makupaloja maasta tai nuolemaan märkäruokaa nuolumatolta. Näin seuraus laukauksesta on positiivinen mutta ei kiihdyttävä.

Samalla on muistettava, että laukaus on myös tärkeä apu sekä metsästys- että koe-koiralle, eli täysin sen merkitystä ei kannata mitätöidä. Koiran turhauman hallinnan kannalta on kuitenkin tärkeää opettaa, ettei jokainen laukaus tarkoita noutoa sille.

JOULUN VAARATILANTEET

– Vinkkejä turvalliseen joulunviettoon

Perinteisessä joulunvietossa piilee koiralle monia huomaamattomia vaaroja. Vaaratilanteita aiheuttavat esimerkiksi rikkoutuneet kuusenkoristeet, elävään tuleen liittyvät riskit, kaatuva joulukuusi, myrkylliset joulukukat, huonosti sulavat jouluruoat jne.

1. PALAVAT KYNTTILÄT

Mitä olisikaan joulu ilman kynttilöitä? Pimeän talven tunnelmantoijat ovat monissa kodeissa kynttilät. Koirat eivät kuitenkaan ymmärrä pitää etäisyyttä kynttilöihin, jonka vuoksi turvallisuuden nimissä kynttilät pitää asettaa sellaiseen paikkaan, etteivät koirat pääse vahingossakaan niiden lähelle. Kynttilöiden kanssa on suuri riski, että flatti kaataa ne tohinoissaan tai loputtomasti häntää heiluttaessaan, ja sytyttää nopeasti pöytäliinan tai verhot palamaan. Kynttilät matalalla sohvapöydällä tai ikkunalaudalla, tai joulu kuusen oksilla ovat ehdoton ei. Turvallisin vaihtoehto on käyttää oikeiden kynttilöiden sijasta LED-kynttilöitä. Ne eivät aiheuta lemmikille palovammoja eivätkä ne aiheuta riskiä tulipalolle.

Jos jotain kuitenkin sattuu

– miten hoitaa koiran palovammaa?

Koiran palovamma vaatii kiireellistä hoitoa. Pieniä palovammoja voi hoitaa kotona huuh- telemalla runsaasti viileällä (ei jääkylmällä) vedellä ja suojaten vaurioituneen alueen. Älä kuitenkaan käytä palovammoihin tarkoitettua voidetta, voimakkaita desinfiointiaineita tai alkoholia palovamma-alueen puhdistukseen. Pihkavoide voi auttaa parantamaan ja rauhoittamaan ihoa sekä estämään tulehdusta ja bakteerien kasvua – sitä voi käyttää useita kertoja päivässä. Suuremmat vammat vaativat aina eläinlääkärin hoitoa. Yleensä koiran palovamman laajuus paljastuu vasta myöhemmin, kun esimerkiksi suurempi osa ihoa alkaa kuoriutua palovamman alueelta. Sen vuoksi on tärkeää, että vaikka pintapuolis- in näyttäisi siltä, että koira sai vain pienen palovamman, tulee käydä eläinlääkärillä tarkastuksessa. Pidä eläinlääkärisi tai päivystävän eläinlääkärin puhelinnumero aina jossain lähettyvillä, jotta hätätapauksissa aikaa ei mene puhelinnumeron etsimiseen. Jos olet epävarma, ota yhteyttä eläinlääkärin neuvon saamiseksi.

2. VAARAT JOULUKUUSEN YMPÄRILLÄ

Koristeltu joulukuusi näyttää kauniilta ja houkuttelee puoleensa etenkin pentuja ja nuoria koiria. Suurimman vaaran aiheuttavat lasiset joulukuusen koristeet, jotka pudotessaan hajoavat ja levittävät lasinsiruja lattialle. Luonnollisestikin lasin sirujen syömisellä tai niiden päälle astumisella saattaa olla rajut seuraukset. Haavat tassuissa tai suussa eivät

ole vain kivuliaita, vaan voivat johtaa myös hengenvaarallisiin seurauksiin.

Sähköllä toimivat valosarjat eivät myöskään ole flattitaloudessa täysin vaarattomia. Utelias tai tylsistynyt flatti saattaa keksiä ”hauskan” leikin valosarjan kanssa, mikä saattaa johtaa sille hengenvaaralliseen sähköiskuun. Joulukuusi tarvitsee vahvan ja vankan kuusenjalan, jotta kuusi ei kaadu pienestä rykimisestä tai hännän heilutuksesta. Kuusen jalan veden tulisi myös olla poissa uteliaan flatin ulottuvilta, sillä se saattaa sisältää koirille myrkyllisiä aineita. Joulukuusenkoristeissa käytetään lamettaa, muovista ohutta kiiltävää suikaletta, joka ei ole tarkoitettu koiran syötäväksi. Sen syöminen saattaa aiheuttaa vaarallisia tukoksia suolessa. Tällaiset koristeet kannattaa asettaa kuuseen niin, ettei koira varmasti pääse maistelemaan niitä. Joulukuusta ei kuitenkaan flattitaloudessakaan tarvitse jättää hankkimatta, mutta muutamia turvallisuusasioita kannattaa pitää mielessä, jotta joulu koiran kanssa sujuu vaaroitta.

Laita joulukuusi mahdollisimman turvalliseen paikkaan niin, ettei flatti pääse sitä tönnimään juostessaan esimerkiksi ulko-ovelle, tai vesikupilleen. Hanki hyvä ja tukeva kuusenjalja, jossa joulukuusi pysyy varmasti pystyssä joulun vilksessä. Lisäksi voit vielä kiinnittää kuusen seinään esimerkiksi ohuella narulla tai siimalla, jotta kuusi ei missään nimessä pääse kaatumaan. Jos joulukuusen jalka on avonainen ja kuuselle tarkoitettu vesi on näkyvässä, laita siihen suoja, ettei koira pääse juomaan kuusen vettä.

Käytä LED-valoja, aina kun mahdollista. Kaupoissa on myynnissä myös paljon erilaisia langattomia valoja, jolloin koira ei voi pureskella johtoja. Kiinnitä kuusen valot ja koristeet mahdollisimman ylös, jotta koira ei pääse kurkottamaan niihin. Alemmille kuusen oksille kannattaa ripustaa koiralle harmittomia, esimerkiksi puisia, paperisia tai kovamuovisia koristeita. Suosi siis koira-ystävällisiä koristeita. Jos kodissasi on korkea olohuone, voit myös asettaa joulukuusen korkeammalle alustalle.

Mikäli koira saa lasinsirpaleesta haavan, ei ole syytä paniikkiin. Vie ensin koira turvaan ja siivoa vasta sitten lasinsirut. Jos koira loukkaantuu sirpaleesta, tulisi se ensin rauhoittaa

ja hoitaa haava. Tyrehdytä verenvuoto painesiteellä, puhdista haava vedellä ja leikkaa tarvittaessa varovasti karvoja pois tieltä. Käytä haavan desinfiointiainetta puhdistamiseen. Mikäli tassussa on vielä lasinsiru, yritä poistaa se pinseteillä. Laita koiralle haavakohtaan side ja vie se lähes poikkeuksetta mahdollisimman nopeasti eläinlääkäriin. Vaikka kyse olisi pienestä haavasta, on tulehduksen vaara suuri ja sen vuoksi koira tulisi viedä eläinlääkärin tarkistettavaksi. Isojen, runsaasti verta- vuotavien haavojen kanssa on jo todellinen kiire lääkäriin. Mikäli tassuun jää vierasesineitä, kuten lasinsiruja, on silloinkin kiire kova. Myös tapauksissa, joissa koira on syönyt esim. lametta-koristeita, juonut kuusen vettä tai saanut sähköiskun, on eläinlääkärillä käynti välttämätöntä. Monet eläinlääkäri- asemat eivät ole joulunaikaan avoinna, minkä vuoksi on tärkeää, että tiedät aina, minne soittaa hätätilanteen sattuessa. Ota siis ajoissa selvää päivystävistä eläinlääkäreistä.

3. SUKLAAT PIILON

Kuten meidän ihmisten, on flattienkin vaikea vastustaa houkuttelevaa joululautasta täynnä suklaata, keksejä ja pähkinöitä. Toisin kuin ihmiselle, jolle suklaan syönnistä kertyy korkeintaan muutama lisäkilo vyötärölle, on suklaan syöminen koiralle hengenvaarallista. Maito- ja tummasuklaa sisältävät teobromiinia, joka on myrkyllistä eläimille ja voi aiheuttaa vakavia seurauksia koiran elimille. Teobromiini aiheuttaa krampeja, korkeaa verenpainetta sekä sydänongelmia. Suklaa- myrkytyksen oireet vaihtelevat riippuen syödyistä suklaan määrästä sekä suklaan kaakaopitoisuudesta. Oireita ovat ripuli, kivuliaat krampit, tärinä ja tajuttomuus sekä pahim- massa tapauksessa koiran kuolema.

Minimoi riskit koiran suklaamyrkytykselle äläkä koskaan jätä suklaata mihinkään koiran ulottuville. Säilytä joulusuklaat, puoliksi syödyt suklaajoulupukit, piparkakut ynnä muut suljettavissa purkeissa. Älä myöskään laita pöydälle koiran saataville avointa suklaa-herkkulautasta. Älä koskaan jätä koiraa yksin suklaalevyn tai muiden suklaa-herkkujen kanssa samaan huoneeseen, ennen kuin suklaa on visusti lukkojen takana. Myös suklaakalenterit tulisi laittaa piiloon, sillä koira haistaa suklaan kyllä kalenteriluukkujen läpi ja vie halutessaan sisällön nopeasti. Valkoisen suklaa ei ole myrkyllistä koirille, sillä se

ei sisällä teobromiinia. Suuren rasva- ja soke-ripitoisuuden takia se voi kuitenkin aiheuttaa krampeja ja ripulia, eikä missään tapauksessa ole koiran ravintoa.

Jos koira on syönyt suklaata, riippuu tilanteen vakavuus syödyn suklaan määrästä, sekä suklaan kaakaopitoisuudesta. Pääsääntö on, että mitä tummempi suklaa sitä myrkyllisempää se on, ja mitä pienempi koira, sitä vaarallisemmat ovat seuraukset. Jos huomaat, että koirasi on syönyt suuren määrän suklaata, tulee koira viedä nopeasti eläinlääkäriin. Häätapauksessa myrkytyksen hoitoon voidaan tehdä vatsalaukun puhdistus ja aktiivihiihoito. Vaikka tilanne olisi vaarallinen, pysy aina rauhallisena, äläkä anna paniikille valtaa. Yksi suklaakonvehti tai suklaakeksi on keskikokoiselle tai suurelle koiralle epäterveellinen, mutta usein kuitenkin vaaraton. Vaaralliseksi tilanne etenee, jos koira syö suklaata levyllisen.

4. MYRKYLLISET KASVIT JA VAARALLISET TUOKSUT

Joulutähdet pöydällä, vaaleat jouluruusut ja hyasintit ovat monien ihmisten mieleen joulun aikaan. Koiranomistajien on syytä olla kuitenkin tarkkana joulun lempikukkien ja kasvien kanssa, sillä monet niistä ovat myrkyllisiä koirille. Esimerkiksi joulutähden maistelu aiheuttaa koiralle vakavia myrkytysoireita, kuten ripulia ja kovia krampeja. Jo pelkästään joulutähden lehtien koskeminen voi aiheuttaa lemmikille epämukavaa ihon ärsyyntymistä. Joulun aikana koteihin levitetyt tuoksuöljyt voivat aiheuttaa koirille myös vakavia vatsa- ja suolisto-ongelmia. Tuoksuöljyn juominen aiheuttaa koiralle ripulia ja limakalvojen ärsyyntymistä, sekä pahimmassa tapauksessa myrkytyksen.

Jos huomaat koirasi syöneen myrkyllistä kasvia, anna sille välittömästi yksi hiilitabletti. Hiilitabletti on jokaisen koiratalouden ehdoton ensiapulääke. Mitä nopeammin koira saa aktiivihiihlta vatsaansa kasvimyrykyn kanssa, sitä paremmin se pystyy taistelemaan myrkytystä vastaan. Jos kasvin syömisestä on jo aikaa ja myrkytyksen oireita, kuten krampit, tajuttomuus tai hengitysvaikeudet, ilmenee, pitää koiran saada nopeasti eläinlääkärin apua.

5. EI KINKKUA KOIRALLE

Jouluateria kuuluu jouluun aivan kuten joulukuusi ja lahjatkin. Kun ihmiset nauttivat joulupöydän antimia, istuu koira toiveikkaana ja katsoo anelevasti kinkkua kohti. Anovan katseen ja joulumielen yhdistelmä johtaa usein siihen, että koirallekin tulee annettua joulupöydän herkkuja. Teet koirallesi kuitenkin palveluksen, kun et anna sille pöydästä mitään. Valitettavan usein koiria päätyy eläinlääkärille, kun ne ovat poikkeuksellisesti syöneet joulukinkkua. Kinkku ja kinkun rasva ovat koirille aivan liian suolaista ja

'On tärkeää, että tiedät aina, minne soittaa hätätilanteen sattuessa. Useat eläinlääkäriasemat ovat joulunaikaan kiinni, joten selvitä jo etukäteen lähimmän päivystävän eläinlääkärin tiedot.'

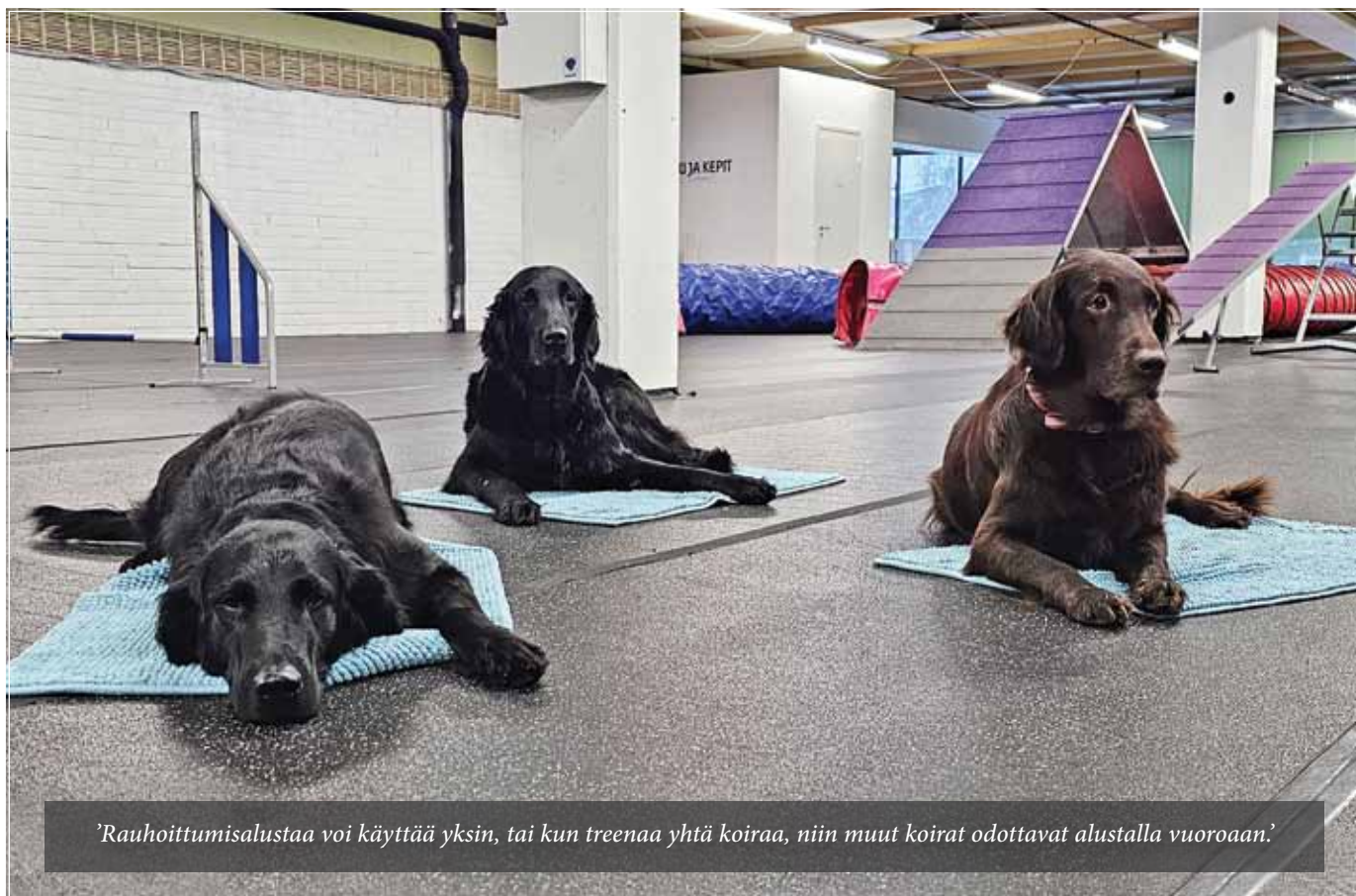
©Tanja Siltanen

rasvaista syötävää, minkä vuoksi lopputuloksena on lähes poikkeuksetta jonkinlaiset koiran vatsaongelmat. Myöskään kalkkunan tai kanan luut eivät kuulu koiran ruokakuppiin. Ne voivat aiheuttaa vakavia ongelmia koiran suussa, mahassa ja ruokatorvessa.

Jos haluat ilahduttaa koiraasi joulunaikaan, teet sen parhaiten hankkimalla koiran omia herkkuja ja luita, joita se voi turvallisesti syödä. Pidä huolta koiran turvallisuudesta myös joulun aikaan, niin kaikki voivat nauttia yhdessä joulusta iloisesti ja rennosti.

RAUHOITTUMINEN JA MALTTI

Rauhoittuminen ja malttaminen ovat taitoja, jotka lähes jokaisen koiran tulee hallita. Ne ovat myös taitoja, jotka ovat varsinkin vilkkaammille kavereille usein haastavia. Rauhallinen tai hyvällä keskittymiskyvyllä varustettu koira saattaa olla itsestään hyvin seesteinen ja mutkaton, mutta vauhdikkaampi ja impulsiivisempi pentu saattaa vaatia paljonkin treeniä maltin kehittämiseksi. On siis hyvä kokeilla erilaisia tapoja rauhoittaa koira, jotta näet, mikä on sinun koirallesi paras tapa kierrosten laskemiseen.

'Rauhoittumisalustaa voi käyttää yksin, tai kun treenaa yhtä koira, niin muut koirat odottavat alustalla vuoroaan.'

Tärkeää kaikissa rauhoittumis- ja maltti-harjoituksissa on se, että ohjaaja pysyy itse rauhallisena. Mitä enemmän koira säättää, sitä rauhallisempi ja hidastuvasempi sinun tulee siis olla. Pyri vahvistamaan hyvää käytöstä, eli kun koira rauhoittuu, kehu sitä, joskus palkitse myös makupaloin.

RAUHOITTUMISEN TYÖKALUPAKKIIN VOISIVAT KUULUA ESIMERKIKSI:

Rauhoittumisalusta, tästä oma teksti myöhemmin tässä jutussa.

Luopuminen, joko maassa tai kädessä olevista nameista. Varsinkin staattisuutta vaativissa tehtävissä on palkkaaminen hyvä tehdä ainakin välillä luopumisen kautta, eli koira joutuu odottamaan lupaa ottaakseen namin kädestäsi. Voit myös käyttää ns. etäpalkkaa, namikuppi tai lelu odottaa maassa, ja koira

saa luvan saatuaan mennä palkkiolle. Luopuminen vahvistaa koiran malttamista, ja sitä kannattaa hyödyntää erilaisissa tilanteissa, joissa koiran kierrokset uhkaavat nousta.

Haistelu. Koira voi haistella joko nameja, tai esimerkiksi muiden koirien tai riistan hajuja. Maan haistelu on hyvin tyypillinen rauhoittava signaali, jolla koira pyrkii rauhoittamaan joko itseään tai ympäristöään. Läheskään aina intensiivinen maan nuuskuttelu ei siis johdukaan siitä, että maassa on vastustamattomia hajuja, vaan koira voikin ilmaista sillä epävarmuuttaan tai paineistumistaan. Rauhoittumiskäyttöä ajatellen voit opettaa koiralle esim. nuuski-käskyn, jolla se saa lähteä haistelemaan sinun näyttämästäsi paikasta esim. makupaloja tai muita hajuja.

Pureskelu. Herkullisen puruluun tai täytetyn Kong-lelun työstäminen käy koiralle hyvästä

rauhottumistekemisestä. Pureskelu on koirille todella luontaista tekemistä, ja järsiesään jotain maistuvaa koira pääsee uppoutumaan rauhalliseen puuhaan pidemmäksi aikaa. Pureskelun vimmasta on joskus mahdollista nähdä, millä fiiliksellä koira on: jos se jyräsi aivan pakonomaisesti hurjalla vauhdilla puruluun kerralla loppuun, se on todennäköisesti melko kuormittunut. Rauhallisempi ja hidastuvasempi pureminen taas kielii siitä, että koira on hieman matalammilla kierroksilla.

Käveleminen. Esimerkiksi ryhmäkoulutus-tilanteissa koira ei välttämättä pysty rauhoittumaan paikoilleen, vaan sille on parempaa päästä kävelemään ympäriinsä ja purkamaan stressiä liikkumiseen ja samalla haisteluun ja paikkojen tutkimiseen. Kävelyn ohessa voit välillä teettää koiralla joidenkin tehtäviä, jolloin pääset vahvistamaan

samalla sinun kuuntelemisesi tärkeyttä kiihdyttävässä tilanteessa.

Odottaminen. Joskus aivan yksinkertaiset keinot toimivat, eli odota, että koira rauhoittuu. Voit tehdä tällaisia odottamis-rauhottumisharjoituksia esimerkiksi lenkkien varrella: käy välillä istumaan vaikkapa puiston penkille, äläkä kiinnitä koiraan kauheasti huomiota. Jos se on rauhallinen, voit esimerkiksi rapsutella sitä, mutta jos se yrittää riehua, koita olla huomioimatta sen riekkumista. Kaikki koirat eivät ymmärrä tällaista passiivitoimista, mutta voit kokeilla, toimisiko se omalle koirallesi.

Muista kuitenkin, että koiran täytyy päästä purkamaan kierroksiaan aktiiviseen tekemiseen, eli elämä ei voi olla pelkkää rauhoittumista, malttamista ja taukomatolla pötköttelyä nameja syöden. Muuten koira on helposti vain koko ajan turhautuneempi, kun sen energia pakkautuu koko ajan tiiviimpään pakettiin. Koiraa voi ja on syytäkin palkita esimerkiksi innokkaasti leikkien, antaa sen juosta vapaana kaverien kanssa ja yksin, viedä sitä uimaan ja muutenkin antaa sen olla koira. Tällöin se pystyy helpommin malttamaan mielensä silloin, kun sen aika on.

Huonoja tapoja aktivoida koiraa taas ovat esimerkiksi jatkuva päivittäinen pallon tai frisbeen heittäminen, lenkkeily pelkästään koirapuistossa rymyten, tai useita kertoja viikossa tapahtuvat agilitytreenit ilman vastinkappaleena olevaa rauhoittavaa tekemistä. Nämä nostavat koiran stressitasoja, ja saattaa kestää useita päiviä, että stressitasot laskevat, mikäli koiraa ei aktiivisesti ohjaa laskemaan niitä. Koiraa on siis mahdollista myös yliaktivoida ja näin pitää sitä jatkuvasti korkeilla kierroksilla! Koiran tulee saada riittävästi lepoa ja rauhallista oleilu-aikaa, jotta sen kokonaiskuormitus ei nouse liikaa. Myös tämän vuoksi rauhoittavaa tekemistä on syytä tarjota koiralle riittävän usein. Pallonheittelyn sijaan voitte tehdä vaikkapa pallon etsintää, koirapuistoilun sijaan lähteä välillä koko perheen voimin samoilemaan metsään, ja jatkuvien ohjattujen agilityharjoitusten sijaan tehdä lajiin liittyviä harjoitteita lenkkeilyn lomassa, jolloin koiran kierrokset eivät ole niin korkealla kuin agilityhallissa ollessanne.

On siis hyvä tässäkin asiassa pitää kohtuus kädessä: koira saa purkaa energiaansa sallittuun tekemiseen, mutta vastaavasti omistaja pitää huolen, että koira saa myös riittävästi rauhallista lepoa.

Rauhoittumisalustan ajatus on, että koiran nähdessä alustan se pyrkii sille, käy sen päälle makuulle ja oppii rentoutumaan alustalla ollessaan. Kun käytös on vahva alustan kanssa,

’Tärkeää kaikissa rauhoittumis- ja malttiharjoituksissa on se, että ohjaaja pysyy itse rauhallisena. Mitä enemmän koira säätää, sitä rauhallisempi ja hidasliikkeisempi sinun tulee siis olla. Pyri vahvistamaan hyvää käytöstä, eli kun koira rauhoittuu, kehu sitä, joskus palkitse myös makupaloin.’

alustan voi pikkujalkaa häivyttää pois – näin käytös on aina mukana, silloinkin kun takataskussa ei ole alustaa. Rauhoittumisalustaa voi käyttää hyödyksi esimerkiksi treenien tauoilla, vieraiden saapuessa, eläinlääkärisä, autoilla, piknikillä tai passissa ollessa – missä vaan koiran olisi hyvän olla rauhassa ja rentoutuneena paikoillaan!

YLEISTÄ HARJOITTELUSTA

Tee toistoja aluksi esimerkiksi 3x10 per harjoitus kahdesti päivässä. Harjoittelussa namit annetaan pääasiassa alustan päälle. Näin kerromme koiralle, että alustalla olo todella kannattaa. Välillä voit vapauttaa ja heittää namin pois päin alustalta saadaksesi koiran pois matolta hyvillä mielin, jotta se taas (namin syötyään) voi tehdä uuden lähestymisen kohti alustaa. Innokkaan palkkamerkin tai naksuttimen sijaan on usein parempi käyttää rauhallisia kehuja ja liikkua itse hitaasti.

Tee harjoitukset aluksi silloin, kun koira on jo valmiiksi rauhallinen! Älä siis harjoittele rauhoittumista riekkuehupulissa olevan pennun kanssa, vaan silloin, kun se on jo sopivan uninen. Näin yhdistät alusta alkaen alustaan oikeaa mielentilaa. Vasta, kun koira on yhdistänyt alustan rauhoittumiseen, voit alkaa harjoitella rauhoittumista korkeammista kierroksista alas.

Aina, kun aloitat uuden harjoituskerran, laske vaatimustasoa ja palkitse aluksi helpomasta kuin mihin edellisellä harjoituskerralla päädyit.

Aseta harjoituksen aluksi valitsemasi alusta lattialle. Alustaksi käy pyyhe, pieni matto tms. Harjoittelun lopuksi, viimeisen toiston jälkeen, heitä muutama nimi pois päin ja nosta alusta pois. Tee tämä mielellään niin, ettei koira näe. Näin koira ei koe maton pois-toa rangaistuksena.

HUOM! Kaikille koirille tarjoamisen kautta tekeminen ei sovi rauhoittumisen opettamiseen, vaan joillekin koirille on parempi opettaa alustalle hakeutuminen esim. käsieleillä ja makupalloilla ohjaamalla. Helposti turhautuva tai säätävä pentu saattaa vain lietsoa itsensä järjettömille kierroksille, jos se saa tarjota alustalle menoja ja sinkoilla edestakaisin namujen perässä. Koita siis miettiä omalle koirallesi paras lähestymistapa. Jos alustaa halutaan käyttää koiran rauhoittamiseen ja tauottamiseen, koiran tulisi olla myös opetusvaiheessa melko rauhallinen.

Alla on yksi esimerkki harjoittelun kriteerilistasta. (Kriteeri = vaihe, johon oletetaan pääsevän harjoituksessa ennen kuin koira saa palkkion). Kriteerilista on tarkoituksella pilkottu hyvin pieniin osiin, ja on sen vuoksi pitkä. Tästä ei kannata lannistua! Kun aloitatte harjoitukset, voi hyvin käydä niin, että jonkun kriteerin tai joidenkin kriteereiden yli voi hypätä. Milloin ja missä vaiheessa, se riippuu täysin koirasta ja siitä, mitkä vaiheet mikäkin koira kokee helpoiksi tai haastaviksi.

KRITEERIT JA TARJOAMISEN KAUPPA OPETTAMINEN

Listan jokaisesta vaiheesta palkitaan koiraa. Mikäli koira on vilkas, ole erityisen huolellinen, että palkitset koiraa mieluummin turhan tiheästi kuin liian harvoin. Liian harva palkitseminen saa aikaan turhautumista ja levotonta käytöstä. Muista vapauttaa koira aina ennen kuin se ehtii itse lähteä pois alustalta, ja pidä se tarvittaessa paikoillaan alustalla syöttelemällä nameja melko tiuhaan. Näin vahvistat koiralle alusta lähtien sitä ajatusta, että matolta ei saa poistua ilman lupaa.

Kriteerilista:

- koira katsoo alustaa
- koira lähestyy alustaa
- koira astuu etutassulla alustalle
- koira astuu molemmilla etutassuilla alustalle
- koira astuu myös takatassulla alustalle
- koira on kaikilla tassuilla alustalla
- koira pysyy alustalla hetken
- koira istahtaa alustalle
- koira pysyy hetken istuen alustalla
- koira käy makaamaan alustalle
- koira pysyy hetken maaten alustalla

Tässä vaiheessa on hyvä hetki ottaa vihje eli kysymys muuta käyttökseen. Eli kun koira lähestyy alustaa, sanotaan vihje (”matolle”, ”pedille”, ”maate”, ”oma paikka” tms.) ja annetaan koiran tehdä tuttu käytös loppuun (eli käydä matolle pötkölleen). Näin koira pikkujalkaa yleistää vihjeen tähän toivottuun käyttökseen.

HOUKUTTELEMALLA OPETTAMINEN

Monelle koiralle houkuttelemalla opettaminen on parempi vaihtoehto, sillä tällöin koiran kierrokset eivät välttämättä nouse niin korkealle kuin sheippaamisen aikana. Houkuttelemalla pääset mahdollisesti jo ensimmäisellä harjoituskierroksella ohjaamaan koiran makuulle alustalle.

Jätä houkuttelukädestä makupalat pois melko nopeasti, jotta koira ymmärtää hakeutua enemmän käsieleen perässä alustalle, eikä vain seuraa sokeasti nameja. Kun koira osaa pyynnöstä ja mahdollisesti käsieleestä hakeutua alustalle pötkölleen, voit siirtyä seuraavaan vaiheeseen, eli keston ja häiriöiden lisäämiseen.

KESTON JA HÄIRIÖIDEN LISÄÄMINEN

Kun koira osaa pyynnöstä hakeutua alustalle, lisätään aluksi kestoja ja sen jälkeen häiriöitä alustalla olemiseen. Kuten paikallaolossa, muista vaihdella alustallaoloaikaa riittävästi, jotta koira ei koskaan tiedä, milloin palkkio tai vapautus tulee. Vie edelleen makupalat rauhassa alustalle, älä heitä niitä koiralle kaukaa. Jos koira osaa paikallaolovihjeen, esim. ”odota”, voit varsinkin alkuvaiheessa käyttää sitä apuna kertomaan koiralle, että haluat sen jäävän alustalle.

Tavoite voisi olla, että koira hakeutuu vihjeestä alustalle ja pysyy makuultaan alustalla, vaikka:

- otan askeleen taaksepäin
- otan askeleen taaksepäin ja odotan hetken paikallani
- otan useamman askeleen taaksepäin
- otan useamman askeleen taaksepäin ja odotan hetken paikallani
- otan useamman askeleen taaksepäin ja odotan pidempään paikallani, saatan jopa kääntää selän hetkeksi
- liikun vähän koiran ympärillä sivuttaisuunnissa
- liikun kokonaan koiran ympäri

Häiriöt: koira hakeutuu alustalle ja pysyy makuultaan alustalla, vaikka:

- asetan/heitan namin lattialle koiran näköetäisyydelle
- asetan lelun näköetäisyydelle – liikun itse riehakkaammin
- heitan useamman namin koiran näköetäisyydelle
- leikin itse lellulla
- leikin itse lellulla ja pidän vähän ääntä
- teen x-hyppyjä tai/ja punnerruksia

Kun nämäkin vaiheet sujuvat hyvin, on vain mielikuvitus rajana, miten harjoitusta vielä vaikeuttaa: Jos tavoitteena on käyttää alustaa vieraiden saapuessa, voisi seuraavaksi ottaa treeniin vaikka ulko-oven avaamisen, ja pikkuhiljaa nostaa kriteeriä niin, että ulko-oven takana on ihminen seisomassa, joka lopulta tulee sisälle.

Jos tavoite on taukokäyttäytyminen treeneissä, voisi harjoitella lisää kestoja ja oman tekemisen häiriötä niin, että itse vaikka

jumppaa/venyttelee, lukee lehteä, lämmittää ruokaa tms. Ajatuksena vaikkapa treeneissä pystyä kävelemään koko agilityrata niin, että koira köllöttelee rauhassa taukopaikallansa.

Kun harjoitus on vihjeen kanssa vahva, voi alustan halutessaan häivyttää pois. Joillekin koirille toimii parhaiten niin, että alustaa pienennetään pikkuhiljaa, kunnes se on olematon. Toisille toimii myös alustan suora poisto – tällöin koira tekee toivotun käytöksen vihjeestä esimerkiksi kätemme

osoittamaan paikkaan. Molemmissa tavoissa tulee kuitenkin muistaa se, että aluksi koiran osaamistaso todennäköisesti heikkenee, kun harjoituksesta poistetaan se vahva vihje (alusta), johon koira on tämän käytöksen liittänyt. Tästä ei kannata lannistua, vaan harjoitella tätä käytöstä näillä eri häiriöillä myös ilman alustaa! Ja jos jo valmiiksi tietää, että on menossa koiralle haastavaan paikkaan ja sen pitäisi köllötellä (esimerkiksi oman vuoron odottelu agilityradan laidalla), voi olla hyvä idea olla alusta mukana.

Rauhoittumisalustan ajatus on, että koiran nähdessä alustan se pyrkii sille, käy sen päälle makuulle ja oppii rentoutumaan alustalla ollessaan. Kun käytös on vahva alustan kanssa, alustan voi pikkuhiljaa häivyttää pois – näin käytös on aina mukana, silloinkin kun takataskussa ei ole alustaa.

Rauhoittumisalustaa voi käyttää hyödyksi esimerkiksi treenien tauoilla, vieraiden saapuessa, eläinlääkärissä, autoillessa, piknikillä tai passissa ollessa – missä vaan koiran olisi hyvän olla rauhassa ja rentoutuneena paikoillaan!

Päivitys kotimaisen syöpätestin kehitystyöstä Flateille

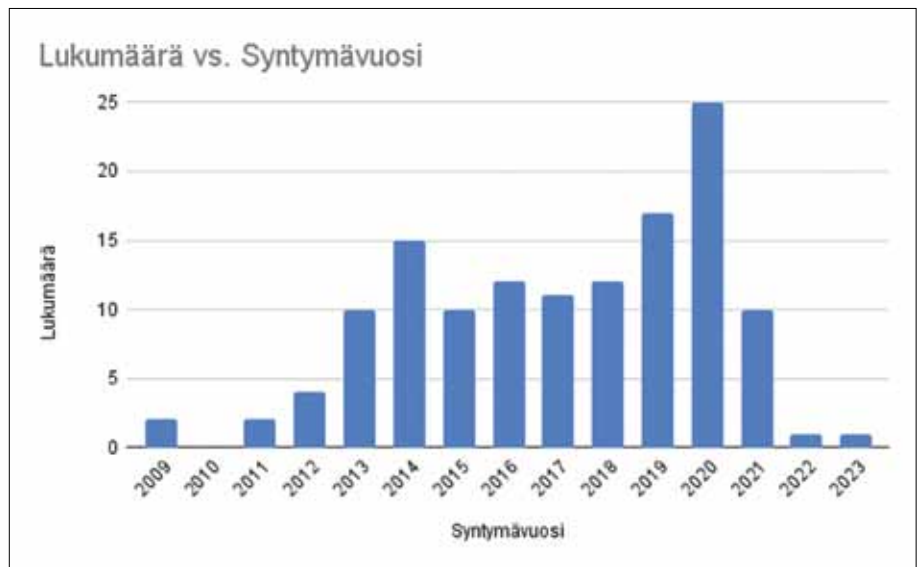
Aivan ensimmäiseksi suurkiitokset kaikille, jotka ovat antaneet koiriensa osallistua DeepScan Diagnosticsin näytteenottoihin tänä vuonna! Jokainen näyte on antanut meille arvokasta tietoa ja olemme oppineet vuoden aikana valtavasti.

DeepScan Diagnostics Oy on 2022 perustettu kotimainen yritys, joka kehittää diagnostisia testejä eläimille. Tutkimuslaboratoriomme sijaitsee Helsingin yliopiston Viikin kampuksella, ja teemme Euroopan laajuista yhteistyötä syöpätauteihin erikoistuneiden eläinlääkäreiden kanssa. Ensimmäinen tuotteemme tulee olemaan koirien syöpäseulontatesti. Tavoitteemme on kehittää testistämme huomattavasti kilpailijoitamme luotettavampi ja samalla painaa testin hinta niin alas, että meidän koiraihmissen on varaa teettää testi riskiryhmiin kuuluville koirillemme esimerkiksi rokotusten tai muiden käyntien yhteydessä.

Testimme ei ole perinteinen geenitesti eikä laske koiralle tulevaa syöpärisiä. Sen sijaan etsimme verinäytteestä merkkejä syövästä testaushetkellä. Jos havaitsemme näytteessä syöpäsignaalin, etsimme lisätietoa siitä, mistä kudoksesta syöpäkasvain on lähtöisin ja miten pitkälle se on levinnyt. Tätä varten tarvitsemme rotukohtaista tietoa siitä, miltä eri ikäisten koirien verinäytteet näyttävät. Lisäksi on tärkeää, että näemme myös muita kuin täysin terveitä koiria sen varmistamiseksi, että sairaudet eivät vaikuta syöpäsignaalin tulkiintaan.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry oli ensimmäinen yhteistyöhön lähtenyt rotujärjestö ja olemme vastaanottaneet verinäytteet jo 136 flatiltä. Koirien ikäjakauma on hienosti 2009-2023 eli vauvasta vaariin ja sukupuolijakauma on tällä hetkellä 47:53 urosten hyväksi eli melkein tasan. Kaikki aikuiset koirat ovat edelleen tervetulleita osallistumaan tutkimukseen, ja etsintäkuulutamme erityisesti 2015-2018 ja 2012 tai aikaisemmin syntyneitä koiria.

Valtaosa verinäytteen luovuttaneista koirista on ollut terveitä, mutta joukossa on ollut myös joukko jotain muuta kuin syöpää sairastavia potilaita. Nämä näytteet ovat olleet meille erityisen arvokkaita siksi, että testimme on oltaava hyvin herkkä syöpäsignaalin havaitsemiseksi pienestä verinäytteestä ja tämän seurauksena testi voi reagoida muihin sairauksiin. Olemme epäilleet erityisesti infektioiden tai tulehdusten sekoittuvan syöpiin ja olemme ottaneet uusintänäytteitä hyvin matalalla kynnyksellä sen varmistami-

'Koirien ikäjakauma on hienosti 2009-2023 eli vauvasta vaariin ja sukupuolijakauma on tällä hetkellä 47:53 urosten hyväksi, eli melkein tasan. Kaikki aikuiset koirat ovat edelleen tervetulleita osallistumaan tutkimukseen, ja etsintäkuulutamme erityisesti 2015-2018 ja 2012 tai aikaisemmin syntyneitä koiria.

seksi, että testimme tunnistaa eri sairaudet oikein.

Olemme myös vastaanottaneet verinäytteet neljältä syöpädiagnoosin saaneelta flatiltä ja kolmelta koiralta, joilla on epäilty syöpää, mutta varsinaista diagnoosia ei ole ollut. Flatien lisäksi olemme keränneet verinäytteitä muista roduista ja näiden joukossa on ollut jonkin verran syöpänäytteitä – erityisesti imusolmukesyöpiä, luusyöpiä, mastsolutuumoreita, melanoomia, ja nisäkasvaimia. Lisäksi yhteistyökumppanimme Keski-Euroopassa ovat keränneet meille näytteitä eri syöpiä sairastavilta, eri rotuisilta koirilta ennen syöpähoitojen aloittamista.

Mitä olemme oppineet tähän mennessä? Ainakin sen, että näytteiden oikealla käsittelyllä on valtava merkitys lopputuloksiin. Koska valtaosa syöpätutkimuksesta keskittyy ihmisiin, kaikki tarvittava laboratoriotarvikkeista analyysimenetelmiin ja julkiseen tietoon on suunniteltu ihmistutkimuksiin. Olemme optimoineet tämän vuoden aikana kaikki prosessimme näytteenotosta ja kuljetuksesta laboratoriossamme tapahtuvaan näytteen-

prosessointiin ja analysointiin koirille, ja kehittäneet koirille paremmin soveltuvan koeputken, jota alamme testata marraskuussa pääkaupunkiseudun näytteenotoissa.

Koska flatit olivat ensimmäinen mukaan lähtenyt rotu, suuri osa opeista on tullut flateistä kerättyjen verinäytteiden kautta. Olemme muun muassa oppineet, että kaupalliset koeputket, jotka on suunniteltu verinäytteiden ottoon ihmisiltä, eivät toimi optimaalisesti koirilla.

Tämän seurauksena osa näytteiden verisoluista hajosi osalla varhaisimmista näytteistä matkalla tutkimuslaboratorioomme. Vaikka koeputkien valmistaja vakuutti meille, että hemolyysi ei vaikuttaisi jatkoanalyysiin, omat tutkimuksemme vahvistivat huolestamme, että hemolyysin seurauksena ensimmäime merkkiaineet olivat tuhoutuneet ja testitulokset näyttivät normaalilta siitä riippumatta, kuinka vahva syöpäsignaali koiran verinäytteessä oli ollut alunperin.

Olemme merkinneet tällaiset näytteet tietokannassamme epäluotettavina ja näytteen-

ottajamme tulee tarjoamaan koirien omistajille mahdollisuutta uuteen näytteenottoon tulevina kuukausina.

Tärkein oppi on kuitenkin ollut se, että jo testimme ensimmäinen versio erottaa osan syöpätyypeistä selkeästi muista sairauksista. Myöskään antibioottikuureilla tai kroonisten sairauksien hoitoon käytetyillä lääkkeillä ei ole ollut vaikutusta testin toimintaan. Aggressiiviset syövät ovat näkyneet testimme ensimmäisellä versiolla selkeimmin ja hitaasti leviävät syövät heikommin. Testin seuraavassa kehitysvaiheessa pyrimme tunnistamaan syöpäsignaalin lähtökudoksen pystyäksemme havaitsemaan myös hitaasti leviävät syövät entistä varmemmin.

Alla on esimerkki flattien tämänhetkisistä tuloksista, joista huonolaatuiset näytteet on siivottu pois. Kuvassa näkyvät punaiset pallot kuvaavat syöpädiagnoosin saaneiden koirien veriä. Vihreät pallot kuvaavat veriä terveillä ja muuta kuin syöpää sairastavilla koirilla. Keltainen pallo kuvaa koiraa, jonka ensimmäinen veriä oli samalla tasolla kuin syöpädiagnoosin saaneilla koirilla. Uusintanäyte kuitenkin oli normaali, joten koiralla oli todennäköisesti ollut jokin ohimenevä infektio tai koiraa oli saanut ulkoillessaan isomman ruhjeen.

Olemme tehneet samanlaiset yhteenvedot muille mukaan lähteneille roduille ja huomanneet, että rotujen välillä on merkittäviä

'Nyt kun testimme ensimmäisen version kehitystyö alkaa olla loppusuoralla, perustamme seurantaryhmän, johon rekrytoimme mukaan keski-ikäisiä koiria. Tavoitteemme on ottaa ryhmän koirilta verinäytteet kolmen kuukauden välein ainakin kahden vuoden ajan sen selvittämiseksi, kuinka varhaisessa vaiheessa testimme havaitsee erilaiset syövät.

Ilmoitathan kiinnostuksestasi osallistua seurantaryhmään Petra Jaakonsaarelle.'

eroja siinä, miltä terveiden koirien veriä näyttävät. Flateilla veriä näyttävät olevan samankaltaisia, eikä niissä ole havaittavissa selvää nousua iän myötä. Osalla isommista koiraroduista veriä näyttävät olevan korkeammalla ja niissä on huomattavan paljon hajontaa. Tämä tarkoittaa, että on tärkeää verrata uuden verinäytteen tulosta rodun sisällä eikä laittaa kaikkien rotujen näytteitä yhteen taulukkoon. Tulokset tarkentuvat edelleen sitä mukaa, kun saamme eri tyyppisiä ja eri levinneisyysasteiden syöpänäytteitä tutkittaviksi.

Nyt kun testimme ensimmäisen version kehitystyö alkaa olla loppusuoralla, perustamme seurantaryhmän, johon rekrytoimme mukaan keski-ikäisiä koiria. Tavoitteemme on ottaa ryhmän koirilta verinäytteet kolmen kuukauden välein ainakin kahden vuoden ajan sen selvittämiseksi, kuinka varhaisessa vaiheessa testimme havaitsee erilaiset syövät. Ilmoitathan kiinnostuksestasi osallistua seurantaryhmään Petra Jaakonsaarelle, joka tulee ottamaan yhteyttä kiinnostuneisiin heti, kun olemme sopineet seurantaryhmän koon ja ikäryhmät.

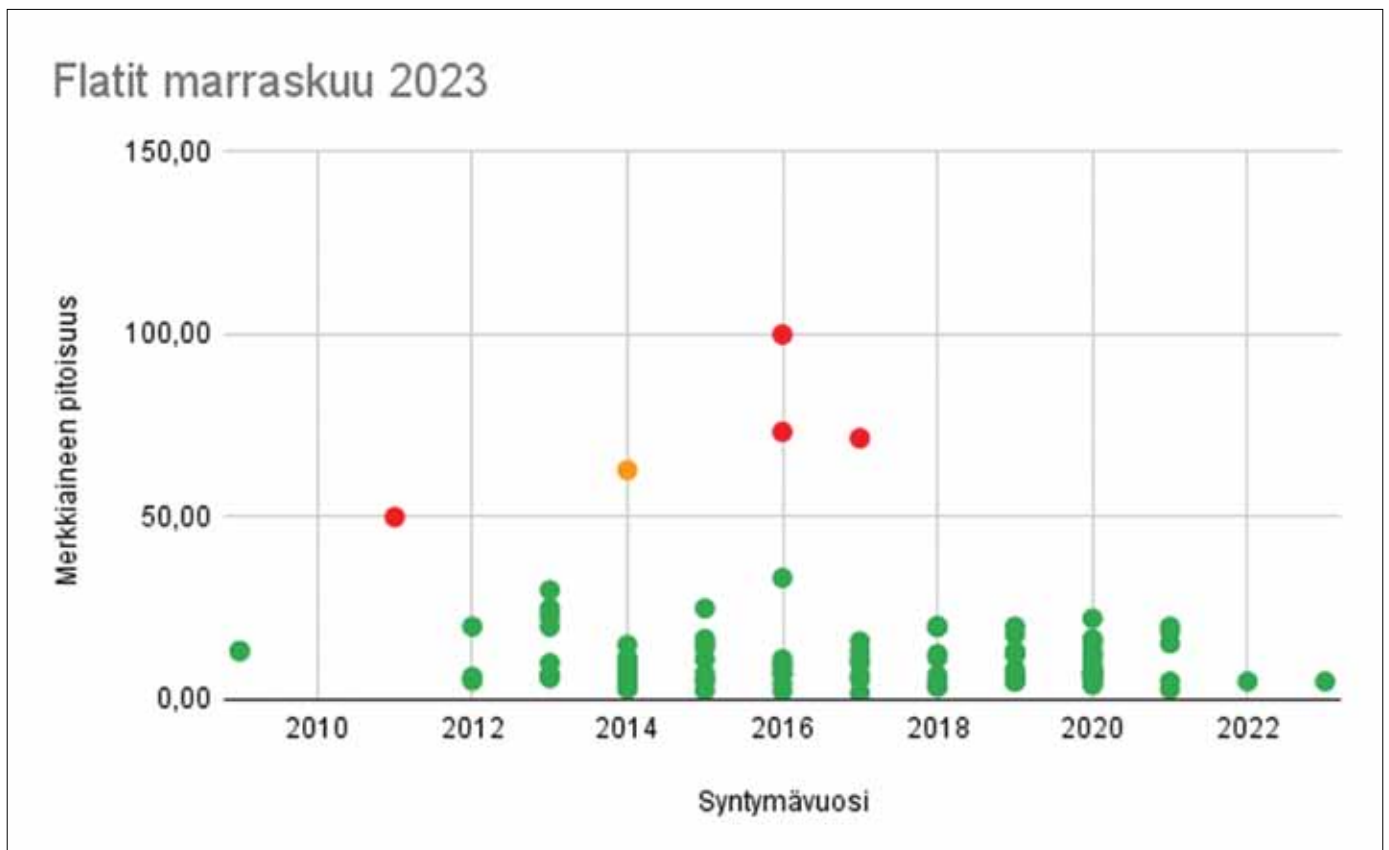
Julkistamme DeepScan Diagnostics Oy:n virallisesti alkuvuodesta 2024. Verkkosivumme tulevat laajenemaan julkistamisen yhteydessä ja alamme samalla tiedottaa toiminnastamme säännöllisemmin myös somekanavissa. Nyt kun olemme vielä pilotointivaiheessa, mainostamme tulevia näytteenottoja Facebook-sivullamme (DeepScan Diagnostics Oy). Jos koirallasi epäillään tai on diagnosoitu syöpä ja haluat koiran luovuttavan verinäytteen tutkimukseemme, ota yhteyttä Petraan. Jos testissä käyttämämme menetelmät kiinnostavat, ota yhteyttä Katjaan. Molempien yhteystiedot ovat alla.

Kiitos vielä kerran yhteistyöstä – toivomme sen jatkuvan ensi vuonnakin yhtä menestyksekkäänä!

DeepScan Diagnostics Oy

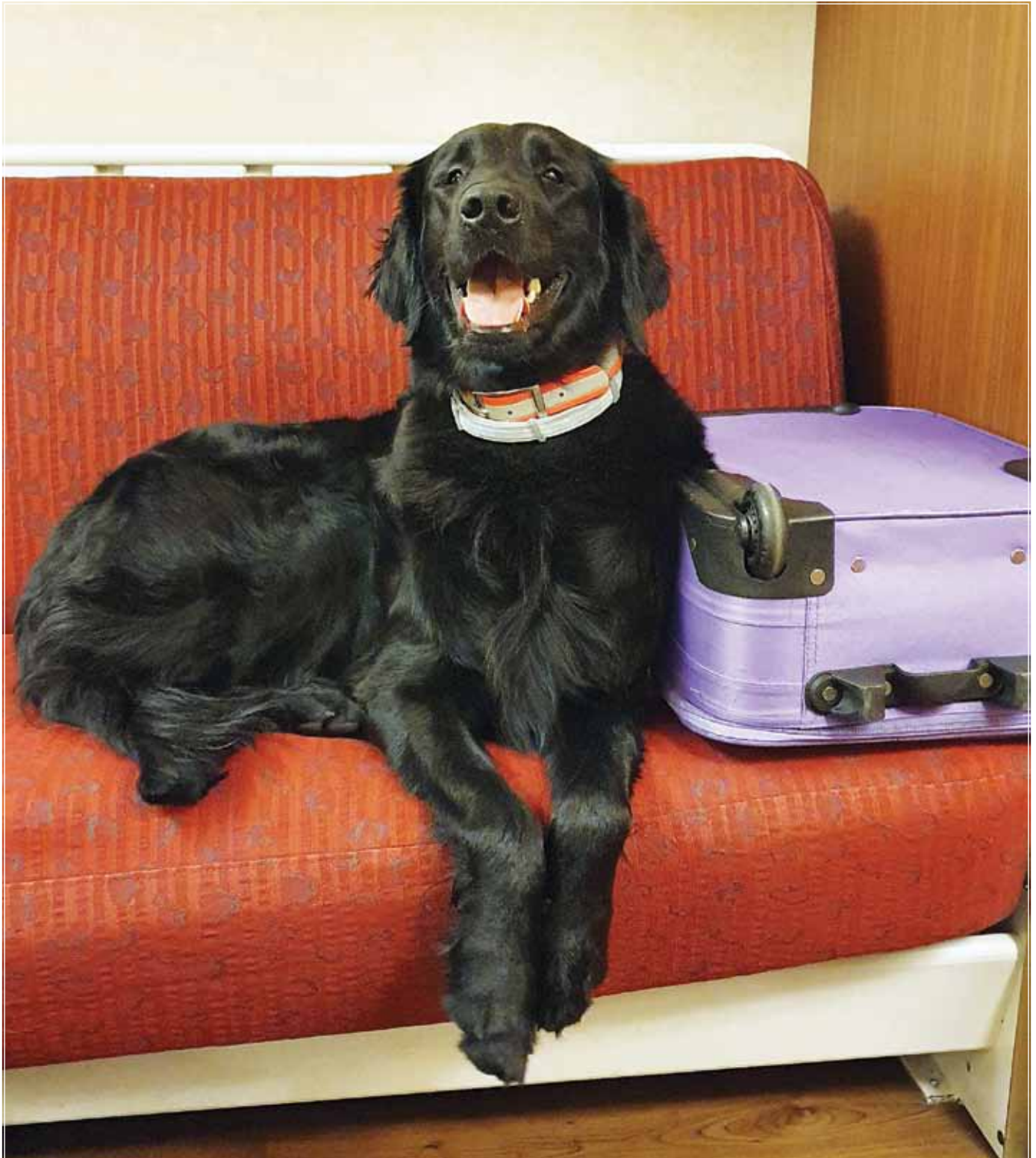
Näytteenotot ja tulosten raportointi:
Petra Jaakonsaari, petra@deepscandx.com

Tutkimukseen liittyvät kysymykset:
Katja Kivinen, katja@deepscandx.com

MATKALLE KOIRAN KANSSA

Koiran kanssa matkustaminen on mukavaa, sillä silloin ei tarvitse miettiä, minne mupen laittaa hoitoon. Koiran hyvällä peruskäytöksellä ja tasapainoisella luonteella pärjää myös matkalla mukavasti. On kuitenkin paljon asioita, joita koiran on hyvä osata, jotta matkanteosta tulee rentoa ja miellyttävää kaikille. Olen reissannut koirineni kohtuullisen paljon. Lokakuussa kävimme neljän koiran ja kolmen ihmisen voimin automatkalla Itävallassa. Reissun tarkoituksena oli puhtaasti päivävaellukset Alpeilla. Matkalla kirjailin ylös asioita, jotka vaikuttivat siihen, että kaikki sujui jouhevasti.

Matka tehtiin autolla, joten oli hyvä, että kaikki koirat olivat tottuneet automatkailuun. On helpompaa, jos koira osaa ottaa autossa rennosti ja menee mielellään autoon. Toinen turvallisuutta suuresti lisäävä tekijä on, että koira tulee autosta ulos vain luvan saatuaan eikä heti lähde ryntäilemään päättömästi.

Matkustimme laivalla Ruotsiin, jolloin koirien oli hyvä osata kulkea niin hissillä kuin erilaisia portaita ja käytäviä. Väliin kuului erilaisia ääniä, joten äänivarmuudesta on hyötyä. On myös hyvä, jos koira osaa kävellä rauhallisesti ihmisjoukossa ja ahtaissa paikoissa sekä ohittaa muutta mutkitta toiset koirat ja ihmiset. Menomatkamme hyttivalinta flattilaumallamme osui nappiin. Varasimme eläinhytin, jossa oli puulattia, jos vahinkoja sattuisi käymään. Olihan joukossa kaksi vuoden ikäistä kaveria. Hyttivalintamme oli parannettu laivayhtiön puolesta ja saimme inva/eläinhytin merinäköalalla. Hytti oli selvästi suurempi ainakin verrattuna paluumatkan eläinhyttiin.

Matkaa tehdessä on hyvä, jos koira on oppinut olemaan yksin vierassakin paikoissa, sillä näin matkaseurueen on helpompi yhdessä käydä esimerkiksi syömässä ja ostoksilla. Paikkoja tuhoavan ja eroahdistuneen, kiljuvan koiran kanssa näin ei voisi tehdä. Tokihan koiralle kannattaa jättää jotakin purtavaa, ihan vain varmuudeksi.

On myös hyvä, jos koira osaa mennä halutulle alustalle nukkumaan. Ja luonnollisesti seurueen koirien tulee tulla keskenään toimeen. Jos kiistaa tulee ruuasta, leluista tai puruluista on matkalla koko ajan jännitettä. Tarpeiden tekeminen käskystä tuli myös tarpeeseen, sillä laivalla on tasan se pissalaari kannella, jonne koirat voivat tarpeensa tehdä. Vaikka koirille on opetettu luopumiskäsky, niin kaikkea ei aina ehdi huomata. Lähtöamuna Tukholman päässä meille tuli vastaan ruskea yllätys, sillä pissalaarin viereen putkien päälle oli joku ihminenkin käynyt yön aikana tekemässä tortut. Nämä sitten pimeydessä jäivät ensin huomaamatta ennen kuin pökäle oli jo seurueen yhden koiran poskessa ja korvassa koristamassa ja haju sen mukainen. Eli saamme lisäyksen listaan. Pesulle meno ei saa olla sekään ahdistavaa ja shampoo tällaisten varalta on hyvä olla matkassa.

Olimme katsoneet etukäteen reitin ja paikkoja, joissa koirat on mukava ulkoiluttaa. Vinkiksi esimerkiksi Malmössä on suuren suuri koirien aitaamaton puistoalue. Siellä tuli niin sosiaalisuus kuin luoksetulo tarpeeseen, kun autossa useamman tunnin marinoituneet koirat pääsivät kunnolla kaahailemaan ja leikkimään. Puisto rajautui yhdeltä laidalta mereen, jossa kaikki tietysti kävivät myös pulikoimassa. Opimme matkan päällä, kuinka hyvin Google Mapsilla löytää ulkoilureittejä juuri siitä, missä ollaan ajamassa.

Kun ”lähellä” kohtaan kirjoittaa ”Hiking trail”, niin erilaisia paikkoja ja reittejä tulee tarjolle alle 30 minuutin päähän ja yleensä vielä kuvineen ja reitin kestoineen / pituuksineen. Tämän vinkin otan jatkossa käyttöön myös Suomessa, kun lähdetään pidemmälle kokeisiin.

Kun majoitusta etsii, niin kannattaa varmistaa, että koirat ovat tervetulleita. Sivuilla ei aina näy lisämaksu koirista, joten se kannattaa halutuista paikoista varmistaa etukäteen. Meillä se vaihteli 0 euron ja 10e/koira välillä per yö. Myös pidemmällä laivamatkoilla koiran kanssa matkustaessa tulee varata hytti, ja koiramäärään saattaa olla rajoitus per hytti. Joissain lautoissa koira pitää jättää autoon matkan ajaksi (lyhyemmät matkat). On siis hyvä huolehtia, että koira osaa olla rauhassa myös autossa, kun itse siellä ei ole. Autokannella oli melkoinen meteli ja jokin kovaääninen hälytin piipitti vielä, joten äänivarmuudesta oli apua, sillä auton ikkunoita oli pakko jättää raolleen, että ilma kiertää.

Koirien kanssa matkatessa kannattaa varautua kaikenlaisiin yllätyksiin. Voihan olla, että matkalla on kuralampi, jossa on ihan pakko käydä tai koira päättää pyörähtää jossain haisevassa raadossa tai jätöksissä. Tai ehkäpä heinää tai lehmänlantaa tuli sitten kuitenkin maisteltua vähän liikaa. Autoon mukaan siis talouspaperia, pyyhkeitä, jätösäkkejä, sakset ja teippiä, otsalamput. Jätösäkkejä emme tarvinneet onneksi. Niiden tarkoitus oli tarvittaessa toimia hajunestopukuna, jos jollekin olisi reissun päällä tullut jokin kierimistarve, eikä pesupaikkaa olisi ollut lähellä.

Meillä koirat syövät kotona pääosin raakaruokaa, mutta matkalle lähti papanoita, niiden helppouden vuoksi. Lisäravinneseoksen tein valmiiksi mukaan sillä on erilaista kiivetä 2,5 kilometriä, jossa samalla on yli 500m nousua kuin täällä meidän aika tasaisessa maastossa. Myös veden kulutus kasvoi paitsi tietenkin papanoiden vuoksi niin liikunnan lisääntymisen vuoksi. Olimmekin hyvissä ajoin alkaneet kasvattaa liikunnan määrää. Maastoissa tuli paikoin kohtia, jossa koirat oli pakko päästää irti, joko polun kapeuden, vierivien kivien, liukkaiden kallioiden tai jyrkkyyden vuoksi, tai koska kaikki eivät yksinkertaisesti mahtuneet ylittämään metallitai puusiltaa yhtäaikaisesti. Näin ollen luoksetulon oli oltava varma samoin kuin alustavarmuuden.

MITÄ ILOA KOIRAN KANSSA MATKUSTAMISESTA SITTEN ON?

Oma tavoitteeni oli treenata koirien kanssa päivittäin ja tulihan sitä treeniä, mutta aivan erilaista kuin olin pienessä mielessäni suunnitellut. Iltaisin oli niin pimeää, että noutotreenejä ei tullut tehtyä, kun pimeys tuli usein nopeammin kuin olimme takaisin majapaidassa. Sen sijaan luopumista lehmistä ja muista maatilaeläimistä

Sopu sijaa antaa

Laivan pissalaari

tuli tehtyä. Ei niitä lehmiiä täällä Vantaalla ole liiemmin tullut vastaan, saati suoraan ulko-oven vieressä kellot kaulassa. Eikä kyllä kovin usein ratsastajiakaan. Myös sauvojen kanssa rinnettä kiipeävät ihmiset saivat jäädä rauhaan samoin kuin selvästi laumaa säikkyvät turistit, joita joissain paikoissa tuli kapealla polulla vastaan laumoitain. Osalle turisteista patsastelimme ja poikaani oli useampaan kertaan käyty kuvaamassa, kun odotti lauman kanssa vilkkaan kävelykadun varrella meidän pyörähtäessä saippua- ja suolakaupassa. Odottamisen jalo taito tuli siis tarpeeseen sekkin useaan otteeseen.

Koirat selvästi nauttivat seikkailusta. Kävimme päivittäin uusissa maisemissa ja lenkkien pituudet olivat aina kolmen ja kuuden tunnin väliltä. Väsymyksen merkkejä noissa ei näkynyt ollenkaan. Iltaisin ne juoksivat majapaikan suurella pihalla edelleen kuin eivät missään olisi olleetkaan. Vaikka lenkeillä kyllä huomasi, että korkeusero Suomeen selvästi vaikutti. Koirat menivät uusissa paikoissa uteliaina ja nuuhkutuksen selvästi kuuli. Kaikki ihmisten kohtaamiset samoin kuin koirien ohitukset menivät juuri niin kuin oppikirjassa.

Vuoriston kirkaat järvet olivat selvästi mieleen, mutta hämmentäviä, sillä ilma oli yli 20 asteista veden ollessa vain pariasteista. Näin uimamaisterien lenkit olivat kotimaahan verrattuna selvästi lyhyempiä. Myöskään vesiputouksia ei meillä ole, mutta nekin olivat hyvin mieluisia ja kiinnostavia.

Koska meillä ihmisillä on tapana nauttia eväitä reissussa ollessa, niin oli mukavaa, että koirat osasivat ottaa myös lepoa, kun itse nautimme kylmiä juomia. Ja öisin koirat nukkuivat hyvää, rauhallista unta tyytyväisinä tuhisten.

Koirat olivat kotiin palatessa erittäin tyytyväisiä ja iloisia. Vaikka sellaista varsinaista treenaamista ei ollut, uusia kokemuksia sitäkin enemmän. Suhde ja luottamus koiriin lisääntyi entisestään. Ja onhan se hyvin lenkitetty omistajakin iloisempi. Eikä kertaakaan tarvinnut miettiä, että voi kun koirat olisivat mukana, ne niin nauttivat tästä.

Niin mukavaa meillä oli, että seuraavaa vaellusretkeä ulkomaille jo suunnitellaan.

Kaupunkikävelyllä

Kaupungilla

Lehmäaitauksessa

Vesiputouksiuinnilla

VINKKILISTA ETUKÄTEEN TEHTÄVÄKSI:

- Maahantulosäännökset.
- Ekinokokkilääkitykset ja rokotukset ennen ja jälkeen matkan.
- Laivat, hotellit ja majapaikat kannattaa varata etukäteen.
- Selvitä maan säännöt koiran irtipidon kannalta.
- Selvitä muut maan koiria koskevat säännöt, esim. onko kuonokoppapakkoa, jos käyttää julkista liikennettä tai esim. vuorihissejä.
- Vuoristossa matkatessa lämpötila saattaa vaihdella reilusti, joten takit matkaan.
- Nosta koiran kuntoa tarvittaessa etukäteen.
- Selvitä ulkoilureittejä matkalle.
- Opetä perustaitoja valmiiksi. Matkalle lähtee normaaliakin innokkaampi koira (ainakin meidän porukassa tämän huomaa).

KIERTOPALKINNOT 2023

Vuosi 2023 lähestyy loppuaan ja on aika hakea yhdistyksemme kiertopalkintoja.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry palkitsee vuoden 2023 menestyneimmät koe- ja näyttelykauden koirat voimassaolevien sääntöjen mukaan hakemuksen perusteella.

Kiertopalkintoja haetaan lomakkeella, joka löytyy yhdistyksen nettisivuilta: www.flatti.net

Myös kiertopalkintojen säännöt löytyvät yhdistyksen sivuilta: Järjestö -> Säännöt -> Järjestön kiertopalkinnot.

Muista laittaa hakemukseen myös mahdollisia ylimääräisiä tuloksia, sillä niillä ratkotaan tilanteet koirien ollessa tasapisteissä. Ilmoittamatta jääneitä tuloksia ja myöhästyneitä hakemuksia ei huomioida. Näyttelyiden koiramäärät tulee myös ilmoittaa, sillä näyttelypisteissä käytetään kertoimia ilmoitettujen koiramäärien mukaan. Ilman tietoa flattien kokonaismäärästä, näyttelypisteet lasketaan pienimmän kertoimen perusteella.

Kiertopalkintojen hakuaika päättyy 31.12.2023.

Julkaisemme Flattiviestissä 01/2024 parhaat flattit sekä voittajien kuvat.

Rauhallista joulua ja menestystä vuodelle 2024 kaikille flateille omistajineen!

Toivottaa kiertopalkintojen hoitaja Sari

KÄYTÄNNÖN jäljellä

– LUNAN JA MARIN ENSIMMÄISIÄ KOKEMUKSIA KÄYTÄNNÖN jäljiltä

Aloitimme MEJÄ-harrastuksen (MEJÄ = metsästyskoirien jäljestämiskoe) ensimmäisen flattimme Lunan (Heilurihännän Maiden's Blush) kanssa flattileirillä 2021 kokeillen ohjatusti aloittelijoiden jälkeä. Innostuimme lajista saatuaamme hyviä vinkkejä kouluttajiltamme Kari Grönmanilta ja Mikko Ahdilta. Kokeessa pyritään jäljittelemään todellista tilannetta niin avoimessa kuin voittajaluokassa, sekä mittaamaan koiran taitoa haavoittuneen hirvieläimen jäljestyksessä.

Ensimmäiseen avoimen luokan kokeeseen osallistuimme Lunan kanssa alkukesällä 2022. Samana vuonna suoritettujen kuuden ensimmäisen kokeen jälkeen tuli Lunasta Suomen jälkivalio noin kahden vuoden ikäisenä. Luna on varsin innokas, itsenäinen ja määrätietoinen luonne, mikä on sopinut tähän lajiin erinomaisesti. Kokeissa ohjaajan tehtävänä on ollut lähinnä kulkea narun perässä pitkin metsiä yrittäen pysyä pystyssä vaihtelevissa maastoissa koiraan luottaen. Kokeiden välissä jäljestysvarmuutta on kehitetty enimmäkseen omatoimisella harjoittelulla.

Valioitumisen jälkeen mietimme, miten voisimme jatkaa lajia ja kaudella 2023 pääsimme mukaan Uudenmaan piirinmestaruuskokeisiin. Lisäksi teimme myös matkat jälkikokeisiin Norjaan ja Ruotsiin, joista tuliaisina NO JVA, SE JVA ja POHJ JVA -tittelit. Olimme myös pohtineet, miten saisimme Lunan mukaan tositilanteisiin, joissa jäljestystaidoista olisi apua käytännön tehtävissä ja ilmoitimme meidän yhteystiedot paikalliselle suurriistavirkaavulle (SRVA). SRVA on riistanhoitoyhdistysten ylläpitämä organisaatio, joka välittää poliisille metsästäjien virka-apua suurriistakonflikteissa.

Koekauden jälkeen olemme nyt päässeet muutaman kerran autamaan paikallista metsästyseuraa haavakopeurojen jäljestyksessä. Hyvästäkin osumasta eläin voi juosta jopa satoja metrejä ennen kaatumistaan. Saaliin löytäminen on usein haastavaa ilman kunnollista jälkikoiraa. Tavoitteena on saada mahdollisen haavakon kärsimys lopetettua ja arvokas riistaeläin talteen, joten koira kannattaa ottaa etsintään mukaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Meidän ensimmäinen käytännön jäljestykerta oli Suomen Noutajakoirajärjestön päänäyttelyn jälkeisenä syyskuun lopun iltana. Olimme olleet näyttelyssä nuoremman koiramme kanssa ja illasta olin pessyt & trimmannut Lunan seuraavan päivän näyttelyä varten, johon olin menossa hänen kanssaan. Saunan jälkeen sain soiton entiseltä työkaverilta, että haluaisinko lähteä testaamaan

Lunan jäljestystaitoja metsästyksen yhteydessä syntyneeseen haavakopeuraan ja tokihan me laittaiduimme valmiiksi lähtöön. Koiralle huomioliivit ja -valjaat + liina mukaan sekä itselle metsävaatteet, heijastinliivi, otsalamppu ja saappaat. Kello oli noin puoli yhdeksän illalla, kun aloitimme jäljestyksen pimeässä ja märässä maastossa kahden metsästäjän kanssa.

Lähtötiedot olivat onneksi varsin hyvät. Peura oli ampumisen jälkeen kaatunut pellolle, mutta hetken päästä jatkanut matkaa pellon poikki metsää kohten. Alkumakaus oli merkitty metsästäjän toimesta erinomaisesti. Luna haisteli sen hyvin ja lähti jäljestämään määrätietoisesti, joten seurassimme koira luottavaisesti. Jäljestys jatkui noin 200 metriä, kunnes Luna pysähtyi hakkuuaukon reunalle ja seiso siinä toinen etujalka ylhäällä tarkkaavaisena. Sanoin metsästäjille, että olisikohan peura lähellä, kun koira käyttäytyi hieman oudosti. Metsästäjä tähysti etumaastoa lampulla ja näimme noin 40 metrin päässä valossa loistavan silmäparin. Peura oli käynyt makuulle ja tarkkaili meitä pää pystyssä. Odotimme Lunan kanssa, kun metsästäjä lähestyi peuraa vielä hieman ja lopetti sen ampumalla. Tämän jälkeen päästin Lunan vasta tutkimaan peuraa. Olimme kaikki tyytyväisiä, että peura löytyi helposti ja nopeasti.

Toinen haavakopeuran jäljestys tehtiin lokakuuisena lauantai-aamuna. Tämä oli huomattavasti haastavampi tapahtuma. Peuraa oli ammuttu illalla 19:35 ja sitä oli etsitty heti pari tuntia metsästäjän toimesta sekä vielä uudelleen puolilta öin kahden ihmisen ja seisovan kanakoiran toimesta. Me siis pääsimme aloittamaan etsinnän seuraavana aamuna kello 10 tienoilla ja yöllä oli ollut

pakkasta. Ampumapaikan lähellä oli kolme erillistä veriroisketta noin 4 metrin välein toisistaan ja sitten verijälki loppuikin. Kiertelimme alueella reilun tunnin ajan ja näytti siltä, ettei selkeää jälkeä löytynyt. Päästin Lunan juoksemaan vapaana ja päätimme tehdä vielä lenkin noin 150 metrin säteellä verijäljistä. Ja niinpä Luna ottikin hajun pusikoituneella pellolla ja lähti jäljestämään määrätietoisesti. Huomasimme heinikossa jäätyneitä veritippoja lehtien pinnalla ja totesimme tilanteen näyttävän lupaavalta. Jo 50 metrin jäljestämisen jälkeen Luna pysähtyi metsäkaistaleen reunaan kuolleen peuran luokse. Taas saatiin peura talteen Lunan avulla!

Meille molemmille nämä ensimmäiset kokemukset käytännön jäljeltä ovat olleet mielenkiintoisia ja opettavaisia. On ollut hyvä nähdä, kuinka hienosti kokeissa pärjännyt koira pystyy hoitamaan myös käytännön jäljestystilanteet. Toivotaan, että pääsemme jatkossakin avuksi, mikäli vastaavia tarpeita ilmaantuu. Luna on aina lähdessä innoissaan jäljestysreissuille mukaan. Se myös palaa niistä ylpeänä kotiin ihan kuin haluaisi kertoa myös muulle perheelle mitä tehtiin ja mitä tulikaan löydettyä.

'Hyvästäkin osumasta eläin voi juosta jopa satoja metrejä ennen kaatumistaan. Saaliin löytäminen on usein haastavaa ilman kunnollista jälkikoiraa. Tavoitteena on saada mahdollisen haavakon kärsimys lopetettua ja arvokas riistaeläin talteen, joten koira kannattaa ottaa etsintään mukaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.'

KOHTI ENSIMMÄISIÄ TOKO-KOKEITA

OSA 1: KOKEISIIN VALMISTAUTUMINEN

Ensimmäiset TOKO-kokeet ovat monesti jännittävä kokemus. Miten niihin tulisi valmistautua? Miten treenata kokeen-omaisesti / kisamaisesti? Mistä tietää, että on valmis kisaamaan? Nämä ja monet muut kysymykset voivat pyöriä mielessä kokeisiin valmistautuessa.

'Paikallaoloa tulee olla harjoiteltu onnistuneesti vieraiden koirien kanssa ennen kokeisiin osallistumista.'

Ennen ensimmäisiin TOKO-kokeisiin ilmoittautumista tulisi selvittää koirakon taso, jotta voidaan pohtia mikä olisi hyvä ajankohta kokeelle. Tähän loistava keino olisi käydä liikkeenohjaajan kanssa koeluokan liikkeet läpi, niin että koiran palkitseminen tapahtuu ainoastaan sosiaalisella palkalla, eikä ohjaajan taskussa ole leluja tai nameja. Treenikaveri voi toimia liikkeenohjaajana. Mikäli suurin osa liikkeistä onnistuu, voidaan alkaa katselemaan kisakalenteria Virkusta (www.virkku.net). Myös paikallaoloa tulee olla harjoiteltu onnistuneesti vieraiden koirien kanssa ennen kokeisiin osallistumista.

Kokeisiin valmistautuessa kisamaisia treenejä tulisi tehdä säännöllisesti viikoittain. Näiden treenien tavoitteena on saada koira suorittamaan useampia liikkeitä peräkkäin onnistuneesti, kuten kokeissa. Kisamaisissa treeneissä voisi palkata erityisesti ”heikoimpia” liikkeitä ja sitä kautta vahvistaa niitä. Koira tulisi palkata satunnaisesti eri liikkeistä, jottei koira opi ennakoimaan, että palkka tulee aina samasta liikkeestä tai tietyntoiminnasta jälkeen. Välillä palkka voi

tulla myös liikkeen osasta, kuten kaukokäskyjen ensimmäisestä noususta tai luoksetulon paikalle jäämisestä ja hyvästä fokuksesta ohjaajan.

Tavoiteltavaa olisi, ettei koira oppisi tietämään milloin on kisatilanne, jotta motivaatio säilyisi koko koesuorituksen ajan, eikä koira osaisi aavistaa milloin palkka tulee. Toki väistämättä useita vuosia paljon kisanut koira oppii usein erottamaan kisatilanteen treenitilanteesta. Myös ohjaajan jännitys voi luoda kisatilanteesta erilaisen verrattuna treeneihin. Palkkauksen satunnaistamisen lisäksi olisi ensiarvoisen tärkeää tehdä sosiaalisesta palkasta koiralle arvokasta, sillä koesuorituksen aikana on käytössä vain ohjaajan keuhut ja tyytyväisyys.

Voisi olla hyvä opettaa koiralle, että suoritus ei lopu heti, kun kehänauhojen ulkopuolelle astutaan. Kisamaisen treenin tai kokeen jälkeen kehästä poistuttaessa voidaan tehdä vielä yksi tai useampikin helppo liike tai osa liikettä, ja palkata koira siitä. Näin ollen koira ei oppisi ennakoimaan milloin kisamainen treeni tai koesuoritus

päättyy. Kisamaisten treenien ohella on vahvistettava myös liikkeitä erikseen sekä ylläpidettävä ja palkattava liikkeiden osia ja tekniikkaa.

Liikkeiden onnistuessa tutulla kentällä tulisi niitä treenata myös erilaisissa häiriössä. Häiriöihin totuttelemisen voi tapahtua omassa treeniporukassa, jalkapallokentän vieressä, kaupan parkkipaikalla tai koirapuiston lähetyillä. Häiriötreenissä vain mielikuvitus on rajana. Jos treenikavereita ei ole lähetyillä, voi treeneissä myös ohjaaja itse luoda häiriöitä. Ohjaaja voi esim. levitellä leluja tai erilaisia merkkejä ympäri kenttää tai sanoa väärää käskyä, jotka eivät tarkoita koiralle mitään ja koiran tulee kuunnella milloin oikea käskysana tulee. Ohjaaja voi myös itse sanoa ”käsky”-sanaa liikkurin sijasta ja koiran täytyy pysyä esim. luoksetulossa paikallaan niin kauan, kunnes oikea luoksetulo-käsky tulee.

Tärkeää on myös pitää treenit sopivan pituisina, jotta koiran vire ja motivaatio säilyy hyvänä. Treenien laatuun kannattaa panostaa määrän sijasta. Mikäli jokin liike ei onnistu, tulee sitä helpottaa ja sitten vaikeuttaa taas asteittain. Liian monet epäonnistumiset eivät ole hyväksi. TOKOa treenatessa viikkoon mahtuu useita treenikertoja, mutta myös lepopäivistä on pidettävä huoli. Lepopäiviä voisi olla hyvä pitää pari / muutama viikossa. Jonkun koiran kanssa on hyvä treenata ennen koetta useampia kertoja viikossa, kun taas toiselle koiralle riittää vähempikin. Vain tekemällä ja kokeilemalla sekä oman koiransa tuntemalla löytää juuri omalle koiralle sopivimmat valmistautumisrutiinit.

Ennen kokeisiin osallistumista ohjaajan tulisi kerrata myös TOKOn säännöt ja olisi hyvä miettiä hieman etukäteen, mitä virheitä koetilanteessa kannattaa korjata ja mitä ei. Esim. jos alokasluokan paikallalossa koira menee toisen ohjaajan käskystä maahan, tätä ei kannata korjata. Suorituksen muuten ollessa onnistunut on mahdollista saada vielä 9 pistettä. Mikäli taas liikkeestä maahanmenossa koira

Ensi vuonna flattien TOKO-mestaruus järjestetään la 25.5.2024 Hämeenlinnassa. Toivottavasti mahdollisimman moni flatti ohjaajineen on tulossa mukaan osallistumaan! Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n järjestämissä TOKO-kokeessa on hyvä fiilis ja rento tunnelma, joten se on mitä loistavin paikka aloittaa kisaura TOKOn parissa.

ei mene ensimmäisestä käskystä maahan, koiralle kannattaa antaa toinen käsky heti perään, jolla voi vielä pelastaa pisteitä.

Kaikista tärkeintä on, että TOKO on koiran ja ohjaajan yhteinen mukava harrastus. On tärkeää edetä koiran tason mukaan, jotta tekeminen säilyy mielekkäänä molemmille. Kiirehtiä ei siis tässä lajissa kannata.

Ensi vuonna flattien TOKO-mestaruus järjestetään la 25.5.2024 Hämeenlinnassa. Toivottavasti mahdollisimman moni flatti ohjaajineen on tulossa mukaan osallistumaan! Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n järjestämissä TOKO-kokeessa on hyvä fiilis ja rento tunnelma, joten se on mitä loistavin paikka aloittaa kisaura TOKOn parissa.

Tämän juttusarjan ensimmäisen osan keskittyessä TOKO-kokeeseen valmistautumiseen, on seuraavassa Flattiviestissä tulossa pohdintoja koepäivästä.

’Koiraa tulisi palkata satunnaisesti eri liikkeistä, jottei koira opi ennakoimaan, että palkka tulee aina samasta liikkeestä tai tietyn liikemäärän jälkeen. Välillä palkka voi tulla myös liikkeen osasta. Tavoiteltavaa olisi, ettei koira oppisi tietämään milloin on kisatilanne, jotta motivaatio säilyisi koko koesuorituksen ajan, eikä koira osaisi aavistaa milloin palkka tulee.’

Pohjoismaiden Mestaruus

Sileäkarvaisten Noutajien Pohjoismaiden Mestaruus 30.9.-2.10.2023 Ruotsin Uppsalassa

Ruotsalaiset olivat järjestäneet todellisen Super Weekendin, jolla he tapahtumaa kutsuivat. Joukkueita oli kutsuttu kaikista Pohjoismaista, mutta Tanska ei osallistunut viimevuotiseen tapaansa kisoihin. Suomesta oli kaksi joukkuetta, Ruotsista kolme ja Norjasta kolme. Tapahtuma alkoi perjantaina hyvin epävirallisella iltapalalla. Lauantai-aamuna jaettiin joukkueille valmiiksi arvotut numerot ja päivä alkoi joukkuekisalla.

Rasteja, jotka oli suunniteltu IWT:n tyyliin ja myös arvosteltiin niin, oli viisi. Tuomareina toimivat Jenny Hamring, Eddie Nilsson, Tina Engström, Mats Närling ja Tommy Borg.

RASTIEN KUVAUKSET:

Rasti 1. Suorituspaikkana oli hakkuuaukea. Tehtävä alkoi lyhyenä walk uppina spanielin takana kulkien. Tuli laukaus ja markkeeraus, jonka spanieli nouti. Walk up jatkui vielä jonkin matkaa, minkä jälkeen koirakot pysähtyivät järjestäytyen riviin. Hakkuun oikeaan reunaan tuli markkeerausheitto. Rivissä oikealla oleva koira haki tämän. Kun markkeeraus oli saatu talteen, lähti keskimäinen koira ohjaukseen hakkuun vasempaan reunaan. Rivissä vasemmalla olevan koiran tuli pysyä passiivisena. Tehtävä toistettiin kolme kertaa niin, että välissä oli pieni siirtymä. Koirakot vaihtoivat keskenään paikkaa rivissä niin, että jokainen koira sai vuorollaan suorittaa molemmat tehtävät. Maasto oli peitteistä ja vaihtelevaa ja siinä oli erilaisia luonnon esteitä ja polkuja. Tuomarina toimi Tommy Borg.

Rasti 2. Kakkosrastilla oli vesitehtävät kaikille joukkueen koirille. Rastin tuomari mukavan rennolla otteella Jenny Hamring. Tehtävänä oli kahdelle ensimmäiselle koiralle vesihaku rannanmyötäisessä kaislikossa ja kolmannelle koiralle ohjaus vesihakualueen ohitse. Lähetyspaikka sekä hakuun että ohjaukseen oli rantapenkalla, ja lähetys tapahtui hieman viistosti rantaviivaan nähden. Vesihakualue oli melko pieni, joten koiria ei kannattanut lähettää kuten perinteiseen suomalaiseen b-koehakuun, sillä silloin todennäköisesti koirat olisivat tarpeettomasti laajentaneet hakua. Enemminkin kyseessä oli ohjattu lähialuehaku, eli koirat ohjattiin alueelle, jossa niiden tuli työskennellä. Damit oli sijoitettu kaislikkoon niin, että koirat eivät olleet ohjaajien näkyvillä koko aikaa. Ohjauspaikka oli lahdenpohjukan toisella puolella niemenkärjen edessä olevassa kaislikkotuppaassa, matka n. 60 metriä. Lähihakualue jäi linjan oikealle puolelle. Haasteena tässä oli se, että lähihakualue, jossa kaksi aiempaa koira olivat juuri työskennelleet, saattoi vetää koira, jolloin se olisi hävinnyt kaislikkoon. Tuomari toivoi, että koira ohjattiin mahdollisimman suoraviivaisesti vettä pitkin kaislikon (jossa lähihakualue oli) ulkoreunaa myötäillen alueelle.

Rasti 3. Jokaiselle koiralle tuli kakkosmarkkeeraus. Ensimmäinen markkeeraus oli kaikista lyhyin ja heitot tulivat eri kulmiin. Matkaa markeille oli ehkä 40 metriä. Toinen kakkonen oli linjamarkkeeraus. Etäisyydeltään ensimmäistä pidempi. Lähimmälle matkaa noin 60 metriä, kauemmalle noin 70 metriä. Kolmas kakkonen oli kaikista pisin, ja heitot tulivat eri sektoriin toisistaan, jälkimmäinen vähän kauemmas kuin ensimmäinen. Matka heitoille noin 80-90 metriä. Joukkue sai päättää, mikä koirista otti minkäkin tehtävän. Koirat piti kuitenkin päättää jo ennen kuin tehtävä oli aloitettu. Molemmat heitot piti ottaa samalla koiralla. Emme siis etukäteen tienneet, mikä tehtävistä olisi kaikista ”helpoin” tai vaikein. Kaikkiin koirakot olivat vierekkäin ja koirat näkivät kaikki heitot. Kaikkiin heittoihin tuli laukaus, joka ammuttiin koirakoiden ja heittäjien välimaastosta. Maasto oli korkeahkoa heinikköä ja heittojen putoamispaikkojen luona kasvoi suuria puita. Tuomarina toimi Tina Engström.

Rasti 4. Rasti alkoi drivella. Drive tehtiin saarekekumpareeseen, jossa oli harvaa puustoa. Driven jälkeen oli kullekin koiralle ohjaustehtävä; ensimmäinen drivealueen edestä, toinen driven oikealta puolelta ja kolmas selkeästi driven vasemmalta puolelta. Maasto oli polvenkoruista aluskasvillisuutta/pensaikkoa, jonka alla oli oja/kuoppia, jotka vaikeuttivat koiran suoraviivaista etenemistä. Ensimmäisessä ohjauksessa koira pysyi melko helposti koko ajan näkyvillä, mutta dami oli aluskasvillisuuden seassa. Toisen ohjauksen alueella sen sijaan oli puustoa ja pensaikkoa sen verran, että koira melko helposti katosi näkyvistä, ja saattoi ajautua driven alueelle löytäen sieltä ”väärän” damin. Kolmas ohjauspaikka oli selkeästi eri suunnassa kahteen ensimmäiseen nähden, etäisyys oli ehkä hiukan pidempi, ja koiran ollessa

Suomen 1. joukkue:

Allikon Virkkunen om. Homenokka ohj. Raija Gärding,
FI KVA-B Golden Reed's Black Sparrowhawk om. & ohj. Riitta Hynninen
ja POHJ KVA FI KVA-B SE KVA NO KVA Svartalwen's Zaia Sonja
om. & ohj. Jan-Erik Eriksson

Suomen 2. joukkue:

Beauty Flatstar One Hopeful om. & ohj. Roosa Mäenpää
Gilliam's Gold That's What I Want om. & ohj. Veera Jääskeläinen
ja Pearly Coat Drum Beat om. & ohj. Anu Mikkola

Joukkueet esittävät rotujärjestölle lämpimän kiitoksen
saamastaan tuesta kisamatkalle.

alueella, se ei ollut kunnolla näkyvissä. Ohjaustehtävä määräytyi sen mukaan, mikä koirakon kirjain (A, B vai C) oli. Ohjaustehtävien jälkeen kukin koira lähetettiin vuorollaan drivealueelle ja sieltä jokainen toi yhden damin. Tuomarina toimi Mats Närling.

Rasti 5. Rastilla tehtävinä oli muistimarkkeeraus, suora markkeeraus ja ohjaus. Tehtävä suoritettiin walk up -tyyppisesti ampujien ja heittäjien liikkussa koirakoiden edessä. Maasto oli laidunniitty, jossa oli yksittäisiä puita, pensaita ja pieniä puusaarekkeita. Lyhyen walk upin jälkeen heitettiin kaksoismarkkeeraus, joista ensimmäinen heitto jäi joukkueen yhdelle koiralle muistiin ja jälkimmäisen pudotuksen toinen koira nouti heti, toki tuomarin luvalla. Koiran palautettua markkeerausdamin lähetettiin seuraava koira ohjaukselle, jonka linja kulki äsken noudetun markkeerauspaikan yli. Kun ohjauskin oli tallessa, lähetettiin kolmas koira noutamaan ensiksi heitettyä muistimarkkeerausta. Tämän jälkeen lyhyt walk up toistettiin, samoin kaksoismarkkeeraus ja ohjaus; toisella kierroksella matkat olivat vähän pidemmät, eikä muistiin jääneellä markkeerauksella ollut kunnollista kiintopistettä. Joukkue sai päättää, mikä koirakko suoritti minkäkin tehtävän. Ainoastaan se määrättiin, ettei molempia ohjaustehtäviä saanut suorittaa yksi ja sama koira. Näin ollen yhdelle koiralle tuli kaksi markkeerausta ja kahdelle koiralle markkeeraus ja ohjaus kummallekin. Tuomarina toimi Eddie Nilsson.

Ruotsalaiset ottivat jälleen kaksoisvoiton!

Voittajajoukkue (Ruotsin 2. joukkue):

Hanna Jensen & Waternuts Wick, Åsa Nyqvist & Susedalens Tikka Loaded Gun ja Camilla Jakobsen & Starflats Astra.

Ruotsin 1. joukkue oli toinen ja Norjan 1. joukkue tuli kolmanneksi. Suomen 1. joukkue oli neljäs. Tulokset löytyvät Ruotsin Flatcoated retrieverklubbenin Facebook sivulta.

NÄYTTELY JA NOUTAJIEN METSÄSTYSKOE VOITAJALUOKASSA (B-KOE)

Sunnuntaiaamuna Ruotsin Flattikerho (Flatcoated retrieverklubben) oli järjestänyt virallisen näyttelyn, jossa arvosteli Marie Carlsson (kennel Björshult). Pidempään harrastaneet saattavat muistaa hänet Aitoon kesäleiriltä kouluttamasta aikoinaan. Koirat yksilöarvosteltiin siinä luokassa, johon koira kuului ja se sai virallisen kirjallisen arvostelun. Näyttelyssä ei ollut kilpailuluokkia. Ruotsalaiset olivat tehneet helpoksi hakea koirille virallisen arvostelun tapahtuman yhteydessä. Näyttelyyn osallistui 25 koiraa. Suomalaisista koirista osallistuivat Allikon Virkkunen sekä Gilliam 's Gold That 's What I Want. Molemmat koirat saivat SA:n.

Sunnuntaina oli vuorossa myös virallinen B-koe eli noutajien voittajaluokan metsästyskoe. Koe suoritettiin dameilla. Starttijärjestys oli valmiiksi arvottu. Kokeessa arvostelivat Jenny Hamring, Eddie Nilsson, Mats Närling ja Tommy Borg. Ruotsalaiset kisasivat samana viikonloppuna myös omista rotumestaruuksistaan B- ja A-kokeessa.

KOKEEN KULKU B-KOKEESSA:

Tuomari tuli hakemaan vuorossa olevat koirakot odotuspaikalta ja kertoi siinä ensin kokeen kulkua. Koe suoritettiin parikoikeena. Koe oli tehty ns. kiertäväksi kokeeksi, eli tuomari otti kaksi koiraa ”haltuunsa”, sitten siirryttiin hänen mukanaan maastossa (metsässä suurin osin) eri tehtäviin. Toimitsijoista seurasi mukana myös ampuja, jonka perässä kuljettiin koirat kytkemättöminä, ja tuomari seurasi viimeisenä. Välillä pysähdyttiin suorituspaikoille tekemään tehtäviä.

Tuomari kertoi, ettei hän anna erikseen lupaa lähettää mihinkään noutoihin, vaan saamme itse lähettää koiramme niin markkeerauksiin kuin muihinkin tehtäviin. Toinen koira sai myös paikoin seurata aika läheltäkin, missä toinen koira kävi dameja noutamassa, eli ei siellä ollut suomalaisen tyyliin pressuja, joiden takana olisi pitänyt värjötellä toisen koiran suoritusvuoron aikana. Toki vaikka toinen koirakko näkikin joitakin noutoja, saattoi sen nähdä kuitenkin ihan eri

kulmasta kuin miten se suoritettiin. Koe alkoi vesimarkkeerauksilla. Pienempinumeroinen koirakko aloitti, ja toinen koirakko jäi hieman syrjään ylempään rinteeseen odottamaan kytkemättömänä. Rannassa oli ampuja, joka ampui laukauksen ja veneestä tuli heitto kaislikon taakse avoveteen.

Koiran sai siis lähettää omaan tahtiin, toki tuomari seurasi tarkkaan, että pysyikö koira paikoillaan ennen lähetystä. Koirat suorittivat markkeerauksen vuoron perään. Tämän jälkeen tehtiin vuorohakua ihan rannan tuntumassa sekä metsässä, kaikki damit olivat haussa kuivalla maalla. Sitten lähdettiin siirtymään ampujan takana syvemmälle metsään. Ampuja pysähtyi hetken päästä, ampui pari laukausta, joiden kertoi kuitenkin menneen ohi ja jatkettiin matkaa. Seuraavaksi tulimme markkeerauspaikalle, pienellä kalliolla seisoi heittäjä, joka heitti kolmoismarkkeerauksen, matkat eivät olleet kovin pitkiä. Vuoron perään koirat suorittivat tämän tehtävän. Jälleen siirryttiin ja tultiin ohjauspaikalle. Koirat suorittivat vuorollaan kaksi maaohjausta, loivasti ylämäkiin. Näin oli koko koe tehty ja siirryttiin pois koealueelta, ja tuomari haki seuraavan parin suorittamaan koetta.

Suomalaisista koirista tuloksen saivat:

Allikon Virkkunen & Raija Gärding, very good (VOI-2)
Golden Reed's Black Sparrowhawk & Riitta Hynninen, good (VOI-3)
Beauty Flatstar One Hopeful & Roosa Mäenpää, good (VOI-3)

Maanantaina järjestettiin A-koe, johon ei osallistunut suomalaisia koirakoita. Kokeessa tuomareina toimivat Reine Hansson, Lasse Johnson, Jenny Hamring ja Mats Närling. Kokeessa jaettiin vain yksi tulos ja koira sai myös sertin.

1. CERT, A-kokeen rotumestari:

Åsa Nyqvist & SE JCH Susedalens Tikka Loaded Gun
Guns Choice: Gisela Fuchs & Zebulons Aji Cochabamba

KENNELLIITON KAVERIKOIRATOIMINTA

— SOPISIKO SINUN KOIRASI KAVERIKOIRAKSI?

Kaverikoiratoiminta on vapaaehtoistoimintaa, jossa koira tuo iloa, elämyksiä ja läheisyyttä ihmisille, joilla ei ole omaa koira. Kaverikoiratoiminta tarjoaa mahdollisuuksia asiakkaan elämänlaadun parantamiseen ja vaikuttaa sitä kautta positiivisesti ihmisen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.

Kaverikoirat ovat tavallisia aikuisia kotikoiria, joille on kertynyt elämäkokemusta erilaisista ihmisistä, paikoista, hajuista ja tilanteista. Kaverikoiran tulee olla terve, vähintään 2-vuotias ihmisystävällinen koira, jolla on hyvä ja luottavainen suhde ohjaajaansa. Kaverikoiratoimintaan mukaan lähtevältä ohjaajalta edellytetään ryhmätyötaitoja ja koiralta kykyä työskennellä toisten koirien läheisyydessä.

Kaverikoirat ohjaajineen toimivat vapaaehtoistyössä, eikä koiria näin ollen esitellä niiden ”virallisella nimellä” vaan ne esiintyvät kutsumanimellään ja ohjaajat etunimillään. Kaverikoirana toimiminen ei ole titteli eli sitä ei pitäisi käyttää koiran mainostamisessa. Toimintaan mukaan lähtemisen motiivin tulisi olla koiran halu kohdata uusia ihmisiä ja omistajan halu osallistua hyväntekeväisyyteen ja luoda koiransa avulla iloa kanssaihmisille.

MINKÄLAINEN ON HYVÄ KAVERIKOIRA?

Koiran tulee itse haluta ottaa kontaktia vieraisiin ihmisiin, eikä se saa häkeltyä erikoisista hajuista, liukkaista latioista, yllättävistä liikkeistä tai äänistä. Koiran tulee kyetä toimimaan muiden koirien kanssa ryhmässä, olla ohjaajansa hallittavissa ja omata hyvät käytöstavat. Koiraa ei missään vaiheessa pakoteta tai käsketä vierailukäynnillä ottamaan kontaktia asiakkaisiin.

Koiran tulee olla perusluonteeltaan toimintaan sopiva, ystävällinen ja ihmisistä kiinnostunut, koira ei erikseen kouluteta kaverikoiratoimintaan. Ikäviä kokemuksia saaneet koirat, aikaisemmin ihmistä kohtaan jossakin tilanteessa aggressiivisesti käyttäytyneet koirat tai koirat, joiden taustaa ei tunneta, eivät ole sopivia kaverikoiratoimintaan. Koira on myös rakenteensa ja terveytensä puolesta soveltuva kaverikoiratoimintaan, jos sillä ei ole sen omaa hyvinvointia alentavia, normaalin liikunnallisen elämän estäviä sairauksia ja vikoja eikä sairautta, joka vaatii säännöllistä tai toistuvaa lääkettä.

Kaverikoiratoiminnassa on tärkeää huolehtia mukana olevien koirien hyvinvoin-

nista ja varmistaa ettei koiria rasiteta kohtuuttomasti. Tämä on samalla merkittävä turvallisuustekijä toiminnassa kohteiden näkökulmasta. Koirakon käyntitiheys onkin maksimissaan yksi käynti viikossa.

Kaverikoiratoimintaan mukaan tulevien koirien tulee olla Kennelliiton koirarekisterissä tai Kennelliiton tunnustusmerkintätietokannassa tunnustusmerkittyinä.

KOIRANOHAJAJA

Koiranohjaajan täytyy olla täysi-ikäinen sekä Kennelliiton jäsen. Koiranohjaajan on tärkeää tuntea koiransa erittäin hyvin ja osata ennakoida sen käytöstä, sillä ohjaajan tehtävänä on tukea koira vierailujen aikana ja ymmärtää milloin koira ei enää viihdy vierailulla. Hänen tehtävänsä on taata turvallinen kohtaaminen sekä asiakkaalle että koiralle.

Koiranohjaajan tulee sitoutua toimintaan pitkäjänteisesti. Kaverikoiratoiminnan jatkuvuuden takaavat sitoutuneet ja motivoituneet ohjaajat, joilla on halu saada aikaan hyvää mieltä koiriensa avulla. Toiminta vaatii tarpeeksi aikaa, sillä käynnit sijoittuvat pääasiassa iltoihin ja viikonloppuihin. Kaverikoirakäynnit ajoitetaan vierailukohteiden aikataulujen mukaan, joten koirakoiden on pystyttävä joustamaan omissa aikatauluissaan.

Koiranohjaajaa koulutetaan kaverikoirakurssilla ja valtakunnallisissa seminaareissa. Koulutuksen avulla ohjaajalle annetaan ohjeistuksia ja käytännön toimintaohjeita asiakkaiden kohtaamiseen sekä vierailukohteissa toimimiseen. On tärkeää, että ohjaaja osaa tulkita ja tarkkailla oman koiran käyttäytymistä, sekä keskittyä koiran ohjaamiseen vierailutilanteissa. Ohjaajan tehtävänä on tukea koira vierailujen aikana ja ymmärtää milloin koira ei enää viihdy vierailulla.

KAVERIKOIRATOIMINNAN HISTORIA

Kaverikoiratoiminta alkoi Suomessa vuonna 2001 Kennelliiton ja avustajakoirakouluttaja Leena Rajalan yhteistyönä. Ensimmäinen kaverikoirakurssi järjestettiin Paimiossa,

josta toiminta laajeni eri puolille maata. Kennelliitto rekisteröi Kaverikoira-tavaramerkin Patentti- ja rekisterihallitukseen (PRH) 15. syyskuuta 2005.

Kaverikoiratoiminnan ideana oli tuoda koirien terapeuttiset vaikutukset mahdollisimman monelle. Koirien kouluttaminen erityistehtäviin on vaativaa ja aikaa vievää, joten kehitettiin toimintamalli, jossa tavalliset perhekoirat omistajineen voivat tuoda iloa ja lämpöä erityisryhmien kuten vanhusien, vammaisten ja lasten arkeen. Kaverikoirat ovat siis tavallisia kotikoiria ja niiden omistajat vapaaehtoisia ”maallikkoja” eikä toiminnassa ole kyse ammattimaisesta terapiasta. Koiranohjaajatkaan eivät ole käynnillä töissä, eikä heille makseta palkkaa eikä heillä ole terapeutin pätevyyttä.

Kaverikoira -nimi todettiin sopivaksi kuvaamaan näitä karvaisia hyväntekijöitä. Kennelliiton kaverikoiratoiminta määritellään eläinavusteiseksi toiminnaksi. Vuonna 2013 Kennelliiton kaverikoiratoiminta hyväksyttiin kansainvälisen eläinavusteisen toiminnan kattojärjestön AAI (Animal Assisted Intervention International) täysjäseneksi. Eläinavusteinen toiminta on useimmiten koirien avulla tapahtuvaa vapaaehtoista toimintaa, jossa toimijat ovat saaneet vähintään perehdytyksen ja sen käyttöön saaneet valmiuden vierailla erityisryhmien luona koulutuksellisista tai virkistysyistä.

Tällä hetkellä toiminnassa on mukana noin 1 400 koirakkoa.

MUKAAN KAVERIKOIRATOIMINTAAN?

Kennelliiton kaverikoiratoiminta laajenee koko ajan. Vierailuista kiinnostuneita kohteita löytyy runsaasti ja kysyntää on jatkuvasti. Toiminnasta kiinnostuneita, motivoituneita koiranomistajia sekä sopivia aikuisia koira tarvitetaan mukaan koko ajan, sillä tavoitteena on saada toiminta kattamaan koko maan. Kennelliiton visiona on saada kaverikoira jokaisen tarvitsevan ulottuville.

Kaverikoiratoimintaan pääsee mukaan kaverikoirakurssin käytyään. Kaverikoiraohjaajan tulee olla Kennelliiton jäsen ja

Marvi kaverikoirakeikan jälkeen kuvattuna keikkaparinsa kanssa, kuva Anu Vorobjev

uusien kaverikoiraohjaukseen mukaan tulevien koirien tulee olla Kennelliiton koirarekisterissä tai Kennelliiton tunnistusmerkintätietokannassa tunnistusmerkittyinä. Ennen koulutukseen hakemista kannattaa tutustua kaverikoiraohjauksen ohjeisiin ja miettiä pystyykö sitoutumaan vapaaehtoistoimintaan. Toiminta ei ole tarkoitettu koiran kouluttamiseen tai sosiaalistamiseen tai meriittien keräämiseen koiralle, vaan vapaaehtoistoiminnan toteuttamiseen.

Viikonloppukurssilla käydään läpi ensimmäisenä päivänä teoriaa muun muassa kohtaamislanteista, koiran tulkitsemisesta ja toiminnan erityispiirteistä. Toisena päivänä arvioidaan koirien soveltuvuus toimintaan. Kurssi on koirakolle maksuton.

Koiria ei kurssilla varsinaisesti testata tai koetella, vaan kokeneet kouluttajat tarkkailevat koiria ryhmälanteissa sekä koirien omistajia koiriensa käsittelyssä ja lukemisessa. Koirien mukana olon tarkoitus on opastaa koiranomistajaa oman koiransa käytössä ja ohjaamisessa vierailutilanteissa. Kurssilla jatkossa samassa ryhmässä toimivat koirat ja ohjaajat myös tutustuvat toisiinsa.

Ensimmäiset vierailukäynnit koiranohjaaja tekee tarkkailijana ilman omaa koiraa. Kun uusi koirakko lähtee ensimmäiselle käynnilleen, lähtee kokenut kaverikoiraohjaaja hänen tuekseen.

Kennelliiton kaverikoiraohjauksessa toimitaan kaikkialla samojen käytänteiden mukaisesti. Kaikki toimijat ovat läpikäyneet koulutuksen ja toiminnassa mukana olevat koirat täyttävät koirille asetetut kriteerit, ja ne on soveltuvuuden arvioinnissa todettu toimintaan sopiviksi yhdessä omistajansa kanssa.

Kaverikoira saa oranssin Kennelliiton virallisen kaverikoiraohjauksen, kun se on suorittanut riittävän määrän käyntejä ja todettu toimintaan sopivaksi. Huivia käytetään vain vierailuilla ja se jää omistajalle muistoksi, kun koira eläköityy täysin palvelleena. Jos kuitenkin omistaja päättää lopettaa harrastuksen muista syistä huivi palautetaan Kennelliittoon.

Ensisijaisesti on koiran omistajan vastuulla turvata koiransa hyvinvointia paitsi erilaisissa tilanteissa käynneillä niin myös siinä, että koira jätetään toiminnasta eläkkeelle, jos sen terveydentilassa tapahtuu muutoksia esimerkiksi ikääntymisen vuoksi.

Tulossa olevien kurssien tiedot löytyvät Kennelliiton verkkosivuilta:

www.kennelliitto.fi/koirat/kaverikoirat

FLATTIEN KANSSA MUKANA KAVERIKOIRATOIMINNASSA

Olen suorittanut kaverikoiraohjaajakurssin vuonna 2020. Valitettavasti korona sekoitti käyntejä jonkin aikaa. Koronan laannuttua olenkin ollut aktiivisesti Hämeenlinnan kaverikoiraohjauksessa mukana. Ensimmäisessä käynnissä kävivät Lila ja Lyra. Seuraavana vuonna sitten Marvi ja Varpu. Minulla toimii siis kaikki neljä kotona asuvaa flattia kaverikoirina.

Lyra, Varpu, Marvi ja Lila, kuva Anu Vorobjev

Alussa aprikoin, olisiko rodusta tähän toimintaan ollenkaan, tuon flatille tyypillisen, vilkkaan ja ylistävällisen luonteen puolesta. Minut saatiin kuitenkin houkuteltua mukaan. Olen todennut, että flatin luonne on mitä mainioin. Se on iloinen ja avoin kaikkia ihmisiä kohtaan ja sen kanssa on mukava käydä vierailuilla. Tärkeää käynneillä on myös se, että tulee toimeen muiden koirien kanssa, sillä vierailut tapahtuvat vähintään pareittain. Alussa kävivät kaikki koirani erityyppisissä kohteissa, jotta näin miten ne käyttäytyvät eri asiakasryhmien kanssa. Nykyään valitsen aina kohteeseen sopivan koiran, koska tunnen ja tiedän nyt mitkä ovat koirieni vahvuudet käynneillä. Toimintaan kuuluvat harjoituskäynnit antavat myös hyvin osviittaa tästä ja itsekin saa kokemusta erilaisista kohteista. Myös koirakon mukana alussa kulkeva kokenut harrastaja antaa vinkkejä miten eri tilanteissa kannattaa toimia.

Yksi koiristani on parempi tapahtumissa ja toinen esimerkiksi vanhainkodeissa. Ja sitten on meidän Marvi, joka on täydellinen kohderyhmästä riippumatta. Se saattaa olla ennen kohteeseen sisälle menoa niin vilkas, että hyppii ja haukkuu tai muuten vaan perseilee ja on todellakin ihan mahtoton. Kukaan ei koskaan uskoisi kuinka tyyne rauhallinen se on sisällä kohteessa. Kun huivi laitetaan kaulaan ja mennään sisälle, se muuttuu täysin. Asiakasryhmällä ei ole sille väliä, se toimii kaikkien kanssa uskomattomalla ammattitaidolla. Itsekin välillä ihmettelen, että voiko tuo olla se sama urpo, minkä kanssa tänne tuloin.

Kaverikoiraohjauksessa on rajoitettu niin, että kalenteriviikon aikana koira saa käydä vain yhdellä käynnillä. Ohjaajan käyntejä sen sijaan ei ole rajoitettu, niinpä joskus saattoi parhaimmillaan itsellä olla jopa neljä käyntiä viikon aikana. Tämä on täysin vapaaehtoistoimintaa, eikä tästä makseta korvausta. Palkintona on todella hyvä mieli, kun näkee kuinka asiakkaat tykkäävät meidän vierailuistamme. Olemmekin aina todella odotettuja vieraita.

Suosittelen harrastusta lämpimästi kaikille, joita tällainen vapaaehtoistoiminta koiran kanssa kiinnostaa. Kun flattisi on peruskoulutettu ja terve, niin eikun kurssille vaan. Tämän kautta on tullut paljon uusia tuttavuuksia ja toiminnassa on kiva yhteishenki. Kaverikoiraohjauksen rotukirjo on todella laaja. Flatteja meillä Hämeenlinnan kaverikoiraohjauksessa on aktiivisesti toiminnassa minun koirieni lisäksi Rasin Tiinan Priya. Valitettavasti tänä syksynä työni ovat haitanneet harrastusta ja käyntejä on tullut luvattoman vähän. Tavoitteena onkin taas aktivoitua, sillä koirani pitävät näistä kaverikoiraohjauksista todella paljon.

FLATTIEN TOKO-MESTARUUS

FLATTIEN TOKO-MESTARUUS JÄRJESTETTIIN 6.5. HÄMEENLINNASSA. TUOMARINA RALF BJÖRKLUND. TÄSSÄ TULOKSET:

ALOKASLUOKKA

- Anu Vihervaara & Rusty Rebel's Hunting Is My Happy Time ALO1, 181 p. KP, sij. 1., luokan paras flatti
- Tiina Rasi & Rusty Rebel's Black Is My Happy Colour ALO1, 171,5 p. sij. 2.
- Johanna af Hällström & Harvahampaan On The Road Again ALO1, 166 p. sij. 3.
- Tarja Tuhola & Allikon Kitkuttaja ALO1, 164,5 p. sij. 5.
- Ruth Stenius-Levänen & Huntstars Designed For You ALO2, 150,5 p. sij. 6.

AVOIN LUOKKA

- Anu Vihervaara & Ninjatähden Sparkling Happiness AVO1, 275 p. sij. 1., luokan paras flatti

- Jenny Mänttari & Huntstars The Wind Of A Dream AVO2, 229,5 p. sij. 3.
- Piritta Pärssinen & Filurin Puffin AVO3, 221 p. sij. 4.
- Saila Rappumäki & Flatout I Am Flash AVO3, 219 p. sij. 5.

VOITTAJALUOKKA

- Emmi Leikkola & Flat Power Lilac Heart VOI1, 272 p. sij. 1., luokan paras flatti

ERIKOISVOITTAJALUOKKA

- Regina Suup & Bersifjor Vicenza EVL2, 251 p. sij. 1., Flattien TOKO-mestari 2023
- Regina Suup & Bersifjor Inventiva Unica EVL3, 221,5 p. sij. 2.
- Piritta Pärssinen & Filurin Magpie EVL3, 195 p. sij. 3.

Regina Suup
& Bersifjor Vicenza

Emmi Leikkola
& Flat Power
Lilac Heart

Anu Vihervaara & Rusty Rebel's
Hunting Is My Happy Time

Anu Vihervaara & Ninjatähden
Sparkling Happiness

FLATIN KANSSA BH-KOKEESSA

Käyttäytymiskoe (FCI-PAKK, puhekielessä BH-koe) on edellytyksenä palvelus- ja pelastuskoirakokeisiin osallistumiselle. Se koostuu kahdesta osa-alueesta: tottelevaisuusosuus ja kaupunkiosuus. Tottelevaisuusosuudessa koirakko suorittaa kentällä pareittain mm. sääntöjen mukaisen seuruukaavion, henkilöryhmän (muutaman ihmisen läheltä seuruuttaminen esimerkiksi kahdeksikkona), luoksetulon ja paikallaolon. Kaupunkiosuudessa testataan koiran suhtautumista esimerkiksi ohi meneviin pyöriin ja juoksijoihin. Kokeessa koiria ei laiteta paremmuusjärjestykseen, vaan kaikki kokeen läpäisevät koirat saavat koulutustunnuksen FCI-BH.

Wiljon kanssa aloitimme BH-kokeeseen valmistautumisen syksyllä 2022. Seuramme järjesti treenihallilla kokeneen palveluskoiraharrastajan vetämänä muutaman kerran kurssin, jolla harjoittelimme BH-kokeen tottelevaisuusosuutta varten. Wiljolla on vahva toko- ja rally-tokotausta, joten seuraamiskaavion opetteleminen oli enemmänkin ohjaajalle haaste. Vaikka pääalajimme ovatkin muualla kuin palveluskoirapuolella, ajattelin BH-kokeen suorittamisen olevan uusi kokemus sekä mukavaa vaihtelua itselle ja koiralle.

Hallitreeneissä talven aikana harjoittelimme tottelevaisuusosuuden eri kohtia pareittain. Toinen koirakko suoritti paikallamakuuta toisen suorittaessa seuraamiskaaviota. Paikallaolossa ohjaaja on 30 metrin päässä koirasta selkä koiraan kohti. Tätä saikin vahvistaa todella paljon, sillä monille koirille

ohjaajan selin kääntyminen aiheutti hämmennystä aluksi. Wiljon kanssa onneksi oli jo tokon takia rakennettu paikallaoloon vahva pohja, joten BH-koetta varten siihen piti vain lisätä hieman etäisyyttä ja kestoa.

Keväällä ilmojen lämmentyä kävimme saman treeniporukan kanssa lähikaupan piha- maastossa harjoittelemassa kaupunkiosuutta varten. Osa ohjaajista toimi ohitettavina pyöräilijöinä ja juoksijoina yhden koirakon harjoittellessa kerrallaan. Koiran ei tässä osa-alueessa tarvitse seurata ohjaajaa tiiviisti kontaktissa, vaan ohjaajan lähellä rauhallinen hihnäkävely riittää. Kaupunkiosuudessa on myös osio, jossa koira jätetään hetkeksi yksin kytkettynä tolppaan. Ohjaaja menee kulman taakse piiloon ja toinen koirakko ohittaa muutaman metrin päästä kytkettynä olevan koiran. Tätäkin kannattaa kokeilla kavereiden avustuksella ennen koetta, ettei

koiralle tule ongelmia yksin jäämisestä tai toisesta koirasta. Wiljon kanssa tämäkin sujui hienosti; Wiljo makasi rauhallisesti paikoillaan edes katsomatta ohittavaa koiraan.

Loppukesästä järjestimme vielä kahdet kokeenomaiset treenit samalla kentällä, jossa koekin tulitisiin pitämään. Nämä treenit olivat todella hyödyllisiä kokeen kannalta, sillä ohjaajat pääsivät palkkaamaan koiriaan ja vahvistamaan onnistumisia tulevalla kentällä.

Lokakuisen koeamun sääolosuhteet haastivat ehkä eniten; kylmä pohjoistuuli, kevyt sade ja pari lämpöastetta eivät olleet ihan otollisimmasta päästä koetta varten. Koiria sää ei onneksi tuntunut haittaavan juurikaan. Koe aloitettiin tuomarin puhuttelulla ja suoritusjärjestyksen arpomisella. Saimme Wiljon kanssa arvonnassa pariiksi

tutun treenikaverin, joten pystyin hetkeksi huokaisemaan helpotuksesta. Jouduimme kuitenkin ensin suorittamaan paikallakuun, mikä hieman jännitti Wiljon vilkkaan luonteen vuoksi. Päätin kuitenkin luottaa koiraan ja se kannatti: Wiljo makasi koko ajan kiltisti paikallaan parimme suorittaessa seuruukaaviota. Kun parimme oli valmis, palasin koiran luokse ja lähdimme tuomarin ohjeiden mukaan suoraan paikallaolosta suorittamaan seuruukaaviota. Wiljo seurasi todella intensiivisesti läpi seuruukaavion ja henkilöryhmän, sekä suoritti asennonvaihdot ja luoksetulon hyvin. Kaavion suorittamisen jälkeen palasimme parimme kanssa yhdessä tuomarin luokse kuuntelemaan lopparvostelua. Saimme kaikista osa-alueista arvosanan "hyvä" ja läpäisimme tottelevaisuusosuuden kunnialla!

Kun loputkin koirakot olivat suorittaneet tottelevaisuusosuuden, ajoimme kentältä kaupunkiin lähikaupan parkkialueelle kaupunkiosuutta varten. Tätä osaa en juurikaan enää jaksanut jännittää, sillä Wiljo oli kaupunkitreeneissä ollut erittäin välinpitämätön häiriöitä kohtaan. Kaupunkiosio oli nopeasti ohi ja siitäkin suoriuduimme näppärästi. Tämän osion loputtua jaettiin koulutustunnukset ja kisakirjat kilpailijoille.

Kun aloitimme BH-kokeeseen harjoittelun, epäilin hieman osaamistasoamme. Selviäisimmekö pitkästä seuruukaaviosta ja paikallaolosta? Palveluskoiraliiton nettisivuilla kuvaillaan käyttäytymiskoetta "helppona ja miellyttävänä" aloituksena koetoimintaan" ja todetaan, että "jokainen koiranomistaja voi mitata koiransa yhteiskuntakelpoisuuden osallistumalla käyttäytymiskokeeseen." Mielestäni tämä voi olla hieman harhaanjohtavaa, sillä onnistuneeseen suoritukseen vaaditaan koirankoulutustaitoja ja pitkäjänteisyyttä. Tottelevaisuusosio on kestoltaan pitkä, joten palkattomuuden järjestelmällinen harjoittelu on todella tärkeää!

Koe ei kuitenkaan ollut niin vaativa, mitä olin alunperin ajatellut. Vaikka tuomari olisikin toivonut meiltä tiiviimpää ja tasapainoisempaa seuraamista, riitti suoritussemme kuitenkin läpipääsyyn. Kokonaisuus ratkaisee, joten kaikkien liikkeiden ei tarvitse mennä kuin oppikirjassa. Kylmiltään kokeeseen en kuitenkaan olisi lähtenyt, vaan huolellinen valmistautuminen ja harjoittelu oli todella tarpeen, ihan jo pelkästään omaa jännitystä helpottamaan.

Flatin kanssa tottelevaisuuslajeissa saattaa tarvita mielikuvitusta palkkauksen ja viretilan säätelyn saralla, mutta palasten loksauttaessa kohdalleen se selviää kyllä mistä vaan!

Kouluttajan terveiset flattien Syystreffeiltä

Ensimmäisen kosketukseni rotujärjestön toimintaan ja koulutuksiin sain juuri Syystreffeillä. Osallistuin niille ensimmäisen flattini, Kelmin kanssa täysin noviisina koiranohjaajana. Sari Alho ohjeisti junnukoirille ja erityisesti heidän ohjaajilleen hallinnan alkeita. Ensimmäiset linjarahjoituksenikin taisin tehdä juuri silloin Syystreffeillä.

Iltapäivällä kuljeskelin Kelmin kanssa majoituksen lähellä ja Kippers (Kirsi Launomaa) oli siellä kania ulkoiluttamassa koiran kanssa. Uteliaana menin lähemmäs ja sain opastusta hyväntuuliselta Kippersiltä siinä samalla itsekin. Kelmi nappasi kanin suuhunsa ja viiletti karkuun pitkin peltoa. Kyllä nolotti, mutta Kippers neuvoi menemään piiloon ja saatiin kuin saatiinkin kani takaisin talteen.

Tänä vuonna Flattien Syystreffit järjestettiin Kokemäellä 27.-29.10. Minut oli kutsuttu kouluttamaan ALO-AVO -ryhmää. Pitkäjärven leirintäkeskus tarjoaa mielestäni hyvät puitteet syyskoulutuksille. Maastot ovat aivan majoituksen ympärillä ja pienellä etäisyydellä löytää mielenkiintoisia notkelmia, kumpareita ja sorakuoppia muuten melko tasaisesta maastosta. Näkyvyys harvassa metsässä on hyvä, joten ohjaus- tai walk up -treenit metsässä onnistuvat mainiosti. Huonemajoitus sopii leiriläisille koirineen mökkimajoitusta paremmin, ja ruoka maistuu syksyisen kirpsakan ulkoilun jälkeen.

Ryhmässäni oli viisi koirakkoa, juuri sopivan kokoinen ryhmä. Lauantaina keskityimme häiriöhajujen ylittämiseen. Etsimme sopivan loivasti nousevan mäen ja mäen päälle, hakkuuaukean reunaan, veimme valmiiksi muistidamit. Tämän jälkeen rinteeseen, samaan linjaan muistidamin kanssa, tehtiin jokaiselle vuorollaan markkeerauksia. Tarkoituksena oli, että koira oppii markkeeraamaan tarkan putoamispaikan, joten jokainen dami heitettiin hieman eri kohtaan.

Markkeerauskierroksen jälkeen otimme muistidamit linjan päästä markkeerauspaikkojen yli. Tässä harjoituksessa huomasin selvästi, kuinka kokeneemmat koirat tiesivät jutun juonen ja välittämättä markkeeraushäiriöistä painelivat suoraa linjaa muistidamille. Nuoremmille ja kokemattommille helpotimme tehtävää tarvittaessa.

Lopun harjoitusajan jatkoimme saman teeman parissa, vaihdellen lähetyspaikkaa ja näkökulmaa sekä käyttäen hyväksi vanhoja häiriö- ja muistipaikkoja. Muun muassa enstiset lähetyspaikat jäivät häiriöiksi linjoille.

'Paikalla olleena kouluttajana voin kertoa, että ketään ihmistä, eikä kenenkään koiraa arvioida koulutuksissa. Jokainen koira on omanlaisensa, se mikä toimii toisella, ei välttämättä onnistu toisen koiran kanssa. Koulutuksiin tullaan oppimaan. Siellä ei tarvitse suorittaa, eikä "olla valmis", vaan tavoitteena on yhdessä löytää ratkaisuja ongelmiin ja saada treeni-ideoita.'

Iltapäivällä pääsimme Jyty-boyn 7 kk kanssa itse koulutettavaksi. Tavoitteena oli vain totuttaa pentua siihen, että ollaan ryhmässä, oudossa ympäristössä ja outojen äänien ympäröimänä. Husson Kari keksi meille hyviä harjoituksia, joita sitten sovelsimme kullekin koiralle erikseen. Varsinainen lajiharjoittelu kannattaa tehdä nuoren koiran kanssa kotona, vähemmässä häiriössä, mutta jatkoon kannalta on mielestäni tärkeää, että pentukin pääsee haistelemaan ryhmätreenien ilmapiiriä. Siinä oppii myös paljon uutta koirastaan, mm. siitä miten se suhtautuu muihin koiriin, uuteen ympäristöön ja häiriöihin.

Tällä kertaa en yöpynyt leiripaikalla, mutta toivottavasti paikalla olleet pääsivät nauttimaan mukavasta illasta, saunomisesta ja kylmäuinnista yhdessä. Leirikonkareille ja -järjestäjille huomioksi, kutsukaa avoimesti uusia kasvoja mukaan myös illanviettoon. Yhteinen, etukäteen ilmoitettu kokoontumispaikka rohkaisee tulemaan rohkeammin paikalle.

Sunnuntaiaamuna jatkoimme pirteän, mutta "hieman eilisestä rauhoittuneen" ryhmän kanssa siitä mihin eilen jäätin. Pääpaino sunnuntain treeneissä oli drive-harjoituksessa, jossa koko rivistö katsoi ensin reunalta sorakuopan toiselle puolelle tehdyn driven laukauksineen ja heittoineen. Tämän jälkeen he odottelivat kunnes 'häiriköitsijät' tulivat pois. Ensimmäinen koira otti damin muistilinjan päästä, rivistön takaa metsästä. Toinen koira otti damin drivestä ylös, kolmas vuorostaan sokkolinjan, jälleen rivistön takaa metsästä. Neljäs koira jatkoi nostamalla viimeisen jäljellä olevan heittodamin drivestä. Viides koira lähetettiin kohti driveä,

mutta pysäytettiin matkalla ja laitettiin hakemaan lähihaulla sorakuopan pohjalle piilotettu dami.

Erityisesti tässä harjoituksessa mieltä lämmitti onnistumisen ilo ja riemu, joka huokui ohjaajista ja koirista niiden suoriutuessa tehtävistään. Koko flattirivistö odotteli myös hiljaa driven ja toisten koirien suoritusten aikana. Harjoituksessa toki oli mahdollisuus välillä poistua rivistä, mikäli koira paineistui odottelusta.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n leirit ovat olleet minulle tärkeä tapahtuma saada koulutusta ja nähdä muiden flattien työskentelyä. Itseäni kuitenkin mietitytti Syystreffeillä, kun muutama harrastaja ruokapöytäkeskustelujen yhteydessä koki ryhmäkoulutukseen osallistumisen hyvin jännittäväksi ohjaajalle. Yhdessä pohdimme syitä tähän. Tällä kertaa paikalla olleena kouluttajana voin kertoa, että ketään ihmistä, eikä kenenkään koiraa arvioida koulutuksissa. Jokainen koira on omanlaisensa, se mikä toimii toisella, ei välttämättä onnistu toisen koiran kanssa. Koulutuksiin tullaan oppimaan. Siellä ei tarvitse suorittaa eikä "olla valmis" vaan tavoitteena on yhdessä löytää ratkaisuja ongelmiin ja saada treeni-ideoita. Parasta koiran koulutuksessa on se koiran riemun näkeminen, kun se saa noutaa.

Vielä palatakseni ensimmäisiin Syystreffeihini. Siellä tutustuin ympäri Suomea asuviin flatti-ihmisiin, joita kohtaan edelleenkin, missäpä muualla kuin Syystreffeillä tai Kesäleireillä. Ja aina palaan kotiin latautuneena, mieli täynnä keskusteluja "meidän rodustamme". Tule sinäkin mukaan!

ENSIKERTALAISENA FLATTIEN SYYSTREFFEILLÄ

Lähdin koko viikonlopuksi Kokemäelle Syystreffeille avoimin mielin flattini Huldin 1v 8kk kanssa. Tekisi mieli sanoa, että olemme molemmat aloittelijoita noutajahommista, mutta Huldalla on kuitenkin etunaan melkoinen esiasetus lajiin geenensä kautta. Minun tehtäväni on täten opetella häntä oikein ohjaamaan ja sitä oppia lähdin viikonloputta lisää hakemaan. Ehdottomasti kannatti lähteä!

Osallistuimme molempina päivinä taipumuskokeeseen tähtäävien ryhmään, jossa meitä koulutti Mika Sarekivi. Olimme Huldin kanssa sekä aamu- että iltapäivän treeneissä. Tämä ei välttämättä koiran jaksamisen kannalta ole parasta, mutta koska molemmissa ryhmissä oli tilaa, päätimme osallistua ja mitoittaa treenit jaksamisemme mukaan.

Neljään treenikertaan mahtui monenlaista. Treenailimme mm. taipumuskokeen alkua, tuomarin ja toisten koirien kanssa rauhaan tilanteessa oloa. Teimme myös maltti-treeniä damin kanssa ja perusnoutoa ringissä etäällä toisistamme. Muut treenit tehtiin pääasiassa yksi koirakko kerrallaan toisten koirien odotellessa autossa vuoroaan. Luoksetuloa ja malttia vahvistavassa treenissä koira jätettiin paikoilleen pellolle istumaan ja ohjaaja piiloutui pellon reunasta alkavaan metsään. Täältä piilosta hän sitten kutsui koira luokseen. Tämän jälkeen ohjaaja vei pelloilta käsin yhdessä koiran kanssa muistidamin metsään, lähelle sitä paikkaa, jossa ohjaaja oli aiemmin piilossa. Koira päästettiin noutamaan muistidami muiden ihmisten ollessa ohjaajan takana yleisönä ja näin hieman häiriönäkin.

Teimme myös hakuruutua ilmavainulla. Käytimme siipidameja, jotka olivat esimerkiksi kivien päällä, matalalla puiden oksissa yms. niin, että damilla oli hajustettu myös lähioksia tai sammalia. Koiralle oli piilotettu yksi helposti löydettävä motiivintidami lähelle lähetyspaikkaa. Tämä oli mahdollista bongata ennen varsinaisen tehtävän alkua.

Sunnuntaina käytimme muita ihmisiä taas häiriönä ja teimme noutoja läpi ”ihmiskujan”. Muut asettuivat kahteen riviin, joiden läpi ohjaaja vei koiransa kanssa damin, joka jätettiin paikoilleen ja palattiin tekemään nouto kujan toisesta päästä. Mika oli pyytänyt tässä kohtaa paikalle avustajaksi Mari Hietikon. Pääsimme treenailemaan myös jäljestystä. Siipidamit hoitivat jäljestyksessäkin hyvin jäljen virkaa. Marin avustuksella teimme myös markkeerauksia kahden puolen metsätietä. Ensimmäisessä markkeerauksessa tuli lisäksi laukaus starttipistoolilla.

’Sanomattakin selvää on, kuinka tärkeää kaikessa on koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö. Teki hyvää päästä seuraamaan toisten koirakoiden tekemistä – siinä voi oppia samalla, miten haluaa itse oman koiran kanssa toimia. On myös arvokasta saada palautetta omasta tekemisestä kokeneelta kouluttajalta – niin hyvässä kuin pahassa – ja kuulla mihin kannattaa kiinnittää huomio jatkossa.’

Päivän loppuksi oli vielä hakuruutu. Kun koira saapui kohti lähetyspaikkaa, juoksi Mika hakuruudussa sorsapillin kanssa koiraan motiivoidakseen.

Mika halusi, että treeni päätetään aina onnistumiseen. Siksi tehtävistä korjattiin mahdollisesti ”pieleen” mennyt osuus joko helpottamalla tehtävää, tai avustamalla siinä vaikka liinan kanssa. Huldalle treeniä oli myös kimppakyyti vieraassa autossa Kokemäelle ja takaisin. Vähäisin oppi ei ollut yksinolo omassa huoneessa sillä välin, kun olin itse ruokailemassa tai saunomassa, sillä kotona hänellä on toinen koira kaverina. Paljon mahtui treeniä yhteen viikonloppuun ja sunnuntaina kuorsaus oli sen mukaista.

Päällimmäisenä minulle jäi mieleen johdonmukaisuus koulutuksessa. Erityisesti käskyjen tulee olla selkeitä ja niistä tulee antaa myös selkeä vapautus. Tällä vahvistetaan käskyssä pysymistä. Tässä täytyy muistaa tietty mustavalkoisuus. Tämäkin on

asia minkä olen oppinut aiemmin, mutta eri asia on, onko se jäänyt pysyväksi käytännönä matkaan. Siksi tekee aina hyvää kuulla ja nähdä sen toimiminen tai toimimattomuus käytännössä uudelleen.

Sanomattakin selvää on, kuinka tärkeää kaikessa on koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö. Teki hyvää päästä seuraamaan toisten koirakoiden tekemistä – siinä voi oppia samalla, miten haluaa itse oman koiran kanssa toimia. On myös arvokasta saada palautetta omasta tekemisestä kokeneelta kouluttajalta – niin hyvässä kuin pahassa – ja kuulla mihin kannattaa kiinnittää huomio jatkossa.

Kannattaa hakea paljon kokemusta eri treenipaikoista eri tyyppien kanssa ja haastaa itseään ja koira totutuista treeneistä. Tällaisista tapahtumista saa hyvin ajatuksia siihen, miten viedä omaa ja koiran tekemistä eteenpäin. Oli ilo saada osallistua hyviin koulutuksiin ja tutustua muihin flatti-ihmisiin!

Miksi koira nuolee itseään tai ihmistä?

©Tanja Siltanen

Koira nuolee itseään ja esimerkiksi ihmistä useasta syystä. Koiralle on luontaista pestä ja siistiä turkkiaan nuolemalla. Sen sijaan esimerkiksi huulten nuoleminen voi olla merkki kivusta tai stressistä, se voi olla rauhoittava ele tai kieliä ruuansulatuskanavan ongelmasta kuten närästyksestä. Nuoleminen ei tule olla jatkuvaa. Jatkuva, jopa pakonomainen nuoleminen on yleensä merkki siitä, että jotakin on vialla.

Jos runsas nuoleminen alkaa yllättäen, kannattaa ensimmäisenä tarkistaa, näkyykö kyseisessä kohdassa esimerkiksi haava, vierasesine kuten piikki tai kivi, tai punkki. Liialliseen nuolemiseen kannattaa puuttua heti ennen kuin siitä tulee opittu tapa tai se aiheuttaa muita ongelmia, kuten ihotulehduksen.

STRESSIN AIHEUTTAMA NUOLEMINEN JA NUOLEMINEN RAUHOITAVANA ELEENÄ

Nuolemalla huuliaan koira viestii, että sitä hieman ahdistaa ja se yrittää rauhoittaa tilannetta. Toisaalta koira voi esimerkiksi purkaa turhautumistaan ja stressiään tassujen nuolemiseen, jolloin kyseessä on sijaistoiminto.

KOIRA NUOLEE TYLSYYDEN TAKIA

Toisinaan koira nuolee itseään sen takia, ettei sillä ole muutakaan tekemistä. Tällöin kannattaa tarkastella koiran elinympäristöä ja arkirutiineja – onhan koiralle tarjolla tarpeeksi virikkeitä ja hyviä tapoja purkaa energiaansa?

Tylsyyden aiheuttama nuoleminen johtaa edelleen muihin ongelmiin, sillä iho ärtyy ja voi jopa tulehtua. Nuoleminen ja syljen aiheuttama kosteus jää helposti muhimaan esimerkiksi varvasväleihin, jolloin bakteereille ja hiivoille on tarjolla otolliset kasvuolosuhteet, ja itseään toistava kierre onkin valmis. Tämän takia nuolemiseen kannattaa puuttua heti ja selvittää sen taustalla oleva tekijä tai tekijät.

KOIRA NUOLEE KIVUN TAKIA

Kun koira nuolee yhtä tiettyä kohtaa, se voi olla merkki kivusta. Kohdassa saattaa olla ihovaurio, esim. tikku tai naarmu. Nyrjähdys tai lihasrevähdyt voivat myös aiheuttaa tietyn kohdan nuolemista, kuten myös nivelrikko. Koira ei aina nuole juuri kipeää kohtaa. Esimerkiksi lonkkanivelen nivelrikko voi säteillä tassuun ja koira nuoleekin tassuaan. Vaikka kipu tuntuukin niskassa, selässä tai muualla,

koirat voivat myös nuolla etutassuja, koska ne ovat sopivasti kielen ulottuvilla ja liiallinen liikuttaminen saattaa pahentaa kipua.

Koirat yrittävät piilottaa kipuaan mahdollisimman hyvin ja pitkään. Lisääntyneen nuolemisen seurauksena kannattaa kiinnittää huomiota myös muihin mahdollisiin kivun aiheuttamiin merkkeihin. TassuAvun koiran kipumittari HCPI tarjoaa koiranomistajalle hyvän työkalun oman koiransa kroonisen eli jatkuvan kivun arvioimiseen ja seurantaan.

NÄRÄSTYS

Närästys aiheuttaa usein huulten lipomista ja erilaisten pintojen nuolemista. Koira saattaa myös nieleskellä, maiskutella ja syödä heinää. Myös muut ruuansulatuskanavan sairaudet voivat aiheuttaa nuoleskelua.

KUTINA

Jos koira vaikuttaa nuolevan enemmän itseään kauttaaltaan, se saattaa olla merkki kutinasta. Kutinaa voivat aiheuttaa useat tekijät kuten kuiva iho, ulkoloiset, atopia, ruoka-aineallergia tai tulehdus. Mikäli kutina vaikuttaa kohdistuvan peräaukon ympärille, kutinan taustalla saattavat olla sisäloiset ja ulostenäytetutkimusta kannattaa harkita.

TÄYDET ANAALIRAUHASET

Kun koira yrittää nuolla peräaukkonsa ympäristöä, on mahdollista, että sen anaalirauhaset ovat täynnä tai tulehtuneet. Usein koira yrittää tyhjentää anaalirauhasiaan itse nuolemalla tai esimerkiksi vetämällä takapuoltaan pitkin lattiaa tai mattoa.

NUOLEMINEN VOI OLLA OPITTU TAPA

Nuoleminen saattaa olla myös opittu tapa. Otetaan esimerkkitapaus: koiralla on virtsakiviä. Kun se alkaa leikkimään tai riehumaan, kivet liikkuvat sen rakossa ja aiheuttavat kipua ja epämiellyttävän tunteen. Niinpä koira alkaa nuolemaan alavatsan aluetta.

Tätä jatkuu jonkin aikaa ennen kuin omistaja ymmärtää nuolemisen johtuvan kivusta ja vie koiransa eläinlääkäriin. Kun virtsakivet saadaan hoidettua pois, saattaa koira edelleen leikkimisen jälkeen nuolla itseään, sillä se on oppinut, että leikkiminen aiheuttaa epämiellyttävän tunteen.

Samalla tavalla tylsyyden aiheuttama tassujen nuoleminen ja pureskeleminen jää helposti päälle ja koira palaa pienestään ärsykkeestä vanhoihin tapoihinsa.

MIKSI KOIRA NUOLEE IHMISTÄ?

Koira saattaa nuolla ihmistä useista syistä. Se saattaa haluta huomiota tai hellyyttä. Nuoleminen on myös tapa osoittaa hellyyttä, kiintymystä sekä alistumista. Toisaalta ihminen voi yksinkertaisesti maistua hyvältä esimerkiksi hikisen treenin tai rasvauksen jäljiltä. Eläinlääketieteen tohtori Anna Hielm-Björkman huomauttaa, että ihmisen ihon hien suurempi suolapitoisuus voi saada lisäsuolaa tarvitsevan koiran nuolemaan omistajaansa.

Koiran ei kuitenkaan kannata antaa nuolla esimerkiksi ihmisen kasvoja tai haavoja, sillä koiran suussa elää monia bakteereita, joista osa voi olla ihmisen terveydelle hyvinkin haitallisia taudinaiheuttajia.

Hysteriaan ei kuitenkaan ole tarvetta, sillä elämme muutenkin taudinaiheuttajabakteerien kansoittamassa ympäristössä. Koiran pusu voi antaa enemmän mielihyvää kuin mitä on riskejä – maalaisjärkeä kannattaa aina käyttää.

*Tuulia Aherikko, eläinlääketieteen lisensiaatti
Lähde: TassuApu, www.tassuapu.fi*

TULEVIA TAPAHTUMIA

25.5.2024

TOKO-mestaruus, Hämeenlinna

26.5.2024

Rally-toko -mestaruus, Hämeenlinna

4.5.2024

Match Show, Korja

19.5.2024

Päänäyttely, Kouvola

25.-26.5.2024

Taipumuskoekurssi, Korja

11.-14.7.2024

Kesäleiri, Surkeenjärvi

2.-4.8.2024

Flatti-, Kisälli- ja Juniorimestaruus
Heinola

17.-18.8.2024

MEJÄ-mestaruus, Pudasjärvi

14.-15.9.2024

Nuorten koirien katselmus, Korja

Tapahtumia päivitetään sitä mukaa kun vahvistuvat ilmoitteeseen www.flatti.net/toiminta ja Suomen sileäkarvaiset noutajat ry Facebook-sivulle.

NUORTEN KOIRIEN KATSELMUS 2023

- ENSIKERTALAISEN TERVEISET NUORTEN KOIRIEN KATSELMUS -TAPAHTUMASTA

Osallistuin Saagan kanssa nuorten koirien katselmukseen ensimmäistä kertaa. Ajattelin, että tämä voisi olla meille koirakkona kiva ja erilainen kokemus. Tapahtumaan lähteminen jännitti näin ensikertalaisena jostain syystä ihan hirveästi, mutta ajattelin että tästä saadaan vaan hyvää kokemusta esimerkiksi omaa koejännittämistä ajatellen. Toki jännittämiseen ei pitäisi olla mitään syytä, koska päivään ei liity kokeenomaista suorittamista vaan on sellainen hyvän mielen tapahtuma.

MIKÄ SITEN ON NUORTEN KOIRIEN KATSELMUS?

Katselmuksen tarkoituksena on arvioida koiran rodunomaista työskentelyä sekä koiran rakennetta ja ulkomuotoa. Päivä koostuu rasteista, joissa käydään läpi ulkomuoto, markkeeraus, jäljestys, hakuruutu ja vesityöskentely. Jokaiselle rastille on nimetty ”tuomari” jonka tarkoituksena on opastaa koirakko tehtävään ja antaa tehtävän jälkeen myös palautetta. Tuomarit ovat pitkälinjan noutajaharrastajia, joten heillä on antaa neuvoja, olit sitten jo kokeneempi tai täysin kokematon osallistuja. Tapahtumassa osallistujan ei tarvitse olla kokenut eikä koirankaan tarvitse olla kokenut/koulutettu. Kokonaisuutta ajatellen on melkein parempi, jos koira on vielä koulutuksen alkuvaiheilla, jolloin todelliset rodunomaiset taipumukset tulevat esiin. Päivän aikana tulleet palautteet kirjataan lomakkeelle, josta saa kopion kotimatikalle mukaan. Alkuperäinen jää talteen järjestäjälle mahdollista jatkotyötä varten.

Mitä nuorten koirien katselmus tarkoittaa käytännössä? Päivä aloitettiin kerääntymällä aloituspuheenvuoroon, jossa ”tuomarit” esittelivät lyhyesti itsensä ja rastien suorituspaikat ohjeistettiin. Tästä osallistujat hajaantuivat rasteille aloittamaan päivää. Saimme myös mukaamme lomakkeen, jota täydennettäisiin päivän aikana jokaisen rastin päätteeksi.

Me lähdimme Saagan kanssa suorittamaan ensin hakuruutua. Hakuruutu koostui taipparien tyylisestä asetelmasta, jossa hakuruutuun oli viety erilaisia lintuja mm. variksia, sorsa ja fasaani. Lintuja oli sijoitettu lähelle, keskimatkalle ja kauemmas. Hakuruutu aloitettiin motivoinnilla, jossa varis heitettiin ruutuun laukauksen saattelena. Tehtävässä oli mukava nähdä miten koira reagoi uuteen erilliseen riistaan, kun se tulee hakuruudussa vastaan. Suoriuduttiin tehtävästä ihan mallikelpoisesti neljällä palautuksella, mutta kyllähän me kohelimmekin (ja se oli ihan okei!).

Siirryttiin markkeeraukseen, jossa Ramin ja Anna odottelivat. Teimme kolme ykkösmarkkeerausta, joiden tarkoituksena oli tarkastella koiran kykyä huomata ja tallentaa muistiin damin tippumispaikka. Ramin kertoi, että tehtävä suoritettiin tarkoituksella ensin lyhyillä matkoilla ja sitten matkaa pidentäen. Hyvä muistutus myös omiin treeneihin, että muistaa tehdä lyhyitä ja pitkiä markkeerauksia, jotta koiralla pysyy erilaisten etäisyyksien hahmottaminen. Myös tämän tehtävän aikana tehtiin yksi harjoitus laukauksen saattelena.

Ruokailun jälkeen siirryimme jäljestämään Minnan opastuksella. Jokainen koirakko sai oman osaamisen mukaisen jäljen kanilla, toisille lähdettiin liikkeelle jäljen perusteista ja toisille tehtiin esimerkiksi taipparijälki. Minna haastatteli koirakon ennen jäljen tekoa, jotta oikean tasoinen jälki saataisiin tehtyä ja lopuksi saatiin palautetta suorituksesta sekä jatkotreenejä varten.

Vesityöskentelyssä suoritimme lokilla ihan perinteisen vesinoudon. Lokki heitettiin veneestä ja lähetysluvan saatuaan koiran sai lähettää suorittamaan tehtävää. Marko antoi ohjeita suorituksen aikana ja Saaga toi lokin suoraviivaisesti rantaan. Rantatöyräs olikin meille uusi kokemus ja ihan ei lokki tullut heti suoraan ohjaajalle. Mutta seuraavaksi lokki jo nousi kunnolla rantatöyrään yli maalle asti ohjaajalle. Lopuksi saimme ohjeita jatkoon ja palautteen suorituksesta.

Märkänä ja valuvana koirana siirryimme ulkomuotorastille. Tällä rastilla ei siis haitannut ollenkaan, että koira on märkä. Ulkomuotorastin tarkoituksena ei ole saada laatuarvostelua eikä se liity näyttelyihin mitenkään, vaan rastin tarkoituksena on arvioida koiraa rotumääritelmää vasten. Tämän vuoksi hammaspuutoksilla, kivesvikaisuksilla tai muilla puutteilla ei ole tässä mitään merkitystä. Hieman haasteita tekemiseen antoi Saagan energisyys, koska rastilla mitattiin aika monta kertaa. Muun muassa mitattiin säkä, rungon pituus, rinnan ympäryys, eturaajan pituus sekä selän pituus. Sen lisäksi arvioitiin pää ja kaula, runko, raajat, luusto, liikkeet, karvapeite, kunto, käytös ja yleisvaikutelma. Loppujen lopuksi selvittiin hyvin ja Lena oli mahtava persoona. Lena sai myös paljon Saagalta pusuja.

Tapahtuma oli kaiken kaikkiaan antoisa ja tuli paljon erilaisia vinkkejä ja myös omia oivalluksia. Päivän aikana ehti huomaamaan, että miten hyvää harjoittelua tuli tehtyä myös rastien välillä. Tämä tulee unohtettua liiankin usein. Istuskeltiin kannon nokassa ja odoteltiin vuoroa. Juteltiin ihmisten kanssa eikä ollut kiire mihinkään suorittamaan. Laukauksia kuului sopivasti pitkin päivää, eikä niihin tarvinnut reagoida, ellei ollut oma vuoro.

Odotellessa oli mukava jutella toisten osallistujien kanssa muun muassa koiristamme ja yleisesti flattien kanssa harrastamisesta. Ei haitannut ollenkaan, että emme tunteneet toisiamme, juttua löytyi jokaisen kanssa.

Päivässä ehdottomasti parasta oli se, että kaikille osallistuneille annettiin positiivista palautetta. Jokainen koira sai olla juuri sillä tasolla millä koira oli, eikä ketään soimattu. Kaikilla on kuitenkin puhdas aihio, jota rakentaa ja parhaiten niitä rakennusmateriaaleja saa antamalla positiivista, kannustavaa palautetta. Keep the positive flattitude vai miten sitä sanotaan!

Tapahtuman taustalla on myös ajatus nähdä miten osallistuneet koirat ovat kehittyneet vuoden aikana. Joten, jos vain mitenkään on mahdollista, saman koiran toivotaan osallistuvan myös seuraavana vuonna. Näin voidaan verrata kehitystä edelliseen vuoteen. Ehkäpä näemme ensi vuonna?

Kiitos kasvattajatoimikunta ja talkoolaiset viikonlopun järjestämisestä. Hienot puitteet ja toimiva konsepti! Kiitos muille osallistujille seurasta, oli mukava tutustua.

Ulkomuoto:

Lena Hägglung, kennel O'Flanagan, Ruotsi

Markkeeraus: Ramin ja Anna Miraftabi

Jäljestys: Minna Vornanen

Hakuruutu:

Päivi Hietaharju, kennel Hardrocks

Vesityöskentely:

Marko Nikkonen, kennel Flatkiss

HAASTEJUTTU

- MINUN POLKUNI FLATTIEN PARIIN - Ilpo Sarkkinen

Tässä artikkelisarjassa Wanhat Flatti-harrastajat kertovat hieman itsestään sekä polustaan tämän hienon rodun pariin. Toivon että saamme lukea monta mielenkiintoista tarinaa siitä, kuinka kukin on tämän rodun löytänyt. Toivottavasti näemme myös vilauksen vanhoista koirista ja harrastajista juttujen kuvissa.

Kiitos, hyvä ystäväni Raija tästä haasteesta. Raijan olen tuntenut niin kauan, että en enää muista milloin ensi kerran tapasimme, varmaankin yhdeksänkymmentäluvun alkupuolella.

Joo, minun tarinani flattien parissa alkoi 1985, tarkasti ottaen 6.7. kun Joonas (SF KVA & MVA Hilwas Chevrolet) tuli elämäni. Tästä suuri kiitos Christina Heleniukselle, joka myi koiran minulle. Syksyllä kävimme tutustumassa P-K:n Nuuskujen toimintaan ja seuraavan vuoden alussa liityin Nuuskujen jäseneksi. Sieltä sain kimmokkeen alkaa harrastamaan Joonaksen kanssa NOMEa, toki harrastin MEJÄä ja TOKOakin jonkin verran, mutta NOME vei voiton.

Joonas oli paras koekoirani, mutta toimi myös metsällä hyvin. Joonaksen saavutuksista nostan korkeimmalle Suomen noutajamestaruuden -90 ja hopean -92 ja vielä 10-vuotiaanakin -95 Joonas oli neljäs. Flattimestaruuden Joonas voitti kaksi kertaa, toinen ja kolmas se oli useasti. Saatiin kerran Paatsan malja ja vuoden Flatti -palkinto.

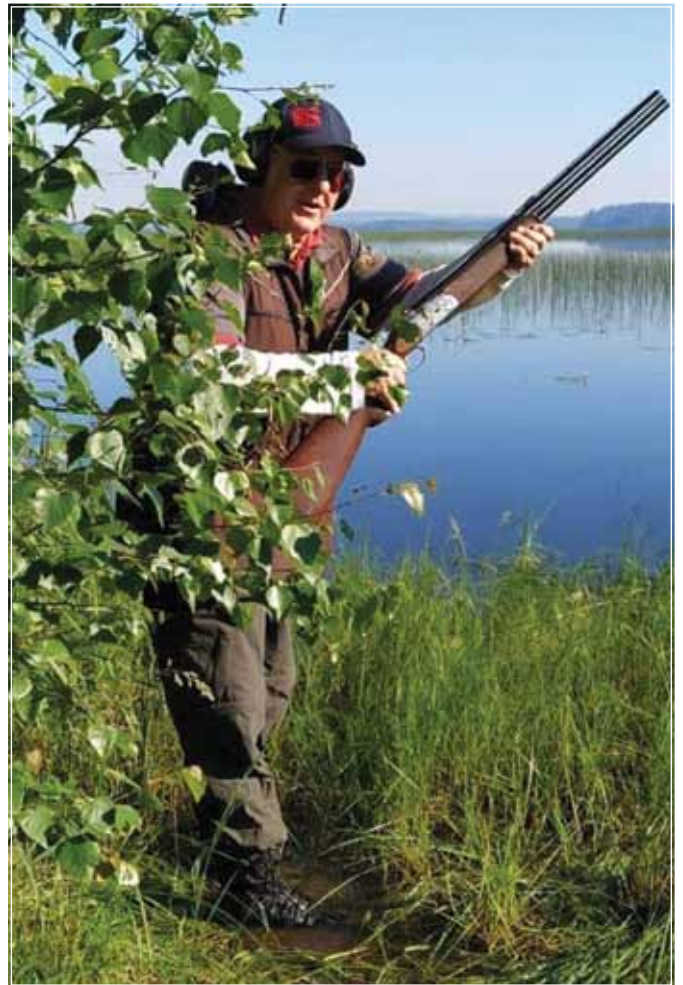
Seuraavaksi tuli Nipa (SF MVA Hilwas Pontiac). Nipan vahvuus oli kauneus; neljällä näyttelyllä muotovalioksi. NOME-puoli ei taas ollut vahvin alue. Se taas johtui myös ohjaajasta, joka ei osannut kouluttaa koiraa. Nipa oli luonteeltaan huomattavasti pehmeämpi kuin Joonas. Kuitenkin saavutimme Flattien JM vuonna -89 ja B-kokeen paras -90, oltiin kolmas Flattimestaruudessa. Saatiin nuorten luokan ykkönen ja kisattiin AVO-luokassa NOMEssa. Annoin Nipan perhekoiraksi sen ollessa neljä vuotias. Nipa sai hyvän kodin ollen vanhempien lenkkikaveri ja lasten leikkikaveri.

Sitten tuli Pietu (FIN KVA & MVA Utulinnun Pietu). Pietu oli elämäni metsästyskoira. Pärjäsimme toki kokeissakin, mutta metsästyksessä se oli parhaimmillaan. Kävimme muutaman kerran myös TOKO-kokeissa. Pietulla ei suuria voittoja ollut, muutaman kerran se oli Flattimestaruuden kolmas. Pietu oli myöhäisherännäinen; käyttövalioksi 8-vuotiaana ja muotovalioksi 10-vuotiaana.

Seuraava oli Aatu (FIN KVA & MVA Chiccoxen For Ever Young). Aatu oli oikea nallekarhu; sillä oli varmaan kolmen flatin karvat krossaan. Se oli hyvä koe- ja metsästyskoira. Sen heikkous oli lonkat, jotka oli D:t. Niistä huolimatta se toimi kokeissa ja metsällä parhaan kykynsä mukaan. Aatun kanssa oltiin -09 Suomen joukkueessa flattien PM-kisoissa, kerran Juniorimestaruuden toisia ja kerran Flattimestaruuden kolmosia. Metsällä Aatu oli tasaisen varma puurtaja.

Sitten tuli Reetu (FIN MVA Chiccoxen Let Me Love You). Reetu oli luonteeltaan Nipan olinen. Mutta kyllä minä sen kanssa yritin. Kolmella käyttövaliolla oli AVO:ssa yksitoista starttia yhteensä, kun ne oli voittajaluokassa, Reetulla niitä oli kaksikymmentäneljä kappaletta. Reetun huippuohjelma NOME-puolella oli -08 kun se voitti Flattikisällin. Se oli hyvä fasaani-, kyyhky- ja sorsajahdeissa.

Viimeinen, mutta ei vähäisin koirani oli Nemo (Buumin Hitch-Hiker). Nemosta olisi ollut varmaan paljon enempiä kuin sen tulokset näyttää. Tämä johtuu suoraan siitä, että ohjaajan eväät oli

syöty, eikä ollut motivaatiota treenata. Nemon paras sijoitus oli Flattien WT:n ALO:n ykköstila -15 ja Flattikisällin toinen -17. Nemon kanssa käytiin varmaan eniten jahdeissa – viimeinen oli sorsan aloitus tänä vuonna. Nemo jouduttiin lopettamaan 11.9. suolistossa olleiden kasvainten johdosta.

Siihen päättyi myös urani flatin omistajana. Urani aikana minulle tuli kaksisataa neljäkymmentäviisi starttia NOME:ssa. Flattimestaruuteen osallistuin kolmekymmentäkuusi kertaa peräkkäin koiran kanssa, tänä vuonna olin ensi kertaa mukana ilman koiraa.

Lopuksi haluaisin kiittää koirieni kasvattajia Christina Heleniusta (Hilwas), Maija ja Paavo Oksalaa (Utulinnun), Anne Soikkeliä (Chiccoxen) ja Henna Tuonosta (Buumin) saadessani omistaa heidän kasvattejaan. Kiitos kaikille jotka olette olleet mukanani tällä retkellä kanssani.

Haastaisin seuraavaksi Veijo Saringon tähän juttusarjaan.

Kuvat:

1. Joonas ja Nipa (Hilwas Chevrolet ja Hilwas Pontiac)
2. Pietu (Utulinnun Pietu)
3. Aatu (Aatu (Chiccoxen For Ever Young)
4. Reetu (Reetu (Chiccoxen Let Me Love You)
5. Nemo (Buumin Hitch-Hiker)

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS, PÖYTÄKIRJA

Aika 28.10.2023 klo 18.00

Paikka Urheilutie 15, Peipohja, Kokemäki

Paikalla 14 yhdistyksen jäsentä

1. Kokouksen avaus

Järjestön varapuheenjohtaja Miia Koski avasi kokouksen klo 18.00.

2. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Päätettiin lisätä kohtaan 13 ”Hallituksen tekemät esitykset ja aloitteet” rally-tokomestaruuden ja tokomestaruuden sääntöesitykset. Työjärjestys hyväksyttiin näillä lisäyksillä.

3. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri

Ehdotettiin ja valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Mari Mamia ja sihteeriksi Miia Koski.

4. Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa

Ehdotettiin ja valittiin kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Kari Husso ja Noora Lavonen.

5. Valitaan kaksi (2) äänenlaskijaa

Päätettiin, että pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa myös äänenlaskijoina.

6. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Osallistujalista on liitteenä.

7. Valitaan hallituksen puheenjohtaja seuraavaksi kalenterivuodeksi

Hallituksen puheenjohtajaksi vuodelle 2024 ehdotettiin ja valittiin Mari Mamia.

8. Valitaan hallituksen varsinaiset jäsenet erovuorossa olevien tilalle sekä seuraavaksi kalenterivuodeksi kaksi (2) hallituksen varajäsentä.

Erovooroiset hallituksen jäsenet ovat Christina Kiuru, Minna Vornanen ja Noora Lavonen.

Ehdotettiin ja valittiin hallituksen jäseniksi seuraavalle kaksivuotiskaudelle (2024–2025) Senni Husso, Katja Virtanen ja Noora Lavonen.

Varajäseniksi vuodelle 2024 ehdotettiin ja valittiin Markku Kastepohja ja Päivi Fadjukoff.

9. Valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa ja heidän varajäsenensä

Ehdotettiin ja valittiin toiminnantarkastajiksi Pasi Kempainen ja Kari Kallonen.

Varatoiminnantarkastajiksi ehdotettiin ja valittiin Laura Rajakallio ja Johanna Uosukainen.

10. Määrätään liittymismaksun, varsinaisen jäsenen sekä perhejäsenen jäsenmaksun suuruus seuraavalle kalenterivuodelle

Hyväksyttiin hallituksen esitys jäsenmaksuiksi kalenterivuodelle 2024

– Varsinainen jäsen 28€

– Perhejäsen 6€ (ei omaa lehteä)

– Pentuejäsen 10€

– Liittymismaksu 5€ (ei koske pentuejäseniä)

11. Päätetään tarvittavat toimikunnat ja valitaan niille puheenjohtajat

Hallituksen esittämien toimikuntien puheenjohtajiksi ehdotettiin ja valittiin

- Jalostustoimikunta: Kirsi Nieminen
- NOME-toimikunta: Heli Pitkäjärvi
- MEJÄ-toimikunta: Liisa Keränen
- Näyttelytoimikunta: Anni Vornanen
- Ulkomuototuomari-toimikunta: Riitta Niemelä
- Harrastuslajien toimikunta: Piritta Pärssinen
- Kasvattajatoimikunta: Marko Nikkonen

Kokouksessa ehdotettiin some-toimikunnan perustamista.

Päätös: Some-toimikuntaa ei perusteta tulevalle vuodelle. Mikäli hallitus näkee tarpeelliseksi Some-/viestintätoimikunnan perustamisen, tulee asia valmistella hallituksessa ja tuoda valmisteltu esitys seuraavaan syyskokoukseen.

12. Esitetään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle toimintavuodelle 2024

Esitettiin toimintasuunnitelma (LIITE 2) ja talousarvio (LIITE 3) vuodelle 2024.

Hyväksyttiin järjestön toimintasuunnitelma vuodelle 2024 seuraavilla korjauksilla: Erikoisnäyttelyn päivämäärä: 19.5.2024

Hyväksyttiin järjestön talousarvio vuodelle 2024.

13. Käsitellään hallituksen tekemät esitykset ja aloitteet

- Esitys kiertopalkintojen muuttamisesta virtuaalisiksi:

- Vuoden koira -kiertopalkintojen kansiot muutetaan virtuaalisiksi ja lisätään järjestön nettisivuille. Esinepalkinnot vuoden koira -kiertopalkinnoista poistetaan kierrosta pois lukien ”vuoden flatti” -palkinto. -> Hyväksyttiin esityksen mukaisesti
- Mestaruuskokeiden ja erikoisnäyttelyn kiertopalkintojen kansiot virtualisoidaan ja lisätään järjestön nettisivuille. Esinepalkintoja ei tässä vaiheessa poisteta kierrosta. Hallituksen päätöksellä, kuultuaan lajin toimikuntaa, mestaruuskokeiden ja erikoisnäyttelyn esinepalkinto voidaan poistaa kierrosta tilanteessa, jossa esinepalkinto tulisi uusia. -> Hyväksyttiin esityksen mukaisesti

- Esitys rally-tokomestaruuden (LIITE 4) ja tokomestaruuden (LIITE 5) säännöiksi. -> Lisätään molempiin sääntöihin valintaperusteet kokeeseen osallistujille sekä joukkueiden jäsenille, mikäli ilmoittautuneita flatteja on enemmän kuin kokeeseen on mahdollista ottaa (tai kokeessa on paikkoja). Päätettiin hyväksyä molemmat säännöt edellä mainitulla lisäyksellä.

14. Käsitellään jäsenten tekemät esitykset ja aloitteet

Ei ollut.

15. Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyksen 23§:n määräykset

Ei ollut.

16. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Mari Mamia päätti kokouksen klo 19:01.

KOMENNUSHAUKKUA JA INNOSTUMISTA

Tylsistyneenä ja halutessaan huomiota koira saattaa haukkua/kitistä omistajalleen. Koira voi myös haukkua innostuessaan ja komentaa omistajaa heittämään esimerkiksi lelua veteen tai potkimaan lumipalloja tai käpyjä. Tässä artikkelissa keskitytään kahteen haukkumistyyppiin, innostushaukkumiseen/ääntelyyn sekä komennushaukkumiseen. Sekä innostus- että komennushaukkuminen ovat molemmat puhtaasti opittua käytöstä.

©Sanni Väyrynen

Komennushaukkuminen ilmenee tilanteissa, joissa koira haluaa sinulta jotakin. Koira voi esim. haukkua, kun se vaatii sinua heittämään jotakin tai potkimaan käpyjä tai lumipalloja. Koira voi myös haukkua saadakseen rapsutuksia ja huomiota.

Komennushaukkuminen on puhtaasti opittua käytöstä. Koira on oppinut, että haukkumalla saa huomiota tai muita haluamia asioita. Tästä syystä koira myös jatkaa haukkumista, kunnes saa haluamansa. Koira on voinut esim. oppia, että haukkumalla se saa omistajan lenkille, heräämään aamulla, rapsuttamaan, antamaan ruokaa, heittämään palloa, tai antamaan muuten huomiota, kuten karjumalla hiljaa-käskyä. Myös negatiivinen huomio on koiralle huomiota! Koira on siis ketjuttanut, että haukkumisella se saa haluamansa asian. Samaa huomion hakemista voi haukkumisen sijaan ilmetä muillakin tavoin esim. vinkumisena, omistajan raapimisena, vasten hyppimisenä tai kuonolla tönimisenä.

MITÄ TEHDÄ, JOS KOIRA ON JO OPPINUT HAUKKUMAAN SINULLE?

Hengitä syvään. Tarvitset nimittäin todella paljon pitkämielisyyttä. Mitä kauemman aikaa koira on sinulle haukkunut, sitä enemmän olet sitä ehkä tietämättäsi vahvistanut, ja sitä tehokkaammin koira on haukkumista oppinut käyttämään.

Koska usein kyse on tylsyydestä ja huomion tarpeesta, on ensimmäinen vastaus yksinkertainen: tee koiran kanssa enemmän. Liikuta enemmän, leiki, treena ja aktivoi enemmän. Pyri kuitenkin välttämään koiraa stressaavia pallonheittoleikkejä, ja keskity puuhastelemaan muilla tavoin: metsässä yhdessä kulkeminen ja maaston tutkiminen, järjestäminen, ruuan tai lelujen etsintä sisältä ja ulkoa, temppeujen ja arjen taitojen opettelu ja vahvistaminen ovat tähän hyviä vaihtoehtoja. Flatti on vilkas ja toiminnanhaluinen metsästyskoira, ja se tarvitsee työtä pääkopalleen. Toisaalta koiran täytyy myös

nukkua riittävästi, jotta se ei ole jatkuvilla ylikierroksilla, eli on hyvä huolehtia myös riittävästä levosta ja rauhoittumisesta.

Seuraava vaihe vaatii itseltäsi pitkäjänteisyyttä ja rauhallisuutta. Kun koira alkaa haukkua sinulle, älä reagoi siihen mitenkään. Älä kiellä koira, älä katso sitä, vaan ole kuin koira olisi pelkkää ilmaa. Voit myös poistua paikalta esim. oven tai koiraportin taakse.

Aluksi koira todennäköisesti haukkuu vielä enemmän, kun se yrittää saada sinusta edes jonkin reaktion irti. Olethan juuri muuttanut pelisääntöjä, etkä toimi koiran kannalta katsottuna samoin kuin ennenkin. Koira voi aluksi myös tehostaa toimintaansa muilla tavoin, esimerkiksi hyppimällä vasten tai tuuppimalla. Heti, kun koira hiljenee, kehu sitä rauhallisesti. Koira saattaa alkaa haukkua heti uudestaan, jolloin jatkat sen huomioimattomuutta ja hengittelet itse syvään. Kun koira taas hiljenee, voit jälleen rauhassa kehua sitä.

Muutamien toistojen jälkeen odota, että koira on hieman pidempään hiljaa, ja kehu sitä vasta sitten. Muutoin koira saattaa fiksuna kaverina ketjuttaa mielessään, että haukkuminen ja hiljeneminen = huomiota sinulta. Muista edelleen huolehtia, että koira saa riittävästi liikuntaa ja aktiivointia, sekä myös lepoa.

Koira saattaa haukkua myös innostuessaan. Sinulla on esimerkiksi kädessäsi jotakin, minkä koira haluaa heitettävän haettavaksi. Odota aluksi, että koira hiljenee edes sekunniksi. Heitä lelu heti. Vähitellen odota, että koira on pidempään hiljaa, ennen kuin heität mitään. On hyvä lisätä asteittain vielä istuminen tehtävään ennen kuin heität mitään, lopuksi vielä hetki odottamista ennen kuin annat koiralle luvan lähteä noutoon. Näin koira oppii, että hiljaa oleminen on kannattavampaa kuin sinulle haukkuminen. On hyvä huomioida, että liiallinen heitettyjen asioiden jahtaaminen ei ole hyväksi koiran mielelle, vaan esim. ”pallohullun” koiran kanssa heittelyt on syytä jättää miniini. Keksi muita tapoja leikkiä palloilla, esim. pallon etsintä.

Mikäli koira haukkuu saadakseen ruokaa tai makupaloja, odota, että koira on hiljaa ennen kuin saa herkkunsa/ruokansa. Voit esim.

’Kaikkein paras ennakointi tehdään jo pennun kanssa. Kun koira ei pentuna haukkumalla ja kitisemällä saa sinulta huomiota, leikkiä tai herkkuja, sitä pienemmällä todennäköisyydellä näin tapahtuu isompanakaan.’

poistua keittiöstä, äläkä katso koira lainkaan. Ruoka tulee kyllä, kun koira on hiljaa. Voi olla hyvä lisätä malttiharjoituksia ruuan saamisen yhteyteen, sekä lisätä aivojumppaa. Koiran voi ruokkia täysin koulutuksen ja ulkoilun yhteydessä, eli sille ei välttämättä tarvitse antaa lainkaan ruokaa kupista.

Haukkumisen sijaan huomionhakeminen voi ilmetä myös vinkumisenä, tönimisenä, raapimisenä tai vasten hyppäämisenä. Myös näihin huomionhakukäytöksiin usein paras lääke on huomiotta jääminen.

Muista, että kieltäminen ei kerro koiralle, kuinka haluat sen toimivan. Tästä syystä, mieti ensin, mitä koira haluaa ja miten haluat koiran toimivan saadakseen haluamansa. Pyri samalla olemaan vahvistamatta ei-toivottua käytöstä omalla toiminnallasi. Viimeinen tärkeä opetus-tapa onkin ennakointi ja omien toimintamallien muuttaminen. Jos koiralla on tapana haukkua eteisessä sen odottaessa, että puot kengät jalkaan ja takin päälle, pidä koira kiireisenä sen aikaa, kun pukeudut. Voit esim. heitellä sille kourallisen herkuja lattialle etsittäväksi, pyytää jonkin perheenjäsenen viihdyttämään koira hetken, laittaa koiran portin taakse odottamaan puruluun kanssa, tai keksiä jonkin muun tavan, jolla ennakoivasti estää koiran haukkuminen eteisessä.

Kaikkein paras ennakointi tehdään jo pennun kanssa. Kun koira ei pentuna haukkumalla ja kitisemällä saa sinulta huomiota, leikkiä ja/tai herkkuja, sitä pienemmällä todennäköisyydellä näin tapahtuu isompanakaan.

Treeni-iloa ja pitkämielisyyttä! – Camilla

TARVIKEMYynti

Tarvikemyynnistä kaikkea kivaa harrastuksiin! Koko valikoiman ja tuotekuvat löydät osoitteesta: www.flatti.net/tarvikemyynti. Muista tilata pentupaketit ajoissa! Lisätietoa: www.flatti.net.

TARVIKEMYynti TOIVOTAA Iloista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta!

*Hyvää Joulun aikaa
ja Onnellista Uutta Vuotta 2024!
Kiitokset kasvattien omistajille
hyvästä yhteistyöstä!*

*Kennel Finnflats
Tuula ja Heidi
www.finnflats.com*

*Seuraava pentue
suunnitteilla vuodelle 2024*

TASSUTELLAAN Hyvillä mielin talvellakin

TALVEN MUISTILISTAA:

- lyhennä säännöllisesti tassujen anturoiden välistä kasvavat tassukarvat
- pyyhi tai huuhtelee pahimmat liat ja tiesuolat pois tassuista
- seuraa säännöllisesti tassujen kuntoa
- käytä tassujen ennaltaehkäisevään hyvinvointiin ja suojaksi tassurasvaa
- pidä kovilla pakkasilla etenkin pentujen ja iäkkäämpien koirien lenkit lyhyenä

Tassujen hyvinvointi on erityisen tärkeää talviaikaan. Vaikka koirien tassut kestävätkin hyvin pakkasta, niin tassujen kuntoa kannattaa seurata. Talvella muun muassa pakkanen, jää, anturoiden väliin kertyvä lumi, hiekoitusseppiä sekä teiden suolaus rasittavat tassuja. Kylmä ilma vähentää ihon kimmoisuutta ja kuivattaa ihoa, ihan niin kuin ihmisilläkin. Pakkasen siedolla on yksilö- ja rotukohtaisia eroja, mutta yleisesti ottaen flattien tassut kestävätkin hyvin pakkasta.

Ulkoilun jälkeen tassut olisi hyvä pyyhkiä, jotta liat sekä tiesuolat saadaan pois tassuista. Toisinaan tassut olisi hyvä pestä ja silloin pesun jälkeen suoritetaan huolellinen kuivaus ja rasvataan tassut. Tassurasvat hoitavat kuivia anturoita ja lisäävät siten niiden kestävyttä pakkasen purressa ulkoilujen aikana. Tassurasvat muodostavat suojaavan kalvon sekä ennaltaehkäisee pakkasen aiheuttamaa kuivumista.

Tassukarvat olisi hyvä pitää lyhyenä, jolloin se vähentää lumen kertymistä anturoiden välissä oleviin tassukarvoihin. Lumen kertyminen anturoiden väliin saattaa aiheuttaa hiertymiä ja onhan se koirallekin epämiellyttävää lenkkeilyä, kun anturoiden väliin kertyy ylimääräistä tavaraa.

Lumen kertyminen anturoiden väliin voi aiheuttaa hiertymiä ja on koiralle epämiellyttävää. Pidä siis tassukarvat lyhyenä, ettei käy näin.

Anturoiden kuivuuteen, lohkeiluun tai punoitukseen kannattaa kiinnittää huomiota ja miettiä hoitotoimenpiteiden aloittamista. Mikäli koira alkaa esimerkiksi nuolemaan jatkuvasti tassuja, niin silloin tilannetta kannattaa tarkastella lähemmin. Tämä voi johtua siitä, että anturat ovat saattaneet alkaa halkeilla tai tiesora on tehnyt anturoihin haavaumia. Tassujen nuolemisen seurauksena myös teiden suolaa siirtyy elimistöön eikä se ole myöskään hyvästä koiran suolistolle.

Useimmiten näistä selviää hyvin kotihoidolla, mutta oireiden pitkittyessä on syytä ottaa yhteyttä eläinlääkäriin. Kotihoitona tassujen haavaumille tai punoitukselle voi suositella esimerkiksi laimennettua Betadine-liuosta puhdistukseen ja tassurasvaa, tai vaikkapa Vetramil- tai pihkavoidetta suojaksi. Ruokavalioon voi myös lisätä rasvahappoja ja sinkki- ja/tai biotiinilisää, jotka auttavat sisäisesti ihon hyvinvointia. Oirehtivat tassut on hyvä suojata ulkoillessa parantumisen ajan tassutossuilla.

Jos koira nostelee lenkillä tassujaan normaalia korkeammalle kylmästä maasta jatkuvasti, niin silloin mitä luultavammin koiran tassuja palelee. Varsinkin pentujen ja iäkkäämpien koirien kylmän-sietokyky ei ole samalla tasolla kuin aikuisen koiran. Tähän auttaa yleensä liikkeessä pysyminen ja ulkoilun keston lyhentäminen, mutta jos vaivat jatkuvat/ovat toistuvia, niin silloin kannattaa miettiä esimerkiksi tassutossuja, joita löytyy hyvin varustelluista eläinkau-poista.

*Lisää aiheesta: Pidä huolta koiran tassuista talvella - Agria Eläinvakuutus
Koiran ihon ja tassutulehduksien hoito - ArcticVet*

Minna Latva ja Susanna Pääkkö, <https://majakkasaaren.wixsite.com/flattit>

Meillä
on pentuja!

Rauhallista Joulua ja menestystä vuodelle 2024!

1.

2.

1. FI VMVA Pikestar's Sweet Surrender (10 vuotta)
(Pikestar's Havanna Black x Pikestar's New Design)
4 x ROP-veteraani, 1 x VSP-veteraani, CACIB-V
Om. Johanna Frimodig

2. Junimperial Full Moon To Pikestar's
(FI MVA Celtair All About Us
x EE MVA EE JMVA Amazing Black Beauty Reverie Stream)
SNJ:n päänäyttely VSP-pentu, VSP-pentu
Om. Seppo Itonen & Virpi Saarikko

4.

3.

3. FI & EE JMVA Pikestar's Play That Funky Music
(FI MVA Dakotaspirit Like Jesse James
x Pikestar's I Have A Dream)
VSP 2 x SERT CACIB
Om. Päivi Paananen

4. Pontus & Elma

Meillä on pentuja! Vielä muutama pentu vapaana näyttöön ja käyttöön yhdistelmästä:
NO MVA NO MVA(n) SE MVA Simon Says Honey I'm Home x Sniffens Le Celui Et Unique

Luovutus 27.12. alkaen.

Seppo Itonen & Janni Kallio & Sanna Setälä
seppo.ihonen@gmail.com • puh. 040 7352792
Facebook Kennel Pikestars • Instagram: kennelpikestars

©Juho Pajari

Iloista joulua ja onnea vuodelle 2024

**Toivottaa: Suomen
sileäkarvaiset noutajat ry**

Vanhoista flateista on lista Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n kotisivuilla www.flatti.net. Listalla ovat yli 13-vuotiaiksi eläneet flatit. Toivomme myös lehteen lisää tarinoita vanhoista flateista. Juttuja voitte kirjoittaa yli 10-vuotiaista koiristanne. Onko oma Vanha ja Viisaasi jo listalla? Haluatko kertoa koirasi tarinan? Jos tiedossasi on yli 13-vuotias flatti, joka ei ole listalla, niin kerro se minulle. Kiitos! Ota yhteyttä: virpi.peltonen@turkuflatti.net tai laita yv Facebookissa. – Virpi

VANHAT & VIISAAT

FI MVA FI KTV FI KTV-V FI RTVA TK2

Jay-Jay's IRON MAN 'DALTON' s.3.3.2012

Dalton laitettiin alulle samana päivänä kuin jouduin saattamaan ensimmäisen flattini Danten (FIN JVA Jay-Jay's Dancing Clown) viimeiselle matkalleen. Kun Danten äiti oli vielä tulevan pentueen isoisoi, oli päätös selvä ja Dalton tuli kotiin toukokuussa 2012. Ja sieltä saapuikin todella nöyrä ja fiksu paras ystävä. Daltonin kanssa harrastaminen on ollut helppoa. Malttia ei ole tarvinnut oikeastaan opettaa – kuin luonnostaan se on aina osannut odottaa kauniisti häkissä kisapaikalla ja esimerkiksi hotellihuoneeseen sen on voinut jättää yksin vailla huolen häivää.

Olemmekin harrastaneet kaikenlaista. Olin innokas tokoilija Danten kanssa, joten Daltonin aloitti kisauransa tokoilemalla. Sääntömuutokset veivät minulta motivaation ja se harrastus loppui siihen. Saavutimme siinä kaksi kertaa VOI1-tuloksen. Tokon ohessa olin innostunut koiratanssista ja seuraavaksi aloimme kisata siinä. Samalla teimme huviksemme mejää, agilitya ja vepeä. Vepessä oli tarkoitus kisatakin, mutta se tyssäsi yllättävään ongelmaan. Dalton on pennusta asti rakastanut veneilyä. Ja jos veteen ei heitetty mitään, Dalton ei nähnyt mitään syytä hypätä veneestä. Tätä ongelmaa ei saatu ratkaistua ja kisa-ajatus hävisi merten mutiin, Daltonin istuessa tyytyväisenä veneessä ja emännän heiluessa rannalla maksalaatikon kanssa. Rallytokossa sen sijaan kisasimme innolla ja Dalton saavutti siinä valionarvon.

Koiratanssista tuli meille ns. päälaji. Daltonin kanssa oli niin upeaa saada esittää meille molemmille mieluisaa koreografiaa. Aloitimme freestylestä ja siirryimme heelworkiin, kun Dalton valioitui freestylestä. Ja heelwork tuntui sopivan meille vielä paremmin. Saavutimme siinä paikan PM-kisoihin, mutta juuri silloin Dalton sairastui. Sairaskertomus olisi pitkä. Tiivistettynä Daltonilta löytyi virtsarakon vierestä verensekainen ”möykky”, johon lääkäri määräsi antibioottia ja siitä lähetettiin näytteet tutkittavaksi. Daltonin vointi huononi rajusti koko ajan. Lopulta möykky osoittautui eturauhaskystaksi ja Dalton pelastui aivan viime tipassa, kun kokeneempi lääkäri hoksasi Daltonin olevan allerginen sulfalle. Tämän jälkeen Daltonilla on ollut useampi vaiva, joiden epäilen vahvasti olevan seurausta tuosta äärimmäisestä rasituksesta, joka sen elimistöön kohdistui sulfa-allergian vuoksi. Kilpirauhasen vajaatoiminta ilmeni reilu puoli vuotta tämän episodin jälkeen. Haimme poikkeuslupaa vielä kisata ja koronan kurittamien kisaavuosien keskellä pääsimme juuri sen verran kisaamaan, että Dalton sai vielä valionarvon tästäkin lajista.

Nyt Dalton on eläkkeellä ja joutui vielä reilu vuosi sitten leikkaukseen. Kurkunpäänhalvaus alkoi vaivata kevään mittaan ja päädyin leikkauttamaan vielä sen. Kaikki on mennyt sen suhteen hyvin ja Dalton on elänyt normaalia vanhan herran elämää.

Nöyryydestä ei kyllä enää juuri ole tietoaakaan, mutta sallittakoon jääräpäisyys, kun yhteistä aikaa ei luultavasti ole enää paljon jäljellä. Mielettömän kiitollinen olen Daltonille kaikesta, mitä se on elämäni tuonut ja mahdollistanut, pyyteettömästi rakkaudesta puhumattaakaan. Heilukoon häntäsi toivottavasti vielä tovi propellin lailla!

– Taru Kanerva

MEI DAN SHENG DAN JIE, 'CILLA' s. 24.12.2010

Cilla syntyi Salon Särkisalossa jouluaattona vuonna 2010. Tulevana jouluna koiramuori täyttää siis jo 13 vuotta.

Cilla on ollut valloittava ja iloinen kotikoira perheessämme, jonka kokoonpano on vuosien varrella muuttunut elämän soljuessa eteenpäin. Kun Cilla muutti taloon 1-vuotiaana, perheessä oli vanhempien lisäksi kaksi alakouluikäistä tyttöä. Nyt tytöt ovat lentäneet pesästä ja jäljellä ovat vanhentuneet vanhemmat ja Cilla-mummo, jotka liikuttavat toisiaan edelleen vuoden jokaisena päivänä.

Cillan suurin intohimo ja pitkäaikaisin harrastus on ollut vepeily. Rakkaus veteen ja uimiseen kävi ilmi jo ensimmäisenä, uudessa perheessä elettyinä kesänä. Vepeilyssä jatkoimme ylimpään luokkaan asti, mutta tulokset jäivät siinä luokassa lopulta saamatta. Kisaaminen jäi, mutta vepeily on jatkunut tähän kesään asti ja ken tietää, jatkuu ehkä vielä ensi kesänäkin. Cilla on rannassa joka kerta täynnä tarmoa ja aina valmis hommiin. Cillan tavaramerkki kaikkien treenien alussa on yleensä hauskuuttaa läsnäolijoita. Heti veteen päästyään Cilla työntää päänsä veteen ja pyörittää sitä useita kertoja puolelta toiselle. Vasta kun tämä rituaali on huolella suoritettu, päästään itse asiaan.

Vesipelastuksen rinnalle, toiseksi harrastukseksi valikoitui Rallytoko. Tässä lajissa ollaan VOI-luokassa ja seuraavat kisat ovat jo nurkan takana. Luokka on meille vielä haastava, edelliset VOI-kisat (ensimmäiset tässä luokassa) ei menneet ihan suunnitelmien mukaan. Vanha ja viisas flatti suoritti lämmittelyalueella kaikki liikkeet puhtaasti ilman ongelmia. Lähtöviivalla tilanne kuitenkin muuttui... Ohjaaja pystyi lukemaan selväkin selvemmän puhekuplan mummokoiran pään päältä: ”Ai tämä on taas niitä juttuja, kun pitäisi tehdä töitä ilman palkkaa. Ei kiinnostu. Rouva voi kääntyillä, pyöriä ja pysähdellä ihan itsekseen. Hypätä voin, koska se on mun lemppari.” Rata taisteltiin läpi ja yleisöllä oli hauskaa. Seuruu oli kaikesta huolimatta vankkumatonta ja sai aikaan ihastuneita kommentteja radalta poistuessamme. Pisteitäkin jäi jäljelle – peräti 2. Tässä se koiran vanhuus taitaa tulla parhaiten esille. Teen jos huvittaa ja sitä mikä huvittaa. No, leuka rintaan ja kohti uusia kisoja.

Pitkästä elämästä ja tasaisesta painosta huolimatta on Cilla-koiralla edelleen joka päivä suuri huoli siitä, muistaako perhe huolehtia päivittäisestä murotarjoilusta. Näin vanhemmiten Cilla on todennut, että asiasta kannattaa tarvittaessa huomauttaa. Ja huomauttamista voi kokeilla silloin tällöin myös aterioiden välillä. Jos vaikka joku menisi lankaan ja uskoisi vakuuttelun siitä, että ruokaa ei ole tarjottu päiväkausiiin. Viime vuosina iltarutiiniksi on muodostunut pieni namipalkka viimeisen ulkoilun jälkeen. Vanha ja viisas flatti on sittemmin alkanut vaatia namia aina kun tullaan ulkoa sisään. Välillä voi siirtyä namikaapille myös silloin, kun joku muu tulee sisään ja toivoa, että kukaan ei huomannut, että tulija olikin joku muu kuin mummo itse.

Ikä on tuonut tullessaan joitakin uusia piirteitä. Nuorena Cillaa ei paukahdukset tai piippaukset häirinneet, mutta vanhemmiten tietyt äänet, kuten tuulen ujellus takan hormissa tai palohälyttimen varoitussääni patterin tehon loppumisesta saa aikaan valtavan tärinän ja pelotuksen. Silloin pitää joko päästä kiireesti ulos tai vaihtoehtoisesti kellarikerroksen uninurkkaan. Silloin tilanteen nollaamiseksi tarvi-

taan paljon silittelyä ja rapsuttelua ja tietysti nameja. Iän myötä myös lenkkien tahti on hieman hidastunut ja välillä Cilla päättää mitkä lenkkireitit ovat kiinnostavia ja mitkä eivät. Kun reitti ei miellytä, isketään päälle nelitassujarrutus. Silloin joutuu hinnan toisessa päässä pikkuisen miettimään, miten muori saadaan jatkamaan toivottuun suuntaan. Yleensä pääsee vähemmällä, kun vaihtaa suunnan tassuja miellyttäväksi. Huijaaminen ei onnistu, kuten nuoren koiran kanssa. Mummokoiran kanssa kannattaa valita taistelunsa.

Vanha ja viisas – hmmm... ehkä näinkin. Mutta paremmin Cilla-muoria kuvaa ehkä sanapari vanha ja hupsu, yksinkertaisesti valloittava mummokoira.

– Reija Kiviluoto

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N

PENTUVÄLITYS

* Hanna Hujanen 040 578 9523

* Sanna Lahtinen 040 731 0831

Olemme toimineet pentuvälittäjinä vuodesta 2012 lähtien. Ota rohkeasti yhteyttä: pentu@flatti.net, tai tule nykäisemään hihasta kokeissa ja tapahtumissa, jos jotakin kysyttävää tulee mieleen.

Pentuvälityksen sivuilta: www.flatti.net/pentuvälitys löytyy ohjeet kasvattajille pentueiden ilmoittamiseen pentuvälitykseen ja listat suunnitteilla olevista sekä astutetuista ja syntyneistä pentueista. Sivulta löydät ohjeita myös flattipennun ostajalle.

©Juho Pajari

Spondyloosikuvaustuki

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry tukee sileäkarvaisten noutajien selän virallista spondyloositutkimusta. Tukea saadakseen koiran omistajan tulee olla rotujärjestön jäsen. Ennen tuen maksamista tutkimustulos tulee olla julkaistu Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä. Koiran tulee kuvaushetkellä olla vähintään 2-vuotias (24 kk) ja korkeintaan 6-vuotias (72 kk).

TUTKIMUS ON TEHTÄVÄ SKL:N VAATIMAN TUTKIMUSPROTOKOLLAN MUKAISESTI

- * röntgentutkimus on tehty laillistetun eläinlääkärin valvonnassa
- * tutkimuksessa on otettu ohjeen mukainen, riittävä määrä laadukkaita kuvia
- * koiran tulee olla tunnistusmerkitty ja tunnistusmerkintä tulee tarkistaa tutkimuksen yhteydessä
- * koira on rauhoitettava tutkimusta varten
- * tutkimuksessa on käytettävä SKL:n virallista röntgenlähettä
- * tutkittavan koiran ikä tulee olla vähintään 24 kk
- * kuvat on lähetettävä SKL:oon lausumista varten

Tuen suuruus on 50€/koira. Tukea maksetaan 24.10.2020–31.12.2024 välisellä ajalla tehdyistä tutkimuksista. Tukea haetaan www.flatti.net/jalostus-sivulta löytyvällä lomakkeella. Verottajan uuden ohjeen (8/2023) mukaisesti tuesta pidetään ennakkovero. Tulemme pyytämään kopion maksun saajan verokortista kun tuki on myönnetty.

Valioilmoitukset

Lähetä kuva ja ilmoitustiedot aineistopäivään mennessä osoitteeseen: flattiviesti@gmail.com. Flattiviestiin nro 1/2024 tulevat valioilmoitukset viimeistään 30.1.2024. Valiopalsta on järjestön jäsenille ilmainen.

Lähetä painokelpoinen, rajaamaton vaakakuva .jpg-muodossa. Kuvan tulee olla mahd. suuri (300 dpi, vähintään 1 Mt). Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä voi niitä valitettavasti käyttää.

Lähetä kuvan lisäksi valiokoirastasi seuraavat tiedot:

- koiran sukupuoli, tittelit ja virallinen nimi
- koiran rekisteritunnus ja syntymäaika
- koiran isän tittelit + virallinen nimi
- koiran emän tittelit + virallinen nimi
- koiran kasvattajan nimi
- koiran omistajan nimi
- ko. valioarvoon vaadittavat tulokset: pvm, paikka, tuomari
- voit ilmoittaa myös koiran korkeimman tuloksen muista lajeista, esim. NOME-B ALO1, TOKO ALO1

Pidätämme oikeuden siirtää valioilmoituksen julkaisun seuraavaan lehteen. Kansainväliset valionarvot julkaistaan vahvistamisen jälkeen.

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI40295/16, s. 29.6.2016
C.I.B. C.I.E. FI MVA FI VPVA EE & LV & LT & BALT MVA
LV JMVA EE JMVA EEJV-17 RIGAW-18 Harvahampaan Next Episode

i: C.I.B. C.I.E. POHJ MVA FI MVA SE MVA(N) FI VMVA NO MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA HeJW-11 JV-11 LVV-16 Almanza Barbour Goodiebag
e: FI MVA Harvahampaan Ingen-Inget-Inga

Kasvattaja: Mikko Saastamoinen, omistaja: Heli Oinonen

VEPE VOI1:

20.07.2023 Hämeenlinna, Monica Lindroos
29.07.2023 Hämeenlinna, Teemupekka Virtanen
30.07.2023 Hämeenlinna, Teemupekka Virtanen

Näyttelytulos: C.I.B

Kasvattajaboxit poistuvat

©Juho Pajari

Palvellaksemme kattavammin jäsenistöä ja kasvattajia, tulemme jatkossa julkaisemaan Flattiviestissä koko Suomen kattavan flattikasvattajalistan. Olemme Flattiviestin toimituksesta yhteydessä kasvattajiin asian tiimoilta.

Tämän myötä kasvattajaboxin formaatti painetussa mediassa poistetaan käytöstä, emmekä enää ensi vuonna paina niitä Flattiviestiin. Kiitos kaikille teille kasvattajille, jotka olette vuosien varrella olleet mukana kasvattajaboxeilla Flattiviestin sivuilla.

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI22846/22, s. 2.3.2022
FI JMVA Xperiments Goodies and Candies

i: FI JVA Blacfriar Tribesman
e: C.I.B. FI MVA FI VMVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA Mei Dan Moet Et Chandon

Kasvattaja/omistaja: Katja Virtanen

JUN SERT:

18.05.2023 Turku, Kalvo Kriisk
01.07.2023 Tuusula, Tarja Kallio
06.08.2023 Mäntsälä, Leila Stenlund

NOU1, VEPE SOVE1

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI23328/21, s. 4.3.2021
FI MVA FI JVA SE JVA Buumin Maija Poppanen

i: FI MVA EE MVA Pymmäen Tuuliviiri
e: Buumin Katujen Kuningatar

Kasvattaja: Henna Tuononen, omistaja: Liisa Keränen

NOU1: 12.06.2022 Kokkola, Timo Koskiahde

SERTIT:

07.08.2022 Maalahti, Matti Luoso
22.04.2023 Kiuruvesi, Elina Haapaniemi
07.08.2023 Saarijärvi, Tarja Löfman

MEJÄ VOI1:

30.07.2023 Siikalatva, Jukka Välitälo
03.09.2023 Ylivieska, Kari Hyytiäinen
01.10.2023 Ii, Niina Lukkariniemi

Viltspårprov ÖK1: 03.06.2023 Piteå Ruotsi, Hans Lindberg

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI30438/15, s. 22.4.2015
FI MVA FI VMVA FI TVA FI ETVA BH Morrini Falls Of Dee

Kuva: Martta Jyrkkä

i: C.I.B. FI MVA EE MVA TLNW-13 Flat Power Fly Caster
e: FI MVA Toffedreams Rainmaker

Kasvattaja: Riitta Niemelä
Omistaja: Heidi Siipo

VET SERT:

29.04.2023 Lapua, Marjo Jaakkola
01.05.2023 Nivala, Jouko Leiviskä
07.05.2023 Raahe, Tuula Pratt

NOME-B: ALO1

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI51129/17, s. 15.9.2017
FI MVA FI TVA HeJW-18 Harvahampaan Painted On My Heart

Kuva: Sporttirakki

i: SE MVA(N) NO MVA DKJV-15 Whizzbang's Billi Bi
e: C.I.B. FI MVA FI VMVA EE MVA
Harvahampaan Keep Your Style

Kasvattaja: Mikko Saastamoinen, omistaja: Heidi Siipo

TOKO VOI1:

28.01.2023 Kannus, Piritta Pärssinen
05.02.2023 Seinäjoki, Ilkka Stén
20.02.2023 Seinäjoki, Saara Takku

NOME-B: ALO1
RTK1

#Flattimenestystä

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry haluaa tuoda esille flattia monipuolisena harrastuskoirana ja nostaa esille eri lajeissa menestyneitä flatteja. Some-työryhmä ottaa vastaan ilmoituksia koe- ja näyttelymenestyksestä ja julkaisee tuloksia Instagramin ja Facebookin story/tarina osiossa.

JULKAISTAVIA TULOKSIA OVAT:

- * NOME ja WT: kaikkien luokkien 1-tulokset
- * Muut lajit: Lajin korkeimmasta luokasta saatu 1-tulos tai muu valiotulos (esim. Rally-Toko MES väh. 95p)
- * Valionarvon saavutukset Suomesta

Julkaisemme Suomessa saavutettuja tuloksia, sekä ulkomailla saavutettuja koetuloksia, kun kyseessä on suomalaisen omistuksessa oleva flatti.

Lisätietoja ja lomake tulosten ilmoittamiseen www.flatti.net -sivuilla.

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI44191/19, s. 4.8.2019
 FI RTVA BH FI MVA EE MVA LT MVA LV MVA BALT MVA
 Flat Power Sensation Lilac

Kuva: Jarkko Pekki

i: C.I.E. NORD & DK & NO MVA SE MVA(N) DKV-19-21
 FIV-18-19 NOV-19-21-22 NORDV-19-21 MV-22
 Almanza Backseat Driver
 e: FI MVA EE MVA Almanza Exception With a Twist

Kasvattajat: Anu ja Kimmo Vorobjev & Marianne Forsell
 Omistajat: Elisa ja Jarkko Pekki

FI RTVA -tulokset:

16.09.2023 Salo, Taru Leskinen
 18.12.2022 Lieto, Hannele Pirttimaa
 17.09.2022 Salo, Pia Heikkinen

PAKKI: 07.10.2023 Salo, Jorma Impilä

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI54128/20, s. 10.10.2020
 FI MVA RTK1 Rusty Rebel's Black Is My Happy Colour

i: FI MVA Pyymäen Onni
 e: FI MVA EE MVA LT MVA LT JMVA LV JMVA EE MVA
 BALT JMVA TK1 RTK2 Toffedreams For Gold And Rust

Kasvattaja: Veera Jääskeläinen
 Omistaja: Tiina Rasi

SERTIT:

30.07.2022 Pori, Riitta Niemelä
 03.09.2023 Riihimäki, Harry Tast
 08.10.2023 Hämeenlinna, Jaana Kummala

NOU1: 08.10.2022 Hattula, Katja Villikka

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI 34975/22, s. 8.4.2022
 FI JVA FI JMVA Jay-Jay's Jezebel

i: GB SH CH Gayplume Dream-Maker
 e: Keväniityn Country Lily

Kasvattaja: Juha Junkala, omistaja: Ann Leskinen

MEJÄ:

23.06.2023 Sievi, Sakari Kankaanpää
 09.08.2023 Sievi, Kristina Erkkilä
 03.09.2023 Kruunupyypy, Juha Pelttari

NOU1: 20.05.2023 Kurikka, Jari Hartikainen
FI JMVA: 01.07.2023, Kurikka, Reino Korpela

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI37384/22, s. 22.5.2022
 FI JMVA Rusty Rebel's Girls Rule The World

i: FI MVA Wildzeal Turn This World Around
 e: FI MVA EE MVA LT MVA LT JMVA LV JMVA EE MVA
 BALT JMVA TK1 RTK2 Toffedreams For Gold And Rust

Kasvattaja: Veera Jääskeläinen
 Omistaja: Johanna Nyrrhilä

JUNIORISERTIT:

10.06.2023 Alavus, Paavo Mattila
 07.10.2023 Hämeenlinna, Harri Lehkonen
 08.10.2023 Hämeenlinna, Jaana Kummala

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI33917/15, s. 16.5.2015
FI JVA Metsänpeiton Myrskykiittäjä

i: FI KVA FI VPVA Batzi's Dark Brandy
e: Metsänpeiton Vieno-Wirta

Kasvattaja/omistaja: Satu Vihavainen

Näyttely: 30.05.2019 ERI SA PN3, Kangasniemi, Kalvo Kriisk

MEJÄ VOI1:

08.08.2021 Mikkelä, Riikka Kärnä

11.06.2023 Mikkelä, Rauno Koskinen

06.08.2023 Miehikkälä, Leena Kähkönen

NOU1, VEPE SOVE1

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI15172/21, s. 22.11.2020
FI MVA FI JMVA EE MVA LT MVA Decorous Bountiful Boxer

i. Action Special Mr Black
e. Mahinda Cinnamon Ida May

Kasvattaja: Katarina Morsk, Ruotsi
Omistaja: Kaija Leinonen

SERTIT (FI&EE):

15.04.2023 Vaasa, Hannu Talvi

21.10.2023 Tallinna, Tiberiu Kozma

NOU1:

24.07.2022 Tampere, Pasi Majuri

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI53729/13, s. 21.9.2013
C.I.B. FI MVA FI VMVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA
Mei Dan Moet Et Chandon

i: SE MVA(N) HeW-11 PMV-11 NOV-11 EUV-12 PMV-12
NOV-12 Caci's Win-A-Latte

e: C.I.E RU MVA BY MVA EEVV-16 Mei Dan Shiraz

Kasvattaja: Nada Sandberg, omistaja: Katja Virtanen

VET SERT:

03.09.2022 Ähtäri, Paavo Mattila

18.05.2023 Turku, Kalvo Kriisk

01.07.2023 Turku, Matti Tuominen

NOU1, TOKO TK1 AVO3, MEJÄ AVO3

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI60663/2, s.19.5.2021
FI MVA Kalexas Behind The Wheel

i. Arminzeras King Dave of Basildon
e. Kalexas Glamis Castle

Kasvattajat: Kjersti Jensen ja Jon André Petterson, Norja
Omistaja: Anne Kolsi

SERTIT:

23.07.2022 Kalajoki, Hans Almgren

18.05.2023 Vantaa, Heli Siikonen

10.06.2023 Kuusamo, Jouko Leiviskä

NOU1:

01.07.2023 Toivakka, Pasi Puttonen

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI22640/19, s. 04.10.2018
C.I.B. FI MVA EE MVA Coastalight Island Highway

i. CA MVA Coastalight Free Spirit
e. CA MVA Coastalight Daydreaming Altair

Kasvattajat: W. Tisdall ja J. Teskey Canada, omistaja: Anne Kolsi

SERTIT (FI&EE):

01.08.2020 Pori, Tanya Ahlman-Stockmari
24.07.2021 Kalajoki, Elina Haapaniemi
08.05.2022 Kouvola, Elena Oikkonen
21.08.2022 Harjumaa, Viro, Dina Korna

CACIBIT:

01.08.2020 Pori, Tanya Ahlman-Stockmari
24.07.2022 Kalajoki, Rony Doedijns

NOU1, NOME-B AVO2

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI25227/20, s. 23.3.2020
FI MVA Celtair Freddie The Fox

i. FI MVA Wildzeal Turn This World Around
e. CIB. FI MVA EE MVA Celtair Piece Of Me

Kasvattaja: Jenni Juvén
Omistaja: Mari Koivunen

NOUI:

05.08.2023 Raasepori, Ari-Pekka Fontell

SERTIT:

08.08.2021 Mäntsälä, Tanya Ahlman-Stockmari
23.04.2023 Lahti, Suzana Simon
06.05.2023 Tuusula, Jaana Kummala

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI40910/15, s. 3.7.2015
C.I.B. FI MVA EE MVA LT MVA Noanarkin Bucco Capensis

i. FI & LT MVA Noanarkin Nereis Virens
e. Noanarkin Topaza Pella

Kasvattaja/omistaja: Kaija Leinonen

SERTIT (FI&EE):

10.06.2023 Kuusamo, Jouko Leiviskä
21.10.2023 Tallinna, Tiberiu Kozma

NOUI: 19.08.2017 Orimattila, Niko Hiltunen

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI36929/22, s. 29.5.2022
FI JMVA EE JMVA Beauty Flatstar Chili Toffee

i: Toffedreams Sapphire, e: Flatkiss Halloween Slickchick

Kasvattaja: Nina Leino, omistajat: Enni Heino & Nina Leino

JUN-SERT:

12.08.2023 Valkeakoski, Vija Klucniece
03.09.2023 Riihimäki, Harry Tast
16.09.2023 Vihti, Jurgis Straume

09.09.2023 Tallinna, Jurate Butkiene
10.09.2023 Tallinna, Valentinas Stiklius
21.10.2023 Tallinna, Tiberiu Kozma

KASVATAJAILMOITUKSIA

Blackpepon
www.blackpepon.com

Tarja Kolkka, Valkeala
040 706 6659
blackpepon@gmail.com

www.dantaran.com

flatcoated retrievers
Dantaran

Laura Rajakallio
Kunnarantie 55
02740 Espoo
050 535 6926

laura.rajakallio@gmail.com www.dantaran.com

Hyvää Joulua!

T: Metsänpeiton väki

Kennel
Huntstars
Loving breeders of flat coated retrievers
Jouluuoksu 1-258 40 245 7-27 A P.O. Box 100000-1000
Birkonmäki, 02120 Espoo
www.huntstars.fi

Jouluiloa ja riemullista vuotta 2024 kasvateille ja koko flattiväelle ❤️

Kennel Noblemate

KASVATTAJAILMOITUKSIA

Kennel Finnflats

Tuula Ehrman
0400 699 197
tuulaehrman@gmail.com

Heidi Vainio
0400 822 110
heidivainio@merityo.fi

www.finnflats.com

FLAT POWER
FLATCOATED RETRIEVERS

Ann ja Kimmo Vorobjev - Marianne Forsell www.flatpower.com

Kennel Kevätniityn

Ann Leskinen / Pietarsaari / 050-338 3562 / ann.l@luukku.com

Korven Akan

Riitta Koivisto / 040-544 6697 / Jämsänkoski
koivisto.riitta@gmail.com / www.korvenakan.com

- Siläakarvaisia noutajia kaveriksi metsälle ja harrastuksiin -

Minna Latva, Noutajantie
20780 Kaarina
puh: 0400 842 998
majakkasaaren@gmail.com
majakkasaaren.wixsite.com/flatit

Morrini Retrievers

Riitta Niemelä
Långvik
Kirkkonummi
040-7091133
riitta@morrini.net

KENNEL NINJATÄHDEN
FLATCOATED RETRIEVERS

Satu Marins
Vehkataipale
p. 0400 415515
satu.marins@hotmail.com
www.ninjatahden.com

www.facebook.com/ninjatahden
IG: ninjatahden

KENNEL NOANARKIN

kaija.leinonen@noanarkin.com
www.noanarkin.com

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY

— JÄSENASIAI, KUVAPANKKI- JA TILITIEDOT

JÄSENASIAI

www.flatti.net/jarjesto/jasenasiat

Jäsenenä saat yhdistyksen jäsenlehden, Flattiviestin kotiisi neljä kertaa vuodessa sekä etusijan yhdistyksen järjestämiin kokeisiin, koulutuksiin ja tapahtumiin.

JÄSENMAKSUT 2023

- Varsinainen jäsen 28€
- Perhejäsen 6€ (ei omaa lehteä)
- Pentuejäsen 10€
- Liittymismaksu 5€ (ei koske pentuejäseniä)

KASVATAJA-ALENNUKSET

Kasvattaja saa 10% alennuksen ostaessaan Tarvikemyynnistä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n pentuvälityksessä oleville pennuille tarvikkeet pentupakettiin (pilli, pillinauha, dummy, talutin). Kasvattajan liittäessä uudet pennun omistajat pentuejäseniksi, saa uusi jäsen lahjakortin, jolla saa 10% alennuksen ensimmäisestä Tarvikemyynnin ostosta.

OSOITTEENMUUTOKSET

www.flatti.net/jarjesto/jasenasiat/osoitteenmuutos

Ilmoita osoitteenmuutos järjestön nettisivulla tai sähköpostitse jäsenihteerille: jasenasiat@flatti.net.

KUVAPANKKI

www.flatti.net/flattiviesti/kuvapankki

Flattiviestin toimituksella on kuvapankki, jonne voi ladata flattikuvia rotujärjestön käyttöön (Flattiviesti, nettisivut, Facebook, Instagram). Julkaistuissa kuvissa mainitaan kuvaajan nimi.

TILITIEDOT

OKOYFIHH

Tarvikemyynti: FI45 5620 0920 4247 35

Jäsenmaksut: FI23 5620 0920 4247 43

Yleistili (näyttely, nome ja muut):

FI28 5620 0920 4247 50

Löydät meidät myös Facebookista ja Instagramista!

FLATTIVIESTI AIKATAULU 2024

*Seuraava Flattiviesti, nro 1/2024, ilmestyy 29.2.
Lehteen tulevat aineistot tulee lähettää osoitteeseen
flattiviesti@gmail.com 30.1. mennessä.*

Kuvamateriaalia lehden käyttöön voi toimittaa myös kuvapankkien kautta. Tekstitiedostot rtf- tai doc/docx-muodossa. Kuvien resoluutio 300 dpi ja jpg-, pdf- tai tif-muodossa. Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä voi valitettavasti niitä käyttää. Jos olet epävarma kuvien/aineistojen laadusta, ota yhteyttä Flattiviestin toimittukseen ja katsotaan yhdessä materiaalit kuntoon.

FLATTIVIESTI AIKATAULU 2024:

- Nro 1 – ilmestyy 29.02. – aineistopäivä 30.01.
- Nro 2 – ilmestyy 16.05. – aineistopäivä 16.04.
- Nro 3 – ilmestyy 26.09. – aineistopäivä 27.08.
- Nro 4 – ilmestyy 12.12. – aineistopäivä 12.11.

©Janina Sundell

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N YHTEYSTIEDOT

HALLITUS 2023

Puheenjohtaja

Mari Mamia
Stor-Rösintie 66, 01150 Söderkulla
p. 050 458 6770
puheenjohtaja@flatti.net

Sihteeri

Tanja Aunela
Iiriskuja 18A, 20320 Turku
sihteeri@flatti.net

Varapuheenjohtaja

Miia Koski, Kausala
p. 050 458 2157

Christina Kiuru, Lahti
p. 044 425 4312, christina@flatkiss.fi

Noora Lavonen, Karkkila
p. 050 339 6132
noora.lavonen@gmail.com

Henna Tuononen, Joensuu
p. 0500 896 444, hennatuononen1@gmail.com

Vesa Turunen, Kempele
p. 040 755 0538, vesaturunen32@gmail.com

Minna Vornanen, Lahti
p. 050 5261540, minnajvornanen@gmail.com

Varajäsenet: Markku Kastepohja, Senni Husso

TOIMIHENKILÖT 2023

Taloudenhoitaja & Jäsensihiteeri

Heidi Vainio, p. 0400 822110
Leikkuodontie 130, 23310 Taivassalo
talous@flatti.net, jäsensiat@flatti.net

Sosiaalinen media (SoMe)

Senni Husso
Heidi Siipo
some@flatti.net

Tarvikemyynti

Janina Alankoja-Kanervalo
Merimasku
tarvike@flatti.net

Pentuvälittäjät

Hanna Hujanen, p. 040 5789523
Sanna Lahtinen, p. 040 7310831
pentu@flatti.net

Kiertopalkinnot

Sari Hagström
p. 0400 514215
flatti.kiertopalkinnot@gmail.com

Webmaster

Markku Kastepohja
p. 040 6650566
webmaster@flatti.net

ALUEYHTEYSHENKILÖT

Uusimaa, aluetoiminnan vastuhenkilö

Nina Onufriew, p. 041 4331959
nina.onufriew@gmail.com

Uusimaa Noora Lavonen
p. 050 3396132, noora.lavonen@gmail.com

Varsinais-Suomi Mia Jaakola-Siimes
p. 050 3764517, mia.lehtinen@gmail.com

Varsinais-Suomi Katja Virtanen
p. 040 356 9046, k_suojanen@hotmail.com

Kanta-Häme Tanja Porttikallio
p. 044 0660664, tanja.porttikallio@gmail.com

Päijät-Häme Minna Vornanen
p. 050 5261540, minnajvornanen@gmail.com

Satakunta Maija Valtonen
p. 040 4120392, maijajokela3@gmail.com

Pirkanmaa Tarja Tuhola
vilpputuhola@yahoo.com

Keski-Suomi Niina Parviainen
p. 040 5473493
parviainen_niina@outlook.com

Mikkeli-Pieksämäki -alue Jonna Häkkinen
p. 050 3057422, hiekkoi@hotmail.com

Savon seutu Tarja Koistinen
p. 040 7586768, tarja.koistinen@luke.fi

Etelä-Savo Anu Karhunen
p. 050 526 3679, anu.karhunen79@gmail.com

Etelä-Karjala Juho Pajari
p. 041 4582812, jpajari@gmail.com

Etelä-Karjala Satu Marins
p. 0400 415515, satu.marins@hotmail.com

Pohjois-Karjala (Lieksa)
Tiina-Maarit Kisonen
p. 040 5477128, tiinakisonen@gmail.com

Pohjanmaan alue Heli Pitkjärvi
p. 040 5621529, pitkajarvi.heli@gmail.com

Kainuun alue Anne Haverinen
p. 044 3601152, kennelregalerazza@gmail.com

Oulun alue Henna Mikkonen
p. 044 5400609, hennamik@gmail.com

FLATTIVIESTI

- flattiviesti@gmail.com
- Päätoimittaja: Mari Mamia
- Taitto: Elisa Pekki
- Toimitussihteeri: Katja Virtanen

HARRASTUSLAJIEN TOIMIKUNTA

- Pj: Pipa Pärssinen
p. 040 5367167,
pipa.parssinen@gmail.com
- Jäsenet: Miia Mäkijouppila,
Tuija Manninen,
Johanna af Hällström-Kamila

KASVATTAJATOIMIKUNTA

- Pj: Marko Nikkonen
p. 044 019 0703, marko@flatkiss.fi
- Jäsenet: Kirsi Nieminen, Heidi Vainio,
Satu Saarinen, Miia Suppanen,
Piia Piiparinen

JALOSTUSTOIMIKUNTA

- jalostus@flatti.net
- Pj: Kirsi Nieminen, p. 0400 641866,
kirsi@kennelheilurihannan.fi
- Sihteeri: Tuula Niva,
p. 040 5045165
- Jäsenet: Laura Rajakallio, Anne Kolsi,
Jenni Juvén, Riitta Niemelä

MEJÄ-TOIMIKUNTA

- meja@flatti.net
- Pj: Liisa Keränen, p. 040 5921296,
liisam@kolumbus.fi
- Jäsenet: Mari Mamia, Marko Saarni,
Miia Koski, Janina Alankoja-Kanervalo

ULKOMUOTOTUOMARITMK

- Pj: Riitta Niemelä
p. 040 7091133, riitta@morrini.net
- Jäsenet: Kirsi Nieminen, Katja Korhonen

NÄYTTELYTOIMIKUNTA

- nayttely@flatti.net
- Pj: Piia Piiparinen,
p. 040 8314848
flatti87@gmail.com
- Jäsenet: Jenni Juvén, Christina Kiuru,
Anni Vornanen, Katja Korhonen,
Pia Mattsson, Niina Leppä

NOME-TOIMIKUNTA

- nome@flatti.net
- Pj: Anne Kolsi, annehkolsi@gmail.com
- Jäsenet: Nina Onufriew, Niina Parviainen,
Heli Pitkjärvi, Minsu Rauramo,
Noora Lavonen, Salla Sipilä,
Bernadetta Stenström

NOUTAJAJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖTMK

- Vesa Turunen, vesaturunen32@gmail.com
- Anne Kolsi, annehkolsi@gmail.com (varalla)

 BOZITA

ROBUR

SWEDISH FUNCTIONAL QUALITY

Together
with nature
since 1903

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu superfunktionaalinen koiranruoka. Luonnollisista raaka-aineista valmistettu korkealuokkainen ravinto vahvistaa kehon omia toimintoja. Kun haluat antaa koirallesi parhaat mahdolliset edellytykset - täytä sen kuppi aterialla joka on täynnä luonnon omaa voimaa.

www.bozita.fi